

Svitavy – životní prostředí 2014

**Zpracoval
Odbor životního prostředí MěÚ Svitavy**

květen 2015

Svitavy

životní prostředí 2014

Zpracoval
Odbor životního prostředí MěÚ Svitavy

květen 2015

AUTOŘI A SPOLUPRACOVNÍCI

Celková redakce:

Ing. M. Antoš

Zpracovatelé:

OVZDUŠÍ

Ing. T. Brusenbauchova (1.1), Pavliš (1.2)

VODA

Ing. M. Antoš (2.1.1, 2.1.2, 2.4), J. Hurych (2.2.1, 2.2.2), V. Erbes (2.3), Mgr. F. Tomanec (2.5)

MĚSTSKÁ A PŘÍMĚSTSKÁ KRAJINA

H. Gregorová (3.1, 3.5, 3.6, 3.7), R. Klíč (3.2), Ing. R. Karlíková (3.3), J. Pandula (3.4)

ODPADY

M. Nedoma (4)

ZVÍŘATA KOLEM NÁS

J. Stodolová (5.1), Mgr. J. Mach (5.2)

DODATKY

Odbor ŽP (6.1), Ing. R. Karlíková (6.2), Ing. T. Brusenbachová (6.3), MUDr. B. Havel (6.4)

ZÁVĚR

Ing. M. Antoš (7)

OBRÁZKY

Žáci svitavských základních škol v rámci soutěže "Ekoznámka 2015". Vyhodnocení provedla firma MS STUDIO.

Děkujeme všem organizacím, které přispěly svými údaji ke zpracování ročenky. Uvádíme je jako zdroj u jednotlivých tabulek a obrázků.

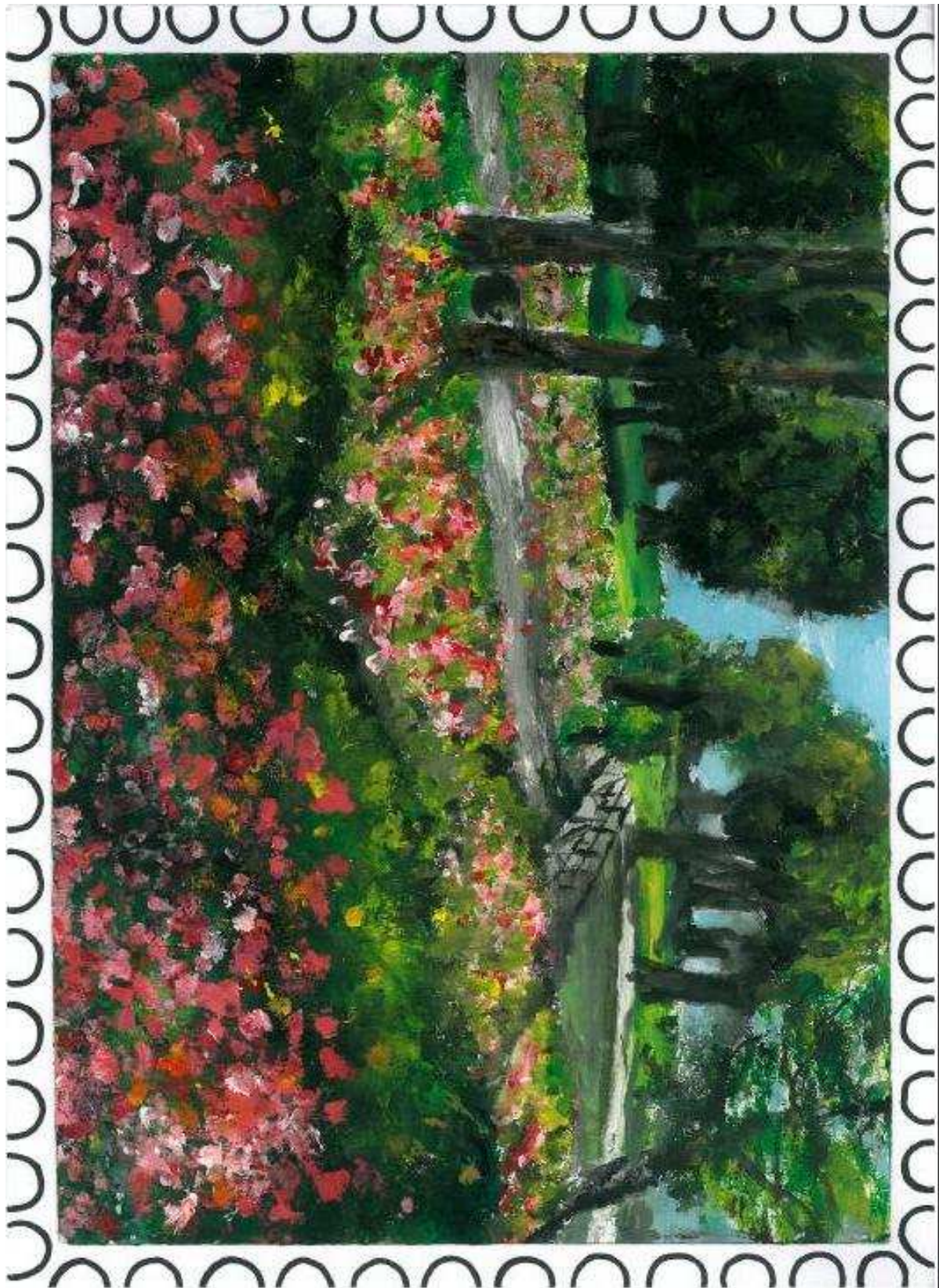
Grafická úprava Ing. Tereza Brusenbauchová

Text neprošel jazykovou úpravou.

Obsah

	ÚVOD.....	7
1	OVZDUŠÍ.....	11
1.1	OVZDUŠÍ – EMISE.....	11
1.2	VYHODNOCENÍ METEOROLOGICKÝCH PRVKŮ ZA ROK 2014.....	11
2	VODA	19
2.1	PROTIPOVODŇOVÁ OPATŘENÍ.....	19
2.2	PITNÁ VODA.....	25
2.3	ODPADNÍ VODA.....	30
2.4	CENA VODY VE SVITAVÁCH V ROCE 2015	32
2.5	PROVOZ KRYTÉHO PLAVECKÉHO BAZÉNU A KOUPALIŠTĚ V ROCE 2014.....	33
3	MĚSTSKÁ A PŘÍMĚSTSKÁ KRAJINA	36
3.1	KÁCENÍ DŘEVIN ROSTOUCÍCH MIMO LES	36
3.2	PÉČE O VEŘEJNOU ZELEŇ VE MĚSTĚ SVITAVY ZA ROK 2014.....	37
3.3	ZEMĚDĚLSKÝ PŮDNÍ FOND.....	38
3.4	PROGRAM NA PODPORU OŠETŘOVÁNÍ VÝZNAMNÝCH STROMŮ.....	41
3.5	VÝZNAMNÉ KRAJINNÉ PRVKY, PŘÍRODNÍ REZERVACE, PŘÍRODNÍ PAMÁTKY, SOUSTAVA NATURA 2000 A ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY NA SVITAVSKU	41
3.6	PAMÁTNÉ STROMY	43
4	ODPADY	47
4.1	NEPOVOLENÉ SKLÁDKY	47
4.2	KOMUNÁLNÍ ODPAD A VYTRŘIDĚNÉ SLOŽKY (PAPÍR, PLASTY, SKLO)	47
4.3	SYSTÉM NAKLÁDÁNÍ S KOMUNÁLNÍM ODPADEM A POPLATEK ZA SVOZ KOMUNÁLNÍHO ODPADU V ROCE 2014.....	48
4.4	SPOLUPRÁCE SE SPOLEČNOSTÍ EKO-KOM a.s.....	49
4.5	SBĚRNÝ DVŮR NA ULICI OLOMOUCKÁ.....	50
4.6	ROZVOJ ZPĚTNÉHO ODBĚRU HISTORICKÝCH ELEKTROZAŘÍZENÍ	52
4.7	SBĚR POUŽITÉHO TEXTILU A OBUVI.....	53
4.8	VÝSTAVBA SBĚRNÝCH MÍST V ROCE 2014 A DALŠÍ plánované záměry.....	54
4.9	KOMUNITNÍ KOMPOSTÁRNA.....	55
5	ZVÍŘATA KOLEM NÁS.....	57
5.1	PROBLEMATIKA OPUŠTĚNÝCH PSŮ VE MĚSTĚ	57
5.2	ZNEČIŠŤOVÁNÍ VEŘEJNÉHO PROSTRANSTVÍ PSÍMI EXKREMENTY.....	57
5.3	ORNITOLOGICKÉ ZAJÍMAVOSTI SVITAVSKA V ROCE 2014.....	58
6	DODATKY.....	60
6.1	ZÁKLADNÍ PŮSOBNOSTI ODBORU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ MěÚ SVITAVY	60
6.2	EKOLOGICKÁ KOMISE RADY MĚSTA SVITAVY	69
6.3	ZELENÁ INFORMACÍM.....	70
6.4	VEŘEJNÉ ZDRAVÍ.....	70
6.5	NEZÁVISLÉ EKOLOGICKÉ ORGANIZACE.....	78
6.6	INVESTICE DO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V ROCE 2014.....	79

6.7	SVITAVY V ČÍSLECH MĚSTSKÉ STATISTIKY	80
6.8	KATASTRÁLNÍ ÚZEMÍ MĚSTA SVITAVY	81
7	ZÁVĚR	83
7.2	ZPRÁVA O STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ VE SVITAVÁCH V ROCE 2014	83
7.3	PŘEHLED HLAVNÍCH ZKRATEK	87

„Ekoznámka 2015“ – Absolutní vítěz bez rozdílu kategorie

Alexandra Fialová , ZŠ Felberova

ÚVOD

Vážení obyvatelé města Svitavy a zájemci o problematiku životního prostředí v našem městě, dostává se Vám do rukou jubilejní, již dvacátá souhrnná informace o stavu životního prostředí.

Obsah ročenky Svitavy- životní prostředí 2014 je tradičně členěn podle jednotlivých složek prostředí: ovzduší, voda, městská a příměstská krajina, odpady a zvířata kolem nás. Další údaje jsou obsaženy v tematicky různorodých dodatcích.

Jako bonus nese letošní ročenka nové logo životního prostředí Svitavy. To je nově využito na webových stránkách města, kde uvádí informace o životním prostředí.

Kapitola ovzduší je členěna do částí popisujících především kvalitu ovzduší, připojeny jsou i informace o meteorologické situaci.

Kapitola voda se zabývá popisem protipovodňových opatření, provozováním vodovodu a kanalizace, ceně vodného a stočného a obsahuje i krátkou zprávu o provozu krytého bazénu a koupaliště.

V kapitole městská a příměstská krajina jsou uvedeny informace o povolování kácení dřevin, veřejné zeleni, ochraně zemědělského půdního fondu, městských lesích, programu na podporu ošetřování význačných stromů ve Svitavách, významných prvcích v krajině a památných stromech ve městě.

Kapitola odpady je věnována problematice odpadového hospodářství, činnosti státní správy a samosprávy.

V kapitole zvířata kolem nás je popsán systém péče o opuštěné psy ve městě a zajímavostem ze života ptáků ve městě i jeho okolí.

V kapitole dodatky je zařazena informace o působnosti odboru životního prostředí (OŽP), informace o činnosti ekologické komise Rady města Svitavy, ochraně veřejného zdraví, nezávislých ekologických organizacích působících ve Svitavách a investicích do životního prostředí. Navíc jsou připojeny některé statistické údaje o Svitavách.

Závěr tvoří souhrnná zpráva o životním prostředí ve Svitavách v roce 2014.

Pro zpracování ročenky byly využity údaje z databáze OŽP, ale i řada dalších podkladů, poskytnutých různými institucemi. Věříme, že i letošní díl ročenky splní svůj cíl a přinese cenné informace.

„Ekoznámka 2015“ – 1. místo v kategorii Ovzduší

Eliška Dvořáková, ZŠ Svitavy, Riegrova 4

1 OVZDUŠÍ

1.1 OVZDUŠÍ – EMISE

1.1.1 KATEGORIE ZDROJŮ ZNEČIŠŤOVÁNÍ OVZDUŠÍ

V roce 2012 vešel v platnost nový zákon o ochraně ovzduší č. 201/2012 Sb., (dále jen „zákon o ochraně ovzduší“), který nahradil zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší. Zdroje jsou nově rozděleny na vyjmenované v příloze č. 2 zákona o ochraně ovzduší a zdroje nevyjmenované.

Hlavní změny nového zákona spočívají v přenesení kompetencí v oblasti zpoplatňování bývalých středních zdrojů na krajské úřady a zrušení oznamovací povinnosti pro bývalé malé zdroje znečišťování ovzduší.

Z výše uvedených důvodů již nejsou uvedeny údaje o emisích ze stacionárních zdrojů.

Tab. 1.1 Přehled kategorií zdrojů znečišťování ovzduší

Druh zdroje znečišťování	Příslušný orgán ochrany ovzduší
Vyjmenované zdroje v příloze č. 2	ČIŽP Hradec Králové
Nevyjmenované zdroje v příloze č. 2	ČIŽP Hradec Králové ORP

Zdroj: OŽP MěÚ SY

1.2 VYHODNOCENÍ METEOROLOGICKÝCH PRVKŮ ZA ROK 2014

Měření denní teploty a množství srážek na stanici Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského (ÚKZÚZ) v Hradci nad Svitavou se datuje už od roku 1945. Postupně přibývají k těmto veličinám další (maximální a minimální teploty, tlak vzduchu, teplota půdy, později délka slunečního svitu).

Veškerá měření se prováděla pouze ručně pomocí teploměrů a jednoduchých měřících zařízení až do ledna 1993, kdy byla zkušebně instalována automatická meteorologická stanice MPS 1 pro sběr meteorologických dat. Jedná se o komplexní zpracování pomocí snímačů pro teplotu vzduchu (chybí snímač pro tlak vzduchu). Všechny údaje shromažďuje s pomocí radiového spojení tzv. koncentrátor dat, odtud se na pokyn přesouvají do počítače, kde jsou zpracovány. Nadále se využívají hodnoty zjištěné ručním měřením, které slouží k doplnění a porovnání s daty z MPS1.

Rok 2014 byl srážkově průměrný a z pohledu teploty charakterizován jako teplý.

V tabulkách 1.2 a 1.3 je uveden přehled meteorologických záznamů teploty a srážek v roce 2014 na stanici ÚKZÚZ v Hradci nad Svitavou. Základem meteorologického hodnocení jsou výsledné průměrné denní teploty (měřeno v 7, 14 a 21 hodin), maximální a přízemní minimální teploty (oC), počet přízemních mrazíků, suma srážek (mm), počet dní se srážkami do 5 mm a počet dní se srážkami nad 5 mm, vždy za jednotlivé dekády a souhrnně za celý měsíc. Průměrné denní teploty a srážky se porovnávají k úhrnu normálů. Podle odchylky je stanoveno teplotní (v rozmezí mimořádně teplý až mimořádně studený) a srážkové (v rozpětí mimořádně suchý až mimořádně

vlhký) zhodnocení daného měsíce. Vychází se z tabulky klimatologické klasifikace měsíců podle odchylek od normálu (viz tabulka 1.4 a 1.5), kde je pro každou kategorii upřesněno rozpětí odchylky.

Tab. 1.2 Měsíční teploty a jejich hodnocení v roce 2014 na stanici ÚKZÚZ v Hradci nad Svitavou

Měsíc	Teplota průměr denní	Teplota max.	Teplota min. příz. v 5 cm	Přízemní mráz počet dní	Měsíční teplotní normál °C	Odchylka od norm. °C	Klasif. měsíce podle teploty
Leden	0,3	11,0	-14,3	23	-2,5	2,8	T
Únor	1,7	10,6	-7,1	28	-1,2	2,9	T
Březen	5,4	18,9	-7,0	21	2,7	2,7	T
Duben	9,1	21,3	-4,5	8	7,0	2,1	VT
Květen	11,8	26,1	-0,9	1	12,5	-0,7	N
Červen	15,5	33,8	3,6	0	15,2	0,3	N
Červenec	18,9	31,5	7,5	0	17,0	1,9	T
Srpen	15,6	29,1	4,1	0	16,8	-1,2	S
Září	13,7	26,9	1,7	0	12,7	1,0	N
Říjen	9,4	22,5	-1,8	3	7,7	1,7	T
Listopad	6,1	16,0	-2,4	6	2,1	4,0	VT
Prosinec	1,1	10,9	-12,1	16	-0,9	2,0	T
Rok celkem	9,1	33,8	-14,3	106	7,4	1,7	T

Zdroj: ÚKZÚZ Hr. n. SY

Tab. 1.3 Měsíční srážky a jejich hodnocení v roce 2013 na stanici ÚKZÚZ
v Hradci nad Svitavou

Měsíc	Srážky součet mm	Počet dní se srážkami do 5 mm	Počet dní se srážkami nad 5 mm	Měsíční sráž. normál mm	Procenta sráž. normál	Klasifikace měsíce podle srážek
Leden	19,3	13	1	35	55	S
Únor	8,5	6	0	28	30	VS
Březen	32,5	7	2	37	88	N
Duben	49,9	8	4	41	122	N
Květen	90,0	12	5	63	143	V
Červen	41,6	6	3	80	52	S
Červenec	171,9	9	7	79	218	MV
Srpen	100,0	14	6	72	139	V
Září	98,7	11	6	57	173	VV
Říjen	23,7	16	1	40	59	S
Listopad	25,5	10	1	42	61	S
Prosinec	44,0	18	2	42	105	N
Rok celkem	705,6	130	38	616	115	N

Zdroj: ÚKZÚZ Hr. n. SY

Tab. 1.4 Klimatologické odchylky od normálu pro teplotu vzduchu

Klimatologická odchylka	Zkratka	Teplota vzduchu (°C) zimní pololetí 10 – 3 měs.	Teplota vzduchu (°C) letní pololetí 4 – 9 měs.
Mimořádně teplý	MT	4,6 a více	3,1 a více
Velmi teplý	VT	3,1 - 4,5	2,1 - 3,0
Teplý	T	1,6 - 3,0	1,1 - 2,0
Normální	N	-1,5 - 1,5	-1,0 - 1,0
Studený	S	-3,0 - -1,6	-2,0 - -1,1
Velmi studený	VS	-4,5 - -3,1	-3,0 - -2,1
Mimořádně studený	MS	-4,6 a méně	-3,1 a méně

Zdroj: ÚKZÚZ Hr. n. SY

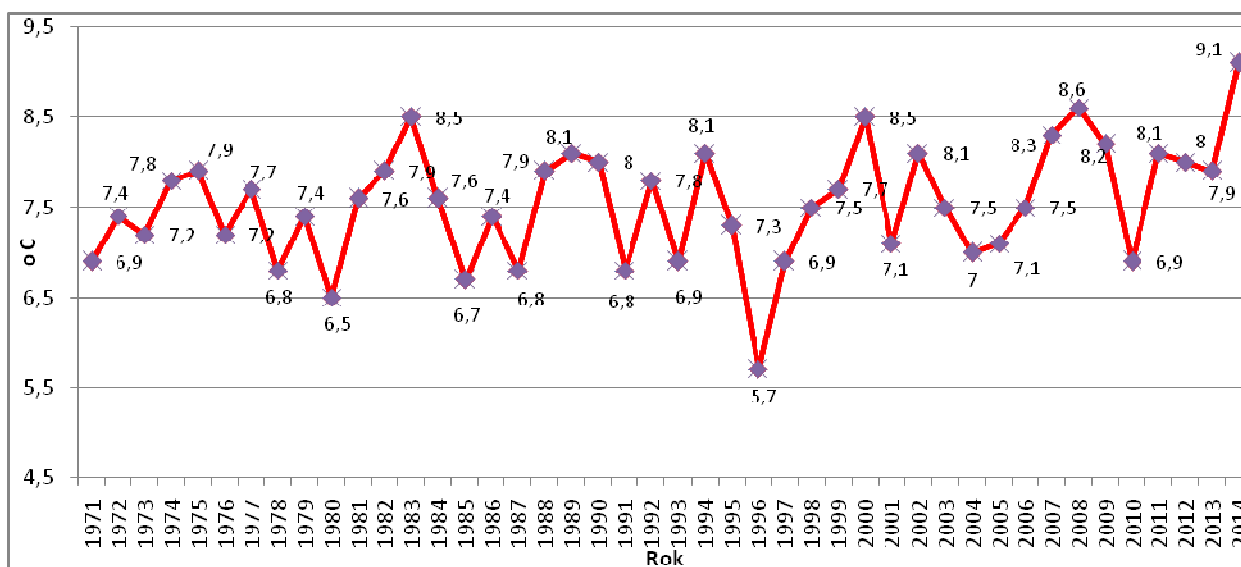
Tab. 1.5 Klimatologické odchylky od normálu pro úhrn srážek

Klimatologická odchylka od normálu	Zkratka	Úhrn srážek (v % normálu)
Mimořádně suchý	MS	pod 25
Velmi suchý	VS	25 - 49
Suchý	S	50 - 74
Normální	N	75 - 125
Vlhký	V	126 - 150
Velmi vlhký	VV	151 - 200
Mimořádně vlhký	MV	nad 200

Zdroj: ÚKZÚZ Hr. n. SY

Na obrázku 1.1 je uvedena průměrná teplota za období 1971 – 2014, na obrázku 1.2 pak suma srážek za období 1971 – 2014.

Obrázek 1.1 Průměrná teplota za období 1971-2014 naměřená na stanici ÚKZÚZ v Hradci nad Svitavou

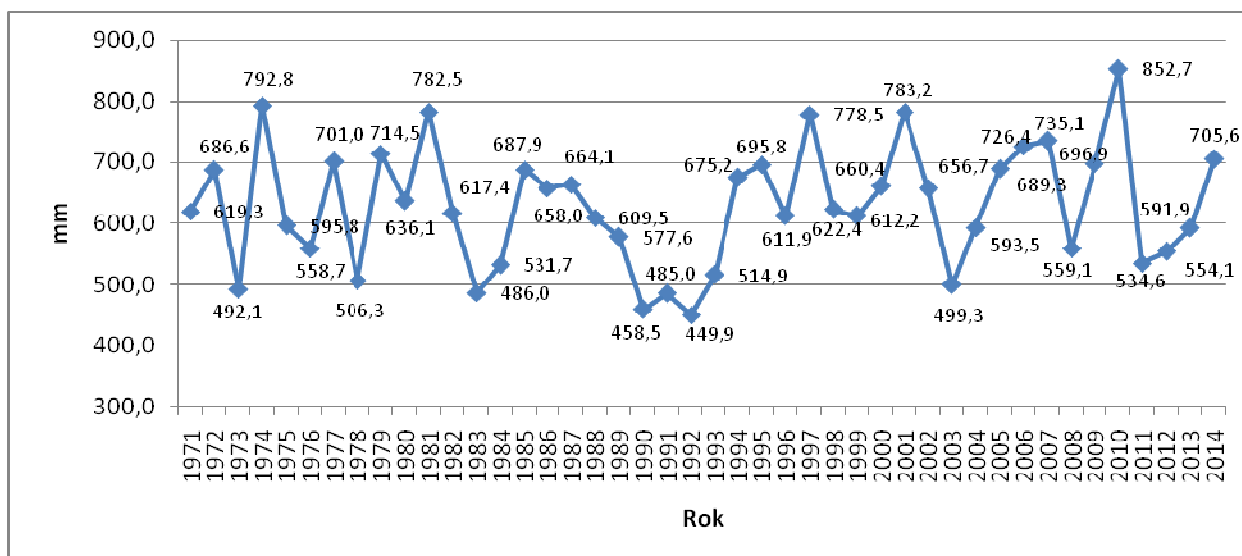

Zdroj: ÚKZÚZ Hr. n. SY

Teplotní normál: +7,4 °C (+6,5 °C do roku 2003)

Průměrná roční teplota v roce 2014: +9,1 °C

Obrázek 1.2 Suma srážek za období 1971 – 2014 naměřená na stanici

Zdroj: ÚKZÚZ Hr. n. SY

Srážkový normál: 616 mm (624 mm do roku 2003)

Suma srážek v roce 2014: 705,6 mm

Společně s porovnáním průměrných denních teplot a srážek je sledována i klimatologická charakteristika daného roku. V tabulce 1.6 je uvedeno porovnání jednotlivých let za období 1997–2014. Hodnocení vychází z klimatologické charakteristiky. Charakteristika průměrné teploty a úhrnu srážek je dána odchylkou od ročních normálů.

Tab. 1.6 Klimatologická charakteristika kalendářních roků v období 1997 – 2014

Rok	Průměrná teplota vzduchu		Úhrn srážek	
	Hodnota (°C)	Charakteristika	Hodnota (mm)	Charakteristika
1997	6,9	Normální	778,5	Vlhký
1998	7,5	Normální	622,4	Normální
1999	7,7	Teplý	612,2	Normální
2000	8,5	Velmi teplý	660,4	Normální
2001	7,1	Normální	783,2	Vlhký
2002	8,1	Teplý	656,7	Normální
2003	7,5	Normální	499,3	Suchý
2004	7,0	Normální	593,5	Normální
2005	7,1	Normální	689,3	Vlhký
2006	7,5	Normální	726,4	Vlhký
2007	8,3	Normální	735,1	Vlhký

Ovzduší

2008	8,6	Normální	559,1	Normální
2009	8,2	Normální	696,9	Vlhký
2010	6,9	Normální	852,7	Velmi vlhký
2011	8,1	Normální	534,6	Suchý
2012	8,1	Normální	554,1	Suchý
2013	7,9	Normální	591,9	Normální
2014	9,1	Teplý	705,6	Normální

Zdroj: ÚKZÚZ Hr. n. SY

„Ekoznámka 2015“ – 1. místo v kategorii Voda

Karolína Plíhalova, ZŠ Sokolovská 1, Svitavy

2 VODA

2.1 PROTIPOVODŇOVÁ OPATŘENÍ

2.1.1 AKTUÁLNÍ STAV PŘÍPRAV NA REALIZACI PROTIPOVODŇOVÝCH OPATŘENÍ VE SVITAVÁCH

V roce 2014 významně pokročila příprava na dokončení protipovodňových opatření na řece Svitavě. Závěrečná 3. etapa, v úseku od Svitavského rybníka po Komenského náměstí, zahrnuje zkapacitnění koryta řeky Svitavy, výstavbu ochranných zídek a navazující přeložky inženýrských sítí a rekonstrukci mostů a lávek.

O přípravě realizace této akce vedení města se zástupci Povodí Moravy s.p. průběžně jedná. V měsíci únoru 2014 nabylo právní moci stavební povolení na úpravu koryta řeky. V průběhu roku se správci toku podařilo získat příslib k financování akce z programu podpory prevence před povodněmi, jehož správcem je Ministerstvo zemědělství ČR. Tento příslib byl v závěru loňského roku podpořen posudkem tzv. strategického experta, který prokázal její potřebnost a účelnost. Posledním stupněm pak bylo posouzení celého záměru mezirezortní komisí složenou ze zástupců ministerstev zemědělství, životního prostředí a financí. Tento krok byl naplněn počátkem roku 2015, kdy Povodí Moravy, s.p. obdrželo pokyn k zajištění projektové dokumentace pro výběr zhotovitele díla a k přípravě realizace díla.

Časový harmonogram je nastaven tak, aby k výběru zhotovitele díla došlo v druhé polovině letošního roku, přičemž je snaha zahájit akci již v závěru tohoto roku.

Současně s přípravou projektové dokumentace a výběrového řízení bude nutné zajistit rovněž financování akce. Již nebude platit dosavadní rozdělení, že zkapacitnění toku hradil jeho správce a město pak navazující rekonstrukce mostů a lávek. Výše uvedený program počítá s tím, že celou akci, tzn. zkapacitnění toku, ochranné zídky, mobilní hrazení, veškeré přeložky inženýrských sítí, rekonstrukci mostů a lávek, sadové úpravy a další doprovodné práce bude hradit Povodí Moravy, s.p., ovšem za finanční spoluúčasti města Svitavy ve výši 15%. V případě, že by však podíl prací, které nebudou mít přímý vliv na zkapacitnění koryta řeky, přesáhl hranici 20% rozpočtových nákladů, muselo by tyto prostředky hradit rovněž město Svitavy.

Předpokládáme, že dokumentace pro výběr zhotovitele díla včetně položkového rozpočtu bude hotova do konce měsíce června letošního roku. Až na základě položkového rozpočtu, který bude součástí této dokumentace bude možné určit předpokládaný podíl města na spolufinancování díla. Předpokládáný proto, že konečná cena a výše podílu bude dána po ceně vzešlé z výběrového řízení. Dosavadní propočty nákladů přesahují částku ve výši 100 mil. Kč.

Přes provedená protipovodňová opatření nelze ve Svitavách zajistit úplnou a komplexní ochranu před účinky extrémních srážek, dlouhotrvajících srážek a jarního tání sněhu. S ohledem na skutečnost, že se naše město nachází v horní části povodí, nelze s dostatečnou rezervou reagovat na vznik nepříznivých povětrnostních stavů. Velmi se osvědčila opatření na zachycení vody v krajině, kdy je ve zbudovaných suchých retenčních nádržích zachycována voda, která by jinak způsobila rozlívání vodních toků ve městě i v obcích níže po toku řeky Svitavy. Podél vodotečí ve městě je pak pro ochranu stávajících objektů využíváno ochranných zídek.

Je snahou zajistit zpracování dalších stupňů projektové přípravy těchto vodních děl tak, aby se město mohlo ucházet o získání prostředků na jejich realizaci z národních a evropských zdrojů. V současné době je rozpracována projektová dokumentace pro zbudování suchých retenčních nádrží. První lokalita zahrnuje území nad ul. U Tří mostů, Pod Viaduktem, Slovenská a Zámecká. Toto

území bylo dne 16.8.2010 postiženo lokální záplavou, která byla způsobena extrémní krátkodobou srážkou na poměrně malém území ve východní části města. Druhá lokalita pak zahrnuje území nad areálem firem Ptáček a Nekvinda na ul. Průmyslová a území nad ul. Olomoucká a 5. května.

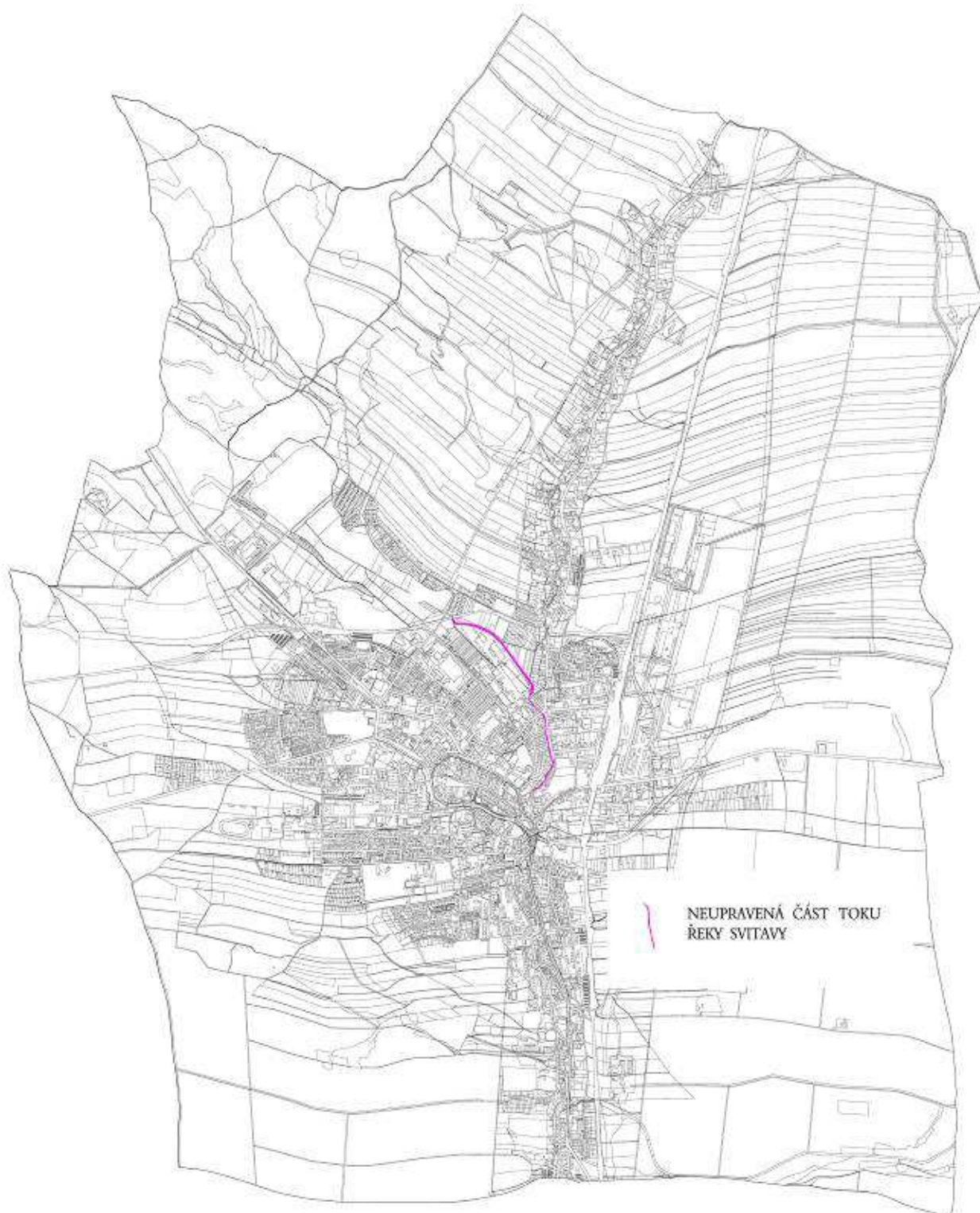
Dalším územím, pro které se zpracovává projektová dokumentace pro územní řízení, je lokalita Studeného potoka v úseku od podchodu této vodoteče pod železniční tratí Svitavy – Ždírec u Skutče po vtok do zatrubněné části vodoteče nad ulicí Sokolovská a dále lokalita na ul. U Mlýna a Kapitána Jaroše.

Na obrázku 2.1 jsou uvedeny upravené úseky řeky Svitavy a Lačnovského potoka a plochy zbudovaných suchých poldrů. Doposud neupravená část toku řeky Svitavy je uvedena na obrázku 2.2.

Obr. 2.1 Upravené úseky řeky Svitavy a Lačnovského potoka a plochy zbudovaných suchých poldrů ve Svitavách

Obr. 2.2 Neupravená část toku řeky Svitavy ve Svitavách

2.1.2 VÝDAJE NA PROTIPOVODŇOVÁ OPATŘENÍ

Prostředky vynaložené na realizaci protipovodňových opatření na řece Svitavě a Lačnovském potoce v období 1999-2013 jsou uvedeny v tab. 2.1.

Tab. 2.1 Prostředky vynaložené na protipovodňové opatření na řece Svitavě a Lačnovském potoce v období 1999-2012

rok	investiční akce	náklady (v tis. Kč vč. DPH)	investor
1999	Obnova retenční schopnosti rybníka Rosnička	10.500	město Svitavy
1999-2000	I. etapa protipovodňových opatření na řece Svitavě (v úseku od ul. U Tří Dvorů po světelnou křižovatku)		
	- příprava území na Komenského náměstí (demolice školy a její přemístění na ul. Kijevskou), přeložky inženýrských sítí, lávky	8.500	město Svitavy
	- výstavba kanalizace	4.000	VODA A SPORT s.r.o.
	- přeložka koryta řeky Svitavy, zkapacitnění koryta, přeložky inženýrských sítí	20.000	Povodí Moravy s.p.
2000-2001	Výstavba suchého poldru v Moravském Lačnově	4.500	město Svitavy
2004-2005	II. etapa protipovodňových opatření na řece Svitavě (v úseku od světelné křižovatky po obec Hradec nad Svitavou)		
	- rekonstrukce mostů a lávek, přeložky inženýrských sítí	14.000	město Svitavy
	- zkapacitnění koryta řeky Svitavy, výstavba ochranných zídek, přeložky inženýrských sítí	40.000	Povodí Moravy s.p.
	I. etapa protipovodňových opatření na Lačnovském potoce		
	- rekonstrukce mostů a lávek, přeložky inženýrských sítí	7.000	město Svitavy
	- zkapacitnění koryta Lačnovského potoka v délce 1,2 km od soutoku s řekou Svitavou, výstavba dvou suchých poldrů, přeložky inženýrských sítí, výkupy pozemků	35.000	Zemědělská a vodohospodářská správa s.p.

2006	- projektové dokumentace a studie na III. etapu řeky Svitavy	368	město Svitavy
	- manipulační řády pro poldry v majetku města		
2007	- projekt na protipovodňová a protieroční opatření ORP Svitavy	500	Pardubický kraj
2008	- projekt na rekonstrukci mostů a lávek na Lačnovském potoce a řece Svitavě	1.392	Město Svitavy
	- zkapacitnění koryta Lačnovského potoka	5.000	Zemědělská a vodohospodářská správa s.p.
2009	- Projekt zkapacitnění koryta Lačnovského potoka	28.190	Zemědělská a vodohospodářská správa s.p.
	- PD zkapacitnění mostů a lávek v rámci akce Svitavy, Svitavy – zajištění průtočnosti koryta III. etapa	557	Město Svitavy
	- Lačnovský potok (mosty, lávky)	6.225	
2010	- Lačnovský potok (mosty, lávky)	5.653	Město Svitavy
2011	Svitava, Svitavy – zajištění průtočnosti koryta III. etapa	63	Město Svitavy
	- PD k záborům dotčených pozemků		
2012	- převedení povrchových vod Svitavský Dolní rybník	29	Město Svitavy
	- zadržení povrchových vod ve východní části města Svitavy	88	
2013	zadržení povrchových vod ve východní části města Svitavy	159	Město Svitavy
2014	- zadržení povrchových vod ve východní části města Svitavy a příprava Studeného potoka	458	Město Svitavy
Prostředky vynaložené na realizaci protipovodňových opatření na řece Svitavě a Lačnovském potoce v období 1999-2012		192.182	

Zdroj: OŽP MěÚ SY

2.2 PITNÁ VODA

2.2.1 ZPRÁVA O PROVOZU SKUPINOVÉHO VODOVODU SVITAVY ZA ROK 2014

Skupinový vodovod Svitavy od 1.1.2010 provozuje Vodárenská Svitavy s.r.o. na základě Smlouvy o provozu vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu ze dne 6.10.2009 a dle schváleného provozního řádu. Aktualizované údaje o majetkové a provozní evidenci byly do konce měsíce února 2014 předány na odbor životního prostředí MÚ Svitavy. Zásobování vodou města Svitavy a obcí Koclířov, Hřebeč, Kamenná Horka, Vendolí, Ostrý Kámen, Karle, Javorník zůstalo beze změny včetně možnosti dotace vodovodu obce Kukle z vodovodní sítě Javorníka – tato možnost ani v roce 2014 využita nebyla. Na základě smlouvy na vodu předanou pro obec Hradec nad Svitavou bylo v uplynulém roce fakturováno 112 m³. V roce 2014 byly využívány zdroje Olomoucká a Čtyřicet Lánů a z jednotlivých lokalit byla čerpána voda v uvedeném množství a kvalitě v následující tabulce.

Tab. 2.2 Informace o množství a kvalitě využití zdrojů pitné vody pro zásobování obcí Skupinového vodovodu Svitavy v roce 2014

Prameniště – lokalita (zdroj)	Zvodeň	Vydatnost (l/s)	Povolený odběr *) (l/s ; m ³ /rok)	Výroba za rok 2014 (m ³ /rok)	Průměr NO ₃ za rok 2013 (mg/l)
Čtyřicet Lánů (SV1-2)	střední turon	60	60 ; 112368	38 446	44,23
Čtyřicet Lánů (SV3, SV4)	spodní turon	12	25 ; 787632	622 987	10,58
Olomoucká (S1-3)	střední turon	65	65 ; 476636	50 665	34,66
Olomoucká (S4,S5)	spodní turon	28	15 ; 473364	469 654	2,04

Zdroj: Vodárenská Svitavy s.r.o.

*) Povolené množství odběru podzemní vody za rok je v tabulce uvedeno dle rozhodnutí pro celá prameniště Olomoucká a Lány.

Kontrola kvality vody byla zajišťována rozbory dle „Programu kontroly jakosti pitných vod na rok 2014“ na základě požadavků zák. č. 471/2005 o ochraně veřejného zdraví, odběry vzorků prováděla na základě smlouvy Orlická Laboratoř s.r.o. Průměrná kvalita vody přepočtená podle čerpaného množství byla 9,84 mg/l dusičnanů, což představuje pokles oproti předcházejícímu roku o cca 7,71 mg/l. Přitom je z prameniště Lány dodávána voda v průměrné kvalitě 15,38 mg/l dusičnanů a z prameniště Olomoucká 4,3 mg/l. Hygienické zabezpečení pitné vody chlorem bylo zajišťováno průběžně automatickým dávkováním v závislosti na čerpaném množství.

Výroba vody, fakturace, vlastní spotřeba a ztráty po jednotlivých obcích za rok 2014 jsou uvedeny v tabulce 2.3.

Tab. 2.3 Výroba vody, fakturace, vlastní spotřeba a ztráty v jednotlivých obcích za rok 2014

Skupinový vodovod Svitavy 2014	Výroba (m ³)	Fakturace (m ³)	Vl. spotř. (m ³)	Ztráty (m ³)	Ztráty celkem (%)	Ztráty v síti (%)
Celkem	1.181.752	905.366	24.635	251.751	23,39	21,30

Zdroj: Vodárenská Svitavy s.r.o.

Vodárenská Svitavy s.r.o. provádí fakturaci vodného dle harmonogramu s čtvrtletní a pololetní fakturací u odběratelů bez záloh a roční se zálohami z toho důvodu, že není uzavřen celoroční cyklus fakturace u všech odběrů, proto jsou k ročnímu přehledu o výrobě dopočítány dodané m³. Rok 2009 byl ovlivněn dofakturací končícího provozovatele a rok 2010 dopočtením dohadných m³, není možné předcházející roky porovnávat. Za vypovídající údaje pro porovnání jednotlivých fakturačních období provozování Vodárenskou Svitavy s.r.o. lze považovat od roku 2011, ve kterém bylo vyfakturováno včetně dohadných m³ 942.647 m³ v rámci odběratelů Skupinového vodovodu Svitavy a 2210 m³ vody předané. V roce 2012 bylo vyfakturováno s dopočtem dohadných m³ 964.816 m³ a 3.204 m³ vody předané. Nárůst fakturovaných m³ ovlivnila větší spotřeba u některých odběratelů, kteří měli poruchy na vnitřním rozvodu. Za rok 2013 však díky klimatickým podmínkám a omezení provozu některých podniků došlo k velkému poklesu vody fakturované na 922.474 m³. U vody předané pokles na 501m³ byl ovlivněn omezením odběru po provedené rekonstrukci vodovodu v obci Hradec nad Svitavou.

Tab. 2.4 Výroba, fakturace a ztráty za roky 2000-2014

Rok	Výroba (m ³)	Fakturace (m ³)	Ztráty (m ³)	Vl. spotř. (m ³)	Ztráty celkem (%)	Ztráty v síti (%)
2000	1.789.000	1.086.391	702.609	27.852	39,27	37,72
2001	1.684.092	1.106.460	577.632	24.970	34,30	32,82
2002	1.652.871	1.100.500	552.371	15.880	33,42	32,46
2003	1.648.029	1.078.496	569.533	17.180	34,56	33,52
2004	1.320.663	1.030.984	289.679	3.600	21,93	21,66
2005	1.362.274	1.004.868	357.406	20.890	26,24	24,70
2006	1.370.120	1.018.824	351.296	13.900	25,64	24,63
2007	1.382.996	1.023.759	359.237	15.750	25,98	24,84
2008	1.313.809	993.493	28.300	320.316	24,38	22,23
2009	1.337.724	1.099.160	23.800	238.564	17,83	16,05
2010	1.219.687	1.002.551	21.954	21.954	17,80	16,00
2011	1.260.952	944.857	316.095	23.566	25,06	23,20
2012	1.231.598	968.020	263.938	19.465	21,43	19,85
2013	1.170.065	922.474	247.591	13.765	21,16	19,98
2014	1.181.752	905.366	251.751	24.635	23,39	21,30

Zdroj: Vodárenská Svitavy s.r.o.

Přehled odstraněných poruch na skupinovém vodovodu Svitavy v členění po obcích v roce 2014 je uveden v tabulce 2.5.

Tab. 2.5 Poruchy na SVS odstraněné v roce 2014

Obec	Poruchy			
	Hlavní řady		Vodovodní přípojky	Armatury
	Lomy	Hrdla		
Svitavy	12	4	29	12
Koclířov	8	0	2	0
Kamenná Horka	0	0	0	0
Hřebeč	2	0	0	0
Javorník	1	1	0	0
Vendolí	6	0	4	2
Ostrý Kámen	0	0	0	0
Karle	1	1	0	0
Celkem	30	6	35	14

Zdroj: Vodárenská Svitavy s.r.o

V roce 2014 bylo odstraněno 85 ks poruch, to je o 8 ks poruch více jak v předcházejícím roce. Údržba na objektech a vodovodních řadech probíhala dle schváleného provozního řádu.

Mimo jiné byly provedeny nátěry klempířských prvků a dřevěného obložení na čerpacích stanicích a vodojemech, opravy oplocení jednotlivých objektů. Z investičních akcí financovaných vlastníkem vodovodu byla provedena rekonstrukce vodovodního řádu na ulici Slunečná a část vodovodního řádu na ulici Zadní v Lačnově. Byly provedeny výměny a opravy sekčních šoupátek a hydrantů na vodovodní síti, jejich přehled je v příloze č. 1

Provoz vodovodu v roce 2014 byl zajištěn v souladu se zákony a vodohospodářskými předpisy a nedošlo k porušení výše uvedené smlouvy a jejích příloh.

Hodnocení kvality pitné vody je souborem mnoha ukazatelů a hodnocení. Na základě provedených měření provozovatele (Vodárenská Svitavy s.r.o.) i Krajská hygienická stanice Pardubického kraje - územní pracoviště Svitavy je pitná voda ve vodovodní síti ve Svitavách ve velmi dobré kvalitě. Údaje o kvalitě pitné vody jsou uvedeny v tabulce 2.6. Jedná se o výtah z kompletních rozborů prováděných provozovatelem vodovodu.

Tab. 2.6 Kvalita pitné vody ve veřejném vodovodu ve Svitavách v roce 2014

Ukazatel	Jednotka	Limit	Průměr	Max.	Min.	Počet stanovení
enterokoky	KTJ/100ml	max.0	0	0	0	32
Escherichia coli	KTJ/100ml	max.0	0	0	0	32
koliformní bakterie	KTJ/100ml	max.0	1,44	46	0	32
abioseston	%	max.10	1,5	2	1	6

Voda

mikroskop. obraz: počet org.	jedinci/ml	max.50	0	0	0	6
mikroskop. obraz: živé org.	jedinci/ml	max.0	0	0	0	6
kultivovatelné organismy při 22 °C	KTJ/ml	max.200	29,97	196	0	32
kultivovatelné organismy při 36 °C	KTJ/ml	max.20	5,63	11	0	32
1,2-dichlorethan	µg/l	max.3	0,3	<0,3	<0,3	6
amonné ionty	mg/l	max.0,50	0,05	<0,05	<0,05	28
antimon	µg/l	max.5,0	0,8	<0,8	<0,8	6
arsen	µg/l	max.10	1	<1	<1	6
barva	mg/l Pt	max.20	5	<5	<5	28
benzen	µg/l	max.1,0	0,1	<0,1	<0,1	6
benzo(a)pyren	µg/l	max.0,010	0,002	<0,002	<0,002	6
bór	mg/l	max.1,0	0,02	<0,02	<0,02	6
bromičnany	µg/l	max.10	2,5	<2,5	<2,5	6
TOC	mg/l	max. 5,0	<1,00	<1,00	<1,00	28
dusičnany	mg/l	max.50	10,94	27,3	2,0	29
dusitany	mg/l	max.0,50	0,02	<0,02	<0,02	28
dusičnany+dusitany		max.1	0,78	0,78	0,78	6
fluoridy	mg/l	max.1,5	<0,10	<0,10	<0,10	27
hliník	mg/l	max.0,20	0,02	<0,02	<0,02	6
hořčík	mg/l	20 - 30	6,51	7,89	4,36	27
chlor volný	mg/l	max.0,30	0,07	0,16	<0,03	10
chlorethen	µg/l	max.0,50	0,17	<0,17	<0,17	6
chloridy	mg/l	max.100	7,36	15,6	3,6	27
chrom celkový	µg/l	max.50	1	<1	<1	6
chuť	stupeň	max.2	0	0	0	28
kadmium	µg/l	max.5,0	0,5	<0,5	<0,5	6
konduktivita	mS/m	max.125	44,11	49,80	43,10	28
kyanidy celkové	mg/l	max.0,050	0,003	<0,003	<0,003	6
mangan	mg/l	max.0,050	0,01	<0,01	<0,01	6
měď	µg/l	max.1000	10	<10	<10	6
nikl	µg/l	max.20	1	<1	<1	6
olovo	µg/l	max.25	1	<1	<1	6
pach	stupeň	max.2	0	0	0	28
atrazin	µg/l	max.0,10	<0,005	<0,005	<0,005	3
desethylatrazin	µg/l	max.0,10	<0,005	<0,005	<0,005	3
chlorpyrifos	µg/l	max.0,10	0,005	<0,005	<0,005	3
chlortoluron	µg/l	max.0,10	0,02	<0,02	<0,02	3
isoproturon	µg/l	max.0,10	0,02	<0,02	<0,02	3

Voda

2,4-D	μg/l	max.0,10	0,04	<0,04	<0,04	3
MCPA	μg/l	max.0,10	0,04	<0,04	<0,04	3
MCPB	μg/l	max.0,10	0,04	<0,04	<0,04	3
pesticidní látky celkem	μg/l	max.0,50	0,017	0,017	0,017	3
pH		6,5 - 9,5	7,73	8,02	7,54	28
benzo(b)fluoranthen	μg/l		0,002	<0,002	<0,002	6
benzo(k)fluoranthen	μg/l		0,002	<0,002	<0,002	6
benzo(g,h,i)perylene	μg/l		0,002	<0,002	<0,002	6
indeno(1,2,3-cd)pyren	μg/l		0,002	<0,002	<0,002	6
PAUsuma	μg/l	max.0,10	0	0	0	6
rtuť	μg/l	max.1,0	0,2	<0,2	<0,2	6
selen	μg/l	max.10	1	<1	<1	6
sírany	mg/l	max.250	31,29	41,30	24,20	27
sodík	mg/l	max.200	1,37	1,8	0,9	6
tetrachloreten	μg/l	max.10	0,8	<0,8	<0,8	6
trichlorethen	μg/l	max.10	0,4	<0,4	<0,4	6
TCE+PCE	μg/l	max.10	0	0	0	6
chloroform	μg/l	max.30	4,65	4,7	4,6	6
bromoform	μg/l		0,3	<0,3	<0,3	6
dibromchlormethan	μg/l		0,66	1,6	<0,2	6
bromdichlormethan	μg/l		0,20	<0,2	<0,2	6
trihalomethany	μg/l	max.100	1,99	5,1	0	6
vápník	mg/l	40 - 80	78,31	87,00	77,30	3
vápník + hořčík	mmol/l	2,0 - 3,5	2,22	2,36	2,04	9
zákal	ZF(n)	max.5	1,0	1,83	<1,0	27
železo	mg/l	max.0,20	0,05	0,26	<0,02	28
objemová aktivita radonu	Bq/l	max.300	4,00	5,2	<3,50	6
celk. objemová aktivita alfa	Bq/l		0,04	<0,06	<0,04	6
celk. objemová aktivita beta	Bq/l		0,06	<0,06	<0,04	6
teplota	°C		12,15	17,2	6,9	29

Zdroj: Vodárenská Svitavy s.r.o.

2.3 ODPADNÍ VODA

2.3.1 ZPRÁVA O PROVOZU MĚSTSKÉ KANALIZACE

Kanalizace byla v roce 2014 provozována v souladu s provozním řádem kanalizace a kanalizačním řádem města Svitavy.

O stavu kanalizace je majitel provozovatelem průběžně informován. Průběžně jsou prováděny kamerové prohlídky. Protokoly z těchto prohlídek, včetně vyhodnocení stavu kanalizace, jsou archivovány na ČOV Svitavy. Pravidelné kamerové prohlídky přispívají nejen k zachycení aktuálního stavu potrubí, ale v praxi znamenají i prevenci proti případným haváriím na kanalizační síti.

Z provozních prostředků byla v roce 2014 řešena tato nápravná opatření:

- odstranění havárie na ul. Máchova alej (poškozený kónus)
- odstranění havárie na ul. Bratří Čapků (propadlý strop odlehčovací komory)
- oprava zborcené kanalizační šachty na ul. Lanškrounská č.o. 5
- odstranění havárie na nám. Míru před č.o. 42 (zborcené potrubí)

V průběhu roku byla prováděna běžná údržba, tj. kontrola, čištění a drobné opravy kanalizace v souladu s provozním řádem kanalizace. Průběžně bylo zajišťováno čištění a údržba tlakovými vozy dodavatelských firem a čistící technikou provozovatele, Vodárenská Svitavy s.r.o.

2.3.2 ZPRÁVA O PROVOZU MĚSTSKÉ ČISTÍRNY ODPADNÍCH VOD

Provoz ČOV v roce 2014

Provoz ČOV byl v roce 2014 zabezpečován v souladu s:

- Provozním řádem ČOV (schválen OŽP MěÚ Svitavy dne 18.2.2004, platnost není omezena),
- podmínkami stavebního povolení k vypouštění odpadních vod pro období výstavby a zkušebního provozu, vydaného OŽPZ KÚ Pardubického kraje.

Stavební povolení bylo vydáno rozhodnutím OŽPZ Pardubického kraje ze dne 27.8.2008. Tímto rozhodnutím bylo současně povoleno vypouštění odpadních vod pro období výstavby, zkušebního provozu a pro období trvalého provozu ČOV.

Na žádost města Svitavy bylo OŽPZ KÚ Pardubického kraje prodloužena účinnost povolení k vypouštění pro období výstavby nejdéle do 30.6.2014, účinnost povolení k vypouštění pro období zkušebního provozu na dobu 12 měsíců, nejdéle do 30.6.2015 a účinnost povolení k vypouštění pro období trvalého provozu, nejdéle od 1.7.2015, do 31.12.2016.

K uvedenému datu 30.6.2014 byla čistírna odpadních vod předána zhotovitelem investorovi a od 1.7.2014 byl zahájen její roční zkušební provoz.

Chemicko-technologické hodnocení provozu ČOV

Tab. 2.7 Srovnání skutečných průtoků na ČOV s projektovanými parametry

		skutečnost 2014	projekt
Q _{roční}	m ³ /rok	1 257 411	2 056 775
Q ₂₄	m ³ /den	3 445	5 635
Q _{prům}	l/s	39,9	65,2

Zdroj: Vodárenská Svitavy s.r.o

Hodnocení dosažených výsledků

V tabulce jsou porovnány výsledky rozborů 24 hod. směsných vzorků odebíraných na odtoku z ČOV v roce 2014 s limity „p“ tj. přípustnými koncentracemi, které jsou stanoveny platným povolením.

Tab. 2.8 Porovnání výsledků s povolením k vypouštění z ČOV

Ukazatel	„p“ mg/l	naměřené hodnoty * mg/l
CHSK _{Cr}	120	81
BSK ₅	30	13
NL	35	20
N _c	45	25,1
P _{celk}	2	1,7

Zdroj: Vodárenská Svitavy s.r.o

* naměřené hodnoty – jedná se o nejvyšší hodnoty naměřené v období 01-12/2014, vyjma ukazatelů P_c a N_c, kde se jedná o průměr za období 01-12/2014 (limitní hodnoty těchto ukazatelů jsou stanoveny jako průměr za posledních 12 měsíců).

Překročení přípustné koncentrace (limit „p“) nebylo zaznamenáno u žádného limitovaného ukazatele znečištění. Překročení maximální koncentrace (limit „m“) nebylo zaznamenáno u žádného limitovaného ukazatele znečištění.

Kalové hospodářství

Údaje o produkci kalu na ČOV Svitavy za rok 2014 jsou uvedeny v tabulce 2.9.

Tab. 2.9 Produkce kalu v roce 2014

Surový kal + přebytečný	19 524 m ³ /rok + 53,5 m ³ /den
Odvodněný kal	1 872 t (cca 24,6 % sušiny)

Zdroj: Vodárenská Svitavy s.r.o

V roce 2014 byly veškeré produkované odvodněné kaly předávány smluvnímu odběrateli – fa ENVIROX s.r.o., Praha.

Provoz ČOV z hlediska platných předpisů

Kontrola provozu ČOV

Dne 14.5.2014 provedli pracovníci oddělení ochrany vod ČIŽP OI Hradec Králové kontrolu provozu ČOV Svitavy. Revizí nebyly zjištěny žádné závady a nedostatky, které by byly hodnoceny jako porušení povinností a nebylo prokázáno nedovolené vypouštění odpadních vod do vod povrchových.

Poplatky za vypouštění odpadních vod do vod povrchových

V roce 2014 byly stanoveny pro ČOV Svitavy zálohy na poplatky za objem vypouštěných odpadních ve výši 175 000,- Kč. Vyúčtování poplatků za rok 2014 – 139 416,- Kč.

V roce 2015 byly stanoveny poplatky za objem vypouštěných vod, zálohy na poplatky byly stanoveny v celkové výši 175 500,- Kč.

2.4 CENA VODY VE SVITAVÁCH V ROCE 2015

V roce 2015 došlo k nárůstu ceny vodného a stočného o 3,28 Kč/m³ na částku 72,65 Kč/m³.

Důvodem zvýšení ceny je především nárůst nájemného, které slouží vlastníkům infrastruktury pro financování obnovy kanalizací a vodovodů v jejich majetku, rovněž zvyšující se náklady, počet oprav a havárií na řadech a přípojkách na veřejném prostranství.

O ceně vodného a stočného rozhodují vlastníci infrastrukturního majetku, kterými jsou město Svitavy, svazek obcí Skupinový vodovod Svitavy a SPORTEŠ Svitavy, s.r.o.

Průměrná roční spotřeba na jednoho obyvatele je přibližně 37 m³. Při uvedeném zvýšení tak jeden obyvateľ ve Svitavách zaplatí za vodné a stočné v roce 2015 průměrně částku ve výši cca 2.688 Kč (72,65 Kč/m³ x 37 m³), proti výdajům cca 2.567 Kč v roce 2014 (69,37 Kč/m³ x 37 m³). Navýšení v tomto případě činí částku ve výši 121,- Kč/rok.

Přes uvedené navýšení ceny bude cena roku 2015 ve Svitavách pod průměrem České republiky. Samotná výše ceny však není zcela vypovídající o toku finančních prostředků do provozu, údržby, obnovy a rozvoji infrastrukturního majetku vodovodu a kanalizace.

Platná cena vodného a stočného pro rok 2015 shodná pro obyvatelstvo a ostatní odběratele je uvedena v tabulce 2.10.

Tab. 2.10 Platná cena vodného a stočného pro rok 2014

Cena	Cena v Kč/m ³		
	vodné	Stočné	celkem
bez DPH	29,27	33,90	63,17
s DPH	33,66	38,99	72,65

Zdroj: Vodárenská Svitavy s.r.o.

V tabulkách 2.11 až 2.13 je uveden vývoj ceny vodného a stočného v období 1994 až 2015 v členění za obyvatelstvo a ostatní odběratele. Do roku 2000 byly ceny pro tyto odběratele rozdílné.

Tab. 2.11 Vývoj ceny vodného a stočného pro obyvatelstvo ve Svitavách v období 1994 – 2000 (údaje v Kč vč. DPH)

Rok	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Vodné	7,35	7,77	7,99	9,00	10,55	11,66	13,86
Stočné	6,09	8,82	9,00	10,05	11,13	12,02	15,12
Vodné+Stočné	13,44	16,59	16,99	19,05	21,68	23,68	28,98

Zdroj: Skupinový vodovod Svitavy, d.s.o. a SPORTEŠ Svitavy, s.r.o.

Tab. 2.12 Vývoj ceny vodného a stočného pro ostatní odběratele ve Svitavách v období 1994 – 2000 (údaje v Kč vč. DPH)

Rok	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Vodné	10,5	1,55	13,23	14,28	15,54	15,75	15,75
Stočné	9,45	12,60	14,75	16,85	17,12	18,74	18,64
Vodné+Stočné	19,95	24,15	27,98	31,13	32,66	34,49	34,39

Zdroj: Skupinový vodovod Svitavy, d.s.o. a SPORTEŠ Svitavy, s.r.o.

Tab.2.13 Cena vodného a stočného 2001 - 2015 (od roku 2001 jsou ceny shodné pro obyvatele a ostatní odběratele)

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Vodné	16,25	18,97	20,25	21,40	21,40	21,40	22,40	24,70
Stočné	18,65	19,63	21,00	21,50	21,50	21,50	22,60	24,70
Vodné+Stočné	34,90	38,60	41,25	42,90	42,90	42,90	45,00	49,40

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Vodné	25,93	28,88	30,38	31,49	31,86	32,80	33,66
Stočné	25,93	31,08	33,58	34,80	35,19	36,57	38,99
Vodné+Stočné	51,86	59,95	63,96	66,29	67,05	69,37	72,65

Zdroj: Skupinový vodovod Svitavy, d.s.o. a SPORTEŠ Svitavy, s.r.o.

2.5 PROVOZ KRYTÉHO PLAVECKÉHO BAZÉNU A KOUPALIŠTĚ V ROCE 2014

Koupaliště

Již čtyři sezóny se pokračuje ve velmi kvitujícím typu vstupného z řad návštěvníků, kdy samotný návštěvník si sám určí, kdy začíná jím zakoupený tarif na koupališti. Nadále se návštěvníkům

nabízely služby z minulých let - 3m nafukovací horolezecká stěna na hladině bazénu, zdarma trampolína, velké dětské pískoviště, houpačka se skluzavkou, velká tabule na kreslení křídou, malá skluzavka do vody pro nejmenší návštěvníky, pružinové houpačky pro děti, v horkých dnech bar s míchanými alko a nealko nápoji, zdarma wifi po celém areálu, slunečníky a nafukovací bazének 4x6m s lodičkami pro malé návštěvníky. I nadále se pokračovalo v obnovení lehátek. Novinkou sezóny 2014 byl animační program pro návštěvníky, který probíhal o víkendech.

Provoz koupaliště byl zahájen 28.6.2014 a ukončen 31.8.2014

Sezóna 2014: celkem 38 dnů - 332 hodin otevřeno - 9.032 návštěvníků

Krytý plavecký bazén

Nadále pokračujeme v trendu, kdy návštěvníkům je vždy každý měsíc nabízena min. jedna akce pro veřejnost (např. Den matek, S jedničkami na bazén, O nejrychlejšího jezdce tobogánu, Valentýnské plavání, Halloweenské plavání, Vánoční nadílka a další). Návštěvníkům se i nadále nabízely oblíbené dárkové poukazy na permanentky, čipové hodinky a pokračovalo se v rozšířených nabízených službách jako je Škola kralu a Hlídání dětí. Postupně se také rozšiřovala otevírací doba pro veřejnost oproti roku 2013.

Sezóna 2014: 3002 provozních hodin - 55.498 návštěvníků.

„Ekoznámka 2015“ – 1. místo v kategorii Městská a příměstská krajina

Kristina Rouchalová, Gymnázium Svitavy

3 MĚSTSKÁ A PŘÍMĚSTSKÁ KRAJINA

3.1 KÁCENÍ DŘEVIN ROSTOUCÍCH MIMO LES

Podle § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, obecní úřady povolují kácení dřevin rostoucích mimo les. Ve svém rozhodnutí o povolení kácení dřevin mohou v souladu s ustanovením § 9 zákona č. 114/1992 Sb. uložit žadateli přiměřenou náhradní výsadbu a následnou péči o vysazené dřeviny ke kompenzaci ekologické újmy vzniklé jejich pokácením. Pro tyto účely vedou obce přehled pozemků vhodných pro náhradní výsadbu ve svém územním obvodu. V důsledku rostoucího tlaku na výstavbu parkovacích míst, umístování inženýrských sítí a dalších aktivit do ploch zeleně, které nemohou orgány ochrany přírody z hlediska zákona ovlivnit, je stále problematičtější využívání možnosti ukládání náhradní výsadby ke kompenzaci ekologické újmy vzniklé pokácením stromů. Přehled výsledků žádostí o povolení kácení a stanovených náhradních výsadbách ve Svitavách v letech 2010 – 2014 je uveden v tabulce 3.1.

Nová vyhláška č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení, která nabyla účinnosti dnem 15. 7. 2013 a s účinností od 1. 11. 2014, byla upravena vyhláškou č. 222/2014 Sb., klade větší důraz na ochranu alejí a zmírňuje ochranu ovocných dřevin na pozemcích evidovaných v katastru nemovitostí jako druh pozemku zahrada, zastavěná plocha a nádvoří nebo ostatní plocha se způsobem využití pozemku zeleň. Toto však platí pouze v zastavěném území a pouze za předpokladu, že tyto dřeviny nejsou součástí významného krajinného prvku ve smyslu § 3 odst. 1 písm. b) zákona č. 114/1992 Sb. (jezera, rybníky, vodní toky, údolní nivy a další části krajiny, které orgán ochrany přírody zaregistruje jako významný krajinný prvek).

Vyhláška především nově posiluje ochranu stromořadí. Stromořadí je pro účel vyhlášky definováno jako souvislá řada nejméně deseti stromů. Chybí-li v některém úseku souvislé řady některý strom nebo je-li řada přerušena křížovatkou, stále se jedná o stromořadí. Pro pokácení stromořadí i v případě jednotlivých stromů je třeba povolení orgánu ochrany přírody, přestože obvod kmene ve výšce 130 cm nad zemí nedosahuje velikosti 80 cm.

Kácení dřevin může být rovněž prováděno při výkonu oprávnění podle zvláštních předpisů (s účinností od 1. 12. 2009 pouze při správě vodních toků a v ochranném pásmu zařízení elektrizační a plynárenské soustavy při provozování těchto soustav) a z důvodů pěstebních a zdravotních, není-li zákonem č. 114/1992 Sb. stanoveno jinak. Takové kácení se dle § 8 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. předem oznamuje orgánu ochrany přírody. Tím je pro celé správní území obce s rozšířenou působností Městský úřad Svitavy. V roce 2014 byly z těchto důvodů káceny stromy a keřové porosty podél vodotečí a v ochranném pásmu elektrizačních soustav a plynárenských soustav.

Podle vyhlášky se kácení provádí zpravidla v období jejich vegetačního klidu. Obdobím vegetačního klidu se rozumí období přirozeného útlumu fyziologických a ekologických funkcí dřeviny. Současně je třeba dbát na případné dotčení jiných zájmů chráněných zákonem o ochraně přírody a krajiny. To se může týkat např. ochrany ptáků (zákonem je zakázáno úmyslně poškozovat nebo ničit hnízda a vejce nebo odstraňovat hnízda, či vyrušovat ptáky během rozmnožování a odchovu mláďat, pokud by šlo o vyrušování významné z hlediska cílů směrnice Rady 79/409/ES ze dne 2. 4. 1979, o ochraně volně žijících ptáků) nebo ochrany zvláště chráněných druhů, resp. jejich biotopů.

Tab. 3.1 Přehled žádostí o povolení kácení dřevin a náhradních výsadeb v letech 2010 – 2014

Přehled žádostí	Povoleno kácení stromů	Povoleno kácení keřů (m²)	Zamítnuto kácení stromů	Stanovená náhradní výsadba
2010	167	95	12	138 stromů 5 keřů
2011	179	0	13	200 stromů 15 keřů
2012	163	277	15	122 stromů 93 keřů
2013	164	65	11	135 stromů 790 keřů
2014	333	4.030	1	219 stromů 1286 keřů

Zdroj: OŽP MěÚ SV

Pozn.: údaje za rok 2014 zahrnují i kácení v rámci protipovodňových opatření na Studeném potoce a kácení větrolamu v průmyslové zóně

3.2 PÉČE O VEŘEJNOU ZELENĚ VE MĚSTĚ SVITAVY ZA ROK 2014

Veřejná zeleň ve Svitavách se dělí do následujících skupin:

- veřejná zeleň v majetku Města Svitavy, ve správě spol. SPORTEŠ Svitavy s.r.o.,
- veřejná zeleň v majetku Města Svitavy, ve správě jiných subjektů (např. základní školy, mateřské školy, některá sportoviště apod.),
- veřejná zeleň v majetku Města Svitavy, bez údržby,
- veřejná zeleň v majetku a péči jiných subjektů (např. v okolí supermarketů PENNY, BILLA, HYPERNOVA, KAUFAND, LIDL, čerpací stanice pohonných hmot, doprovodná zeleň vodních toků, vodních ploch, některých komunikací apod.).

Celková plocha veřejné zeleně ve Svitavách čítá cca 80 ha, přičemž z této rozlohy je cca 56 ha pravidelně udržováno spol. SPORTEŠ. Na pravidelné údržbě zeleně ve správě spol. SPORTEŠ se v r. 2014 podílely dvě dodavatelské firmy a zaměstnanci TSMS. Jednotlivé plochy veřejné zeleně jsou dle svého významu, polohy a funkce zařazeny do 5 intenzitních tříd údržby (1. IT nejvyšší stupeň údržby – parky, frekventované plochy v centru města, 2. IT – obytné soubory, sídliště, doprovodná zeleň komunikací, 3. IT – méně frekventované plochy, 4. a 5. IT – plochy na okrajích města a plochy, jejichž funkce ve veřejné zeleni umožňuje minimální údržbu). Toto zařazení vychází z dokumentu Správa sídelní zeleně ve městě Svitavy. Udržovací a rozvojová péče veřejné zeleně je prováděna dle *Projektu pěstebních opatření v systému veřejné zeleně ve Svitavách* a dle nejnovějších poznatků v oblasti péče o zeleň.

Péči o veřejnou zeleň ve Svitavách lze obecně shrnout do následujících bloků:

1. údržba travnatých ploch (56 ha) – kosení nebo mulčování extenzivních ploch, úklid spadeného listí, u vybraných ploch v I.IT pak i chemické odplevelení, hnojení a provzdušňování,

2. ošetřování dřevin (ve správě je 4500 stromů, 3,5 km živých plotů, několik tisíc keřů – neevidováno) - byl prováděn zejména bezpečnostní a zdravotní řez stromů, asanace stromů (v roce 2014 káceno 74 stromů a keřů), tvarování živých plotů, ošetřování volně rostoucích keřů, zmlazování vymrzlých nebo stárnoucích keřů,
3. výsadby stromů a keřů - v roce 2014 bylo vysazeno 46 stromů, menší sadové úpravy byly nově založeny na ul. Kijevská,
4. údržba záhonů růží (3 km) odstranění ochrany před mrazem – odkopčení, jarní řez, odplevelování v průběhu sezóny, odstraňování odkvetlých částí, zřízení ochrany před mrazem - nakopčení,
5. údržba záhonů letniček, trvalek (336 m², 36 ks okvětníků mobil. zeleně) – výsadba květin, okopávání a pletí, zálivka,
6. založení setých letničkových záhonů: v parku za bývalým DDM, na ul. 5. května, Svitavská, k nemocnici, u finančního úřadu a na ul. M. Horákové,
7. intenzivní údržba nově založených a významných sadových úprav (např. nám. Míru, ul. Nerudova, Pod věží, kruhový objezd, ul. Purkyňova, Olbrachtova, Na Vějíři, T.G.Masaryka, kpt. Jaroše, Lačnovská, Komenského náměstí, ČSA, Družstevní, Bratří Čapků, Revoluční, Svitavská, J. Skácela, Větrná, Multifunkční centrum Fabrika, kavárna O. Schindlera atd.) – ošetřování dřevin, trvalek, přihnojování, odplevelování, zálivka apod.,
8. intenzivní údržba parku Jana Palacha a parku za bývalým domem dětí a mládeže – hnojení, zálivka, jarní hrabání, kosení trávníku, úklid spadeného listí, péče o trvalkové záhony, řez, hnojení, odplevelování a zálivka dřevin, údržba technických prvků (lavičky, odpadkové koše, pítka, lávky, komunikace),
9. provozování a údržba vodozařízení - fontána, kašna Sv. Floriána a pítka na nám. Míru, fontána v parku za DDM – v provozu od května do září.,
10. provozování suchých retenčních nádrží ve Svitavách - Lánech a v Lačnově – pravidelné kontroly,
11. údržba a opravy dětských hřišť (35 lokalit) – nátěry a opravy prvků, výměna písku v pískovištích.

Závěrečné hodnocení

Na závěr roku 2014 byl zahájen dlouho připravovaný projekt Regenerace veřejně přístupné zeleně města Svitavy. V rámci projektu bude postupně ošetřeno na 2300 stromů, vysazeno cca 450 stromů a 3500 ks keřů. Do konce roku 2014 bylo ošetřeno přibližně 200 stromů a vysazena necelá stovka stromů. 19 stromů bylo v rámci projektu pokáceno.

Také v roce 2014 se podařilo udržet pozitivní bilanci mezi stromy kácenými a nově vysazovanými – kácených stromů bylo 93, nově vysazených stromů bylo asi 146. Dlouhodobě se nám také daří zkvalitňovat údržbu travnatých ploch. Díky nasazení nové efektivní technologie můžeme vybrané trávníky udržovat lépe a častěji.

3.3 ZEMĚDĚLSKÝ PŮDNÍ FOND

Zemědělský půdní fond (ZPF), jenž tvoří základní přírodní bohatství naší země, je nejen nenahraditelným výrobním prostředkem umožňujícím zemědělskou výrobu, ale je zároveň jednou z hlavních složek životního prostředí. Tvoří jej pozemky zemědělsky obhospodařované

(orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, trvalé travní porosty (dříve označované jako louky a pastviny) a půda dočasně neobdělávaná, která byla a má být nadále zemědělsky obhospodařována.

Ochrana zemědělského půdního fondu (ZPF) se řídí zákonem ČNR č. 334/1992 Sb., o ochraně ZPF, v platném znění a vyhláškou č. 13/1994 Sb. Orgány ochrany ZPF jsou mimo jiné i pověřené obecní úřady.

MěÚ ve Svitavách má na základě zákona č. 314/2002 Sb. a vyhlášky Ministerstva vnitra č. 388/2002 Sb. postavení pověřeného obecního úřadu a obce s rozšířenou působností.

Z tohoto důvodu vykonává MěÚ Svitavy mimo jiné i výkon státní správy v oblasti ochrany ZPF pro 28 obcí okresu Svitavy.

Od 1. 1. 2003 v rámci reformy státní správy došlo k rozšíření správního obvodu o katastry obce Karle (k.ú. Karle a k.ú. Ostrý Kámen).

Podle § 14 zák. č. 334/1992 Sb. má pověřený obecní úřad a podle § 15 obecní úřad s rozšířenou působností při ochraně ZPF následující působnost (pouze výběr):

- rozhoduje o pochybnostech o tom, že jde o součásti ZPF,
- uděluje souhlas k návrhům tras nadzemních a podzemních vedení, pozemních komunikací a vodních cest v rámci svého správního obvodu,
- ukládá změnu kultury zemědělské půdy na pozemcích o výměře do 1 ha,
- uděluje souhlas ke změně trvalého travního porostu na ornou půdu,
- ukládá odstranění závad zjištěných při kontrolní a dozorové činnosti,
- uděluje souhlasy k návrhům regulačních plánů nebo k návrhu územně plánovacích podkladů, které vycházejí ze schválených územních plánů obcí,
- uděluje souhlas k odnětí půdy do 1 ha. Současně stanoví podmínky pro zajištění ochrany ZPF, schválí plán rekultivace, popř. stanoví zvláštní režim jeho provádění a dále vymezí, zda a v jaké výši budou předepsány obvody za odnětí půdy ze ZPF,
- vydává rozhodnutí o odvodech za odnětí půdy ze ZPF,
- ukládá pokuty.

V roce 2014 bylo městským úřadem v rámci celého správního obvodu vydáno 29 souhlasů s trvalým (z toho 19 souhlasů v katastrálních územích města Svitavy) a 4 souhlasy s dočasným odnětím půdy ze ZPF (všechny v katastrálním území města). V katastrech města Svitavy bylo ze ZPF trvale odňato celkem 15.828 m², (z toho 9.207 m² pro zeleň, dále např. pro cyklostezku, parkovací plochy, bytovou výstavbu, rekreaci, podnikání apod.). Další žádost o souhlas k odnětí půdy, jejíž záměr přesahoval výměru 1 ha, byla postoupena Krajskému úřadu Pardubického kraje. Jednalo se o odnětí 2,13 ha pro průmyslovou výrobu v průmyslové zóně ve Svitavách.

Ten, v jehož zájmu byl vydán souhlas k odnětí půdy ze ZPF, je ve vymezených případech povinen zaplatit odvody, a to ve výši stanovené dle přílohy zákona o ochraně ZPF. Od 1. ledna 2011 jsou v platnosti nové změny týkající se platby odvodů za odnětí půdy (výše odvodů a způsob jejich rozdělení). Část odvodů ve výši 10 % je příjem rozpočtu obce (v jejímž kat. území k odnětí půdy ze ZPF došlo) použitelným jen pro zlepšení životního prostředí v obci a pro ochranu a obnovu přírody a krajiny. Část odvodů ve výši 75% je příjmem státního rozpočtu a 15% je příjmem rozpočtu Státního fondu životního prostředí ČR. Do roku 2010 bylo 40% odvodů příjmem obce a 60% příjmem SFŽP ČR.

Kůrovcové stromy se v roce 2014 objevovaly zcela výjimečně, důvodem tohoto sníženého výskytu bylo jednak deštivé počasí a jednak také paradoxně uzavření manipulačního skladu ve Svitavách, kdy téměř ustaly nálety kůrovce v okolí rybníku Rosnička, Vodárenského lesa a lesa u zahrádkářské kolonie na Sluneční stráni.

Tab. 3.3 Výsledky hospodaření v lesích města Svitavy za rok 2014 (vč. DPH)

	m3	Příjmy v Kč	Výdaje v Kč	Výsledek
Náklady na mzdy vč. OLH	-	-	598.340,00	-
Zisk z prodeje dříví	576,44	1.039.437,00	-	-
Samovýroba	85,00	34.646,00	-	-
Nákup sazenic a materiálu	-	-	109,269,00	-
Dotace od Pardubického kraje	-	51.520,00	-	-
Celkem m ³	661,44	-	-	-
Výsledek hospodaření	-	1.125.603,00	707.609,00	+ 417.994,00

Zdroj: OŽP MěÚ SY

Během roku 2014 byla prodejní cena dříví opět poměrně stabilní. Hospodářský výsledek je přesto poněkud horší než v roce 2013, kdy se těžilo výhradně v mýtních porostech. Hlavním důvodem je provedení prořezávek, tedy výchovné těžby v rozsahu 6,90 ha, čímž došlo k navýšení výdajů na mzdy. Dále bylo také provedeno celkem 5,58 ha probírek v mladších porostech, což je nutné k budoucímu vývoji a růstu daných porostů. Prodej slabší hmoty z probírek přirozeně ceny také mírně ovlivnil směrem dolů. S ohledem na náročnost výchovných těžeb podalo město Svitavy žádost na Pardubický kraj k poskytnutí dotace na tuto činnost. Dotace nám byla uznána ve výši 51.520,00 Kč, což městu zmírnilo finanční náročnost těchto prací.

Posledním důležitým faktorem navýšení nákladů je i nákup pletiva, plastových ochran a kůlů na konci roku 2014, které nám tímto nebudou navyšovat náklady v roce letošním.

Velký zájem byl tradičně o palivové dříví, kterého se prodalo celkem 138,45 prostorových (rovnaných) metrů.

Zalesnění proběhlo tentokrát výhradně jako vylepšení již zalesněných pasek, důvodem bylo to, že se všude při mýtních úmyslných těžbách podařilo odtěžit a vytáhnout klády takovým způsobem, že nedošlo k poškození podrostu, převážně smrkového. Po vyklizení klestu nebylo tyto paseky třeba dále zalesňovat a došlo tak k úspoře financí, přičemž je zde předpoklad, že nový les bude vyrůstat v naprosto stejných podmínkách, jako byl semenný porost. Nedojde tedy k tomu, že sazenice k nám budou dovezeny např. odněkud ze zahraničí, z jiných klimatických podmínek, což způsobuje např. vymrzání výhonků na jaře, kdy tyto sazenice brzy raší, zatímco stejné dřeviny u nás jsou ještě ve vegetačním klidu.

Rok 2014 lze opět hodnotit jako rok s kladným hospodářským výsledkem, což dokladuje, že při správném hospodaření si musí les sám na sebe vydělat.

3.4 PROGRAM NA PODPORU OŠETŘOVÁNÍ VÝZNAMNÝCH STROMŮ

Dřeviny jsou chráněny před poškozováním a ničením, pokud se na ně nevztahuje ochrana přísnější nebo ochrana podle zvláštních předpisů. Péče o dřeviny, zejména jejich ošetřování a udržování, je povinností všech vlastníků.

Zastupitelstvo města Svitavy pravidelně podporuje v rozpočtu města ošetřování významných stromů ve městě, které jsou ve vlastnictví občanů a právnických osob.

Příspěvek je přiznán přednostně na ošetření stromů, jejichž stav je možné charakterizovat jako rizikový. Příspěvek není poskytován na kácení stromů. Jednou z podmínek je, že ošetření musí provést odborná firma, neboť je nutné zajistit celou řadu prací od ošetření ran, odstranění suchých nebo poškozených větví, odlehčení koruny, izolaci vazeb korun apod. Tomu odpovídají i náklady na ošetření stromů, které ve většině případů vlastník stromů není ochoten nebo nemůže uhradit.

V rámci tohoto projektu bylo v roce 2014 ošetřeno jedenáct stromů. O poskytnutí příspěvku rozhodla Rada města Svitavy, na základě doporučení ekologické komise. Komise rozhodovala podle kritérií, kterými jsou význam daného stromu z hlediska městské zeleně, stupeň poškození a výše spoluúčasti. Celková částka poskytnutá na ošetření významných stromů dosáhla v loňském roce výše 49 337,80 Kč.

3.5 VÝZNAMNÉ KRAJINNÉ PRVKY, PŘÍRODNÍ REZERVACE, PŘÍRODNÍ PAMÁTKY, SOUSTAVA NATURA 2000 A ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY NA SVITAVSKU

Účelem zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „zákon“), je za účasti příslušných krajů, obcí, vlastníků a správců pozemků přispět k udržení a obnově přírodní rovnováhy v krajině, k ochraně rozmanitostí forem života, přírodních hodnot a krás, k šetrnému hospodaření s přírodními zdroji a vytvořit v souladu s právem Evropských společenství v České republice soustavu Natura 2000. Přitom je nutno zohlednit hospodářské, sociální a kulturní potřeby obyvatel a regionální a místní poměry. Ochranou přírody a krajiny se rozumí péče státu a fyzických i právnických osob o volně žijící živočichy, planě rostoucí rostliny a jejich společenstva, o nerosty, horniny, paleontologické nálezy a geologické celky, péče o ekologické systémy a krajinné celky, jakož i péče o vzhled a přístupnost krajiny.

Městský úřad Svitavy jako obecní úřad s rozšířenou působností vykonává kompetence dané zákonem o ochraně přírody a krajiny, a to zejména pro oblast obecné ochrany, kam patří vymezování místních prvků územních systémů ekologické stability, ochrana významných krajinných prvků, ochrana rostlin a živočichů, kteří nespádají do kategorie ohrožený, silně nebo kriticky ohrožený druh, ochrana volně žijících ptáků, dřevin, krajinného rázu a přírodních parků. V kompetenci úřadu je i vyhlášení přechodně chráněných ploch a památných stromů, vydávání rozhodnutí o omezení nebo zákazu činnosti, která by mohla způsobit nedovolenou změnu obecně nebo zvláště chráněných částí přírody, uložení provedení biologického hodnocení,

ukládání pokut za přestupky a protiprávní jednání a výkon státní správy v ochraně přírody a krajiny, není-li příslušný jiný orgán ochrany přírody.

3.5.1 VÝZNAMNÉ KRAJINNÉ PRVKY

Významný krajinný prvek je ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotná část krajiny, která utváří její typický vzhled nebo přispívá k udržení její stability. Významnými krajinnými prvky jsou lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy a části krajiny, které zaregistruje podle § 6 zákona orgán ochrany přírody jako významný krajinný prvek.

Vodní toky: Lačnovský potok, Kamenný potok, Ostrý potok, Povodí od Koclířovského lesa, Svitava a její přítoky, Studený potok.

Rybníky: Lačnovský, Lánský, Retenční nádrž, Rosnička, rybník U Selských lesů v Lačnově a Svitavský dolní.

Za jezero se považuje přirozená vodní nádrž, nebo také prohlubeň naplněná vodou. Vodní plochy vzniklé po těžbě nerostných surovin, tzn. zatopením lomů, příp. vzniklé jiným způsobem jako důsledek lidské činnosti, jejímž smyslem nebylo vytvoření a užívání jezera, jsou za jezera považovány, i když nevznikly přírodními procesy, ale antropogenní činností.

Údolní niva je rovinné údolní dno aktivované při povodňovém stavu vodního toku; tvoří ji šterkovité, písčité, hlinité nebo jílovité naplaveniny, jejichž úložné poměry často vykazují nepravidelnosti způsobené větvením toku, vznikem ostrovů, meandrů, náplavových kuželů a delt, sutí, svahových sesuvů apod.

Na Svitavsku je evidováno celkem 67 registrovaných významných krajinných prvků, z toho na území města Svitav se nacházejí 4 prvky:

k.ú. Moravský Lačnov

- louka pod lesem severozápadně od lesa Boří, severně od pramene,
- písky severozápadně od rybníka Rosnička, jihovýchodně od Javornického lesa,

k.ú. Čtyřicet Lánů

- jižně exponovaná svažité louka nad silnicí mezi obcemi Kamenná Horka a Čtyřicet Lánů,

k.ú. Svitavy-předměstí

- vlhká louka jižně od Svitavského rybníka.

3.5.2 ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉ ÚZEMÍ A PŘÍRODNÍ PARKY

Na území města Svitav se žádné zvláště chráněné území ani přírodní park nenachází. Nejbližší městu je položen přírodní park „Údolí Křetínky“, který byl k ochraně krajinného rázu s významnými soustředěnými estetickými a přírodními hodnotami zřízen v roce 1996. Přírodní park zahrnuje celá katastrální území obcí Hlásnice, Hartmanice, Předměstí, Svojanov, Starý Svojanov, Trpín a části katastrálních území obcí Bohuňov, Bystré u Poličky, Hamry, Rohozná, Stašov a Vítějeves na rozloze 5 570 ha.

Severně od Svitav na území obce Opatov byla k ochraně souboru zamokřených lesních ekosystémů s hojným výskytem bledule jarní vyhlášena přírodní rezervace „Králova zahrada“ a k ochraně zachovalých přírodě blízkých společenstev květnatých bučin s výskytem řady

ohrožených a indikačních druhů rostlin a živočichů přírodní rezervace „Psí kuchyně“. Východně od Svitav se nalézají přírodní rezervace „Rohová“. Jedná se o území zachovalých přirozených a polopřirozených porostů květnatých bučin a suťových lesů s výskytem řady chráněných a ohrožených druhů rostlin a živočichů na východních svazích Hřebečského hřbetu. Jde o ojedinělý geologicko-geomorfologický útvar – souvislý příkrý skalnatý svah představující východní okraj české křídové pánve.

V dubnu roku 2005 byla přijata novela zákona č. 114/1992 Sb. Tato novela vytvořila legislativní předpoklad pro vytvoření evropské soustavy chráněných území Natura 2000, která je celistvá evropská soustava území se stanoveným stupněm ochrany, která umožňuje zachovat přírodní stanoviště a stanoviště druhů v jejich přirozeném areálu rozšíření ve stavu příznivém z hlediska ochrany nebo popřípadě umožní tento stav obnovit. Na území České republiky je tvořena ptačími oblastmi a evropsky významnými lokalitami, které požívají smluvní ochranu nebo jsou chráněny jako zvláště chráněné území. Na území města Svitavy se sice žádná evropsky významná lokalita nenachází, na správním území Městského úřadu Svitavy však máme v současné době 3 evropsky významné lokality. Jedná se o lokalitu U BANÍNSKÉHO VIADUKTU (na území města Březová nad Svitavou), HŘEBEČOVSKÝ HŘBET (převážná část je na území Moravské Třebové, ale část zasahuje i na území obcí Dětfichov, Koclířov a Kamenná Horka) a PSÍ KUCHYNĚ (v obci Opatov).

3.5.3 ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY

Uchování a reprodukci přírodního bohatství, příznivé působení na okolní méně stabilní části krajiny a vytvoření základů pro mnohostranné využívání krajiny zajišťuje územní systém ekologické stability (ÚSES). ÚSES je vzájemně propojený soubor přirozených i pozmeněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu. Rozlišuje se místní, regionální a nadregionální systém ekologické stability. V kompetenci Městského úřadu Svitavy je, dle zákona č. 114/1992 Sb., vymezení a hodnocení místního systému ÚSES. Ochrana systému ekologické stability je povinností všech vlastníků a uživatelů pozemků tvořících jeho základ. Jeho vytváření je veřejným zájmem, na kterém se podílejí vlastníci pozemků, obce i stát. Na území města Svitav se nalézají 11 místních biocenter a 1 biocentrum regionální.

Snahou odboru životního prostředí ve Svitavách je ekologická optimalizace a revitalizace urbanizovaných ploch veřejné zeleně v příměstské části města s cílem dosáhnout takového stavu, v němž plochy člověkem dosud nenarušených ekosystémů budou vyváženy vhodně rozloženými plochami ekologicky stabilnějších přirozených a přírodě blízkých ekosystémů a lokalit. Pro zabezpečení úspěšné realizace příměstské krajiny je nutné systémově napravovat negativní důsledky nepřiměřeně provedených zásahů vhodnou obnovou doprovodných porostů a ochranných pásů.

3.6 PAMÁTNÉ STROMY

Mimořádné významné stromy, jejich skupiny a stromořadí lze vyhlásit rozhodnutím orgánu ochrany přírody za památné stromy. V našem správním obvodu se nachází 8 stromů vyhlášených jako „památný strom“.

Na území města Svitav to je buk lesní rostoucí v parku Jana Palacha ve Svitavách. Tento památný strom patří svým věkem do kategorie památných stromů „čekatelů“. Pro své estetické působení tvarem koruny, habitu, malebností kmene a mohutností vzrůstu bude stromu dána

možnost, aby se dožil svého plného působení, posléze i kmetského věku a mohl se tak stát němým svědkem naší současnosti pro budoucí pokolení.

Buk lesní (*Fagus sylvatica*), k.ú. Svitavy – předměstí

Název stromu: Buk lesní v parku „Jana Palacha“

Lokalita: park Jana Palacha ve Svitavách

Obvod kmene: 3,9 m

Výška: 28 m

„Ekoznámka 2015“ – 1. místo v kategorii Odpady

Lucie Petrová, ZŠ a MŠ Svitavy, Sokolovská 1

4 ODPADY

4.1 NEPOVOLENÉ SKLÁDKY

Opakovaným problémem ve městě je vznik a likvidace nepovolených skládek. Jejich likvidace je náročná zejména z finančního hlediska, dále také z hlediska odborného, protože je třeba stanovit druhy odpadů uložených na skládce a zvolit vhodný technologický postup likvidace skládky vzhledem k charakteru, struktuře odpadu a charakteristice území. V průběhu roku 2014 bylo na území města Svitavy zlikvidováno více než 16 nepovolených skládek na pozemcích ve vlastnictví města Svitavy, na některých místech vznikaly skládky opakovaně. U těchto skládek se nepodařilo zjistit zakladatele skládky, a protože vlastníkem pozemků bylo město, byla likvidace těchto skládek provedena na jeho náklady. Kromě společnosti LIKO SVITAVY a.s. a společnosti SPORTES Svitavy s.r.o. se na likvidaci černých skládek podílely v rámci ekologické výchovy i základní školy Sokolovská, Felberova, Riegrova a Lačnov. Jednalo se o úklid černých skládek kolem naučné stezky k pramenům řeky Svitavy, kolem Vodárenského lesa, podél větrolamů v Lačnově a v Lánech (Lánský rybník, Rosnička, podél železniční trati Svitavy – Polička). Členové Českého rybářského svazu provedli úklid kolem rybníka Rosnička.

Velký objem prací na likvidaci černých skládek prováděla veřejná služba, která pravidelně uklízí odpad v intravilánu města, a to zejména na kontejnerových stáních na tříděný odpad, kde občané odkládají různé druhy odpadů (stavební suť, nebezpečný odpad, velkoobjemový odpad, elektroodpad, zeleň atd.).

V roce 2014 byly na likvidaci nepovolených skládek vynaloženy náklady v celkové výši 154.000,- Kč. Pro rok 2015 je v rozpočtu města schválena částka ve výši 210.000,- Kč.

4.2 KOMUNÁLNÍ ODPAD A VYTŘÍDĚNÉ SLOŽKY (PAPÍR, PLASTY, SKLO)

Dle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech v platném znění konkrétně v § 17 – povinnosti a oprávnění obce a fyzických osob při nakládání s komunálním odpadem – jsou velmi podrobně specifikovány podrobnosti o nakládání s komunálním odpadem. V této kapitole jsou proto uvedeny základní informace o nakládání s komunálním odpadem a jeho vytříděnými složkami (papír, plasty, sklo) ve Svitavách v roce 2014.

Svoz komunálního odpadu a sběr jeho vytříděných složek, stejně jako v minulých letech, zabezpečovala společnost LIKO SVITAVY a.s., která tuto činnost provádí kromě Svitav i v dalších městech a obcích okresu Svitavy. Ze Svitav je komunální odpad ze sběrných vozů soustřeďován na překladišti a odtud odvážen velkoobjemovými kontejnery (souprava převáží 60 m³ odpadu), nebo presovými nákladními automobily MAN, na skládku komunálního odpadu Třebovice, která je provozována firmou Eko-Bi s.r.o. Česká Třebová.

Pro sběr odpadu bylo používáno několik druhů sběrných nádob na komunální odpad. V rodinné zástavbě se používají převážně 110 litrové až 240 litrové nádoby (popelnice), na sídlišťích jsou rozmístěny kontejnery o objemu 1.100 litrů. Dále jsou na území města rozmístěny kontejnery na vytříděné složky komunálního odpadu (papír, plasty, sklo).

Množství vykoupených a odevzdaných odpadů ve sběrném dvoře a množství odpadů odebraných prostřednictvím oprávněných osob za občany města Svitavy v roce 2014 je uvedeno v tabulce 4.1.

Tab. 4.1 Množství odebraného, vykoupeného a zneškodněného odpadu v roce 2014 a srovnání s obdobím 2007-2013 prostřednictvím firmy LIKO SVITAVY a.s. a dalších oprávněných osob (tuny)

Druh odpadu	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
komunální odpad	4.007,5	3.535,5	3.313,2	3.141,3	2.874,9	2.902,9	2.922,4	2.912,5
papír	655,1	664,2	439,5	528,1	532,1	633,3	609,6	552,9
plasty	154,9	160,3	170,2	165,6	183,5	205,8	183,2	337,1
sklo	147,0	186,7	162,5	182,4	157,7	141,6	152,8	447,9
vytříděné složky celkem:	957,0	1 011,2	769,2	846,1	873,3	980,7	945,6	1.337,9
papír, plasty, sklo								
celkové množství odpadu	4.964,5	4.546,7	4.082,4	3.987,4	3.748,2	3.883,6	3.868,0	4.250,4
podíl vytříděných složek (%)	19,3	22,3	18,8	21,2	23,3	25,3	24,5	31,7

Zdroj: LIKO SVITAVY a.s.

Tab. 4.2 Další druhy odebíraných odpadů (tuny) v období 2007-2013

Další druhy odpadů	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
železné a barevné kovy	4.546,3	3.558,0	2.375,8	2.930,0	2.363,2	1.445,5	1.445,5	1.457,5
zářivky	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,39	0,07
obaly znečištěné škodlivinami	0,18	0,06	0,21	0,2	1,65	7,42	7,42	45,55
odpadní oleje	0,11	0,09	0,04	0	0,67	0,2	0,2	3,7

Zdroj: LIKO SVITAVY a.s.

4.3 SYSTÉM NAKLÁDÁNÍ S KOMUNÁLNÍM ODPADEM A POPLATEK ZA SVOZ KOMUNÁLNÍHO ODPADU V ROCE 2014

Celkové nakládání s komunálním odpadem upravuje obecně závazná vyhláška města č. 7/2005 o systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na území města Svitavy, včetně systému nakládání se stavebním odpadem.

V roce 2014 pokračoval systém platby za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, který upravovala vyhláška č. 6/2013 města Svitavy o místních poplatcích, ve které je poplatek za komunální odpad zaveden opět za osobu, přičemž byl každý občan, jako producent komunálního odpadu, zpoplatněn stejnou částkou.

Pro rok 2014 činily náklady 612,- Kč na osobu odváděné společnosti LIKO SVITAVY a.s. Po snížení poskytnutím příspěvku na občana 42 Kč z prostředků získaných od společnosti EKO-KOM činil poplatek 570,- Kč. Výše poplatku vycházela z propočtů skutečných nákladů na svoz, třídění a odstranění komunálního odpadu. Náklady ovlivňuje především cena svozu a přepravy odpadu na řízenou skládku a úhrada ceny za jeho uložení.

V poplatku jsou započítány i náklady na:

- třídění a využívání skla, papíru a plastů,
- třídění a odstraňování nebezpečných odpadů, které mohou občané odevzdat na recyklačním dvoře,
- sběr, třídění a odstraňování nebezpečných a velkoobjemových odpadů, které mohou občané odevzdat ve sběrných dvorech.

Poplatek na rok 2014 bylo možné uhradit jednorázově v termínu do 30.června.2014.

Odbor životního prostředí poskytoval na základě usnesení rady města peněžité dar formou darovací smlouvy na úhradu poplatku na rok 2014 plátcům, kteří žijí ve společné domácnosti se třemi a více nezaopatřenými dětmi. Příspěvek byl poskytnut pouze plátcům, kteří poplatek uhradili do stanoveného termínu.

4.3 Přehled vyplacených částek příspěvku plátcům, kteří žijí ve společné domácnosti se třemi a více nezaopatřenými dětmi

období	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
výše příspěvku v tis. Kč	63,8	70,2	72,2	73,9	70,1	75,0	83,0	84,5	94,5

Zdroj: OŽP MěÚ SY

4.4 SPOLUPRÁCE SE SPOLEČNOSTÍ EKO-KOM A.S.

EKO-KOM, a.s. je autorizovaná obalová společnost, která zajišťuje sdružené plnění povinností zpětného odběru a využití odpadu z obalů. Tuto činnost vykonává na základě rozhodnutí o autorizaci, které společnosti EKO-KOM, a. s. udělilo Ministerstvo životního prostředí.

Systém EKO-KOM, a.s. zajišťuje sdružené plnění povinností zpětného odběru a využití odpadů z obalů prostřednictvím systémů tříděného sběru v obcích a prostřednictvím činnosti osob oprávněných nakládat s odpadem. To znamená, že společnost EKO-KOM, a.s. fyzicky nenakládá s obalovým odpadem, ale podílí se zejména na financování nákladů spojených se sběrem, svozem, tříděním a využitím obalového odpadu.

Bývalý okres Svitavy včetně města Svitavy je zapojen do systému EKO-KOM od jeho vzniku.

Prostředky získané od společnosti jsou dle smlouvy vkládány zpět do systému sběru vytríděných složek (papír, plasty, sklo), a to do nákupu nových kontejnerů na tříděný odpad, budování

nových a opravu stávajících stanovišť kontejnerů na tříděný odpad, informační kampaně, příspěvek občanům na snížení poplatku za komunální odpad.

Přehled získaných prostředků v porovnání s předchozími roky a jejich využití v roce 2014 jsou uvedeny v tabulkách 4.4 a 4.5.

4.4 Přehled získaných prostředků od společnosti EKO-KOM

Období	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Získané finanční prostředky [v tis. Kč]	1.711	1.675	1.903	2.013	2.396	2.306	2.190	2.138	2,159

Zdroj: OŽP MěÚ SY

4.5 Přehled využití finančních prostředků od společnosti EKO-KOM v roce 2014

Druh výdajů	Částka v Kč
příspěvek – snížení poplatku občanům. (42 Kč/osoba) 17.507+158	741.930
mimořádný svoz plastů a papíru (LIKO)	449.815
provoz sběrného dvora - příspěvek	375.000
ekologická výchova	30.443
mytí kontejnerů na tříděný odpad	53.996
projektová dokumentace - Sběrná místa pro separaci odpadů III.etapa	326.000
oprava elektroinstalace a vytápění sběrného dvora	156.574
provoz fotopastí	23.232
Celkem výdaje 2013	2.156.990

Zdroj: OŽP MěÚ SY

Zbylé prostředky byly převedeny do rozpočtu města na rok 2014 a budou využity pro rozvoj systému tříděného odpadu.

4.5 SBĚRNÝ DVŮR NA ULICI OLMOUCKÁ

Sběrný dvůr provozuje společnost LIKO SVITAVY a.s. Jeho hlavním cílem je to, aby zde občané města Svitavy mohli odevzdat veškeré odpady, které jim vzniknou v domácnostech v podstatně rozšířené otevírací době – všechny pracovní dny v týdnu a v sobotu dopoledne. Do sběrného dvora odvázejí mimo běžné druhy odpadů hlavně odpad ze zeleně ze zahrad a odevzdávají historická elektrozařízení.

Druhy odebíraných odpadů od občanů na sběrném dvoře jsou:

- velkoobjemový odpad (nábytek, sedací soupravy, koberce apod.),

Odpady

- zpětný odběr elektrospotřebičů (počítače, televizory, ledničky, mrazničky, pračky, vysavače, sušičky, mikrovlnné trouby, ventilátory, vysavače, šicí stroje, žehličky, holicí strojky elektrické nářadí, mobilní telefony, hi-fi rekordéry, trubicové zářivky, úsporné zářivky, výbojky apod.),
- odpady ze zeleně (tráva, listí, drobné větve apod.),
- výkup papíru, železa, barevných kovů,
- nebezpečné odpady (olejové filtry, akumulátory, baterie, oleje, rozpouštědla, kyseliny, pesticidy, barvy, laky, znečištěné obaly od barev a chemikálií, lepidla).

Tyto druhy odpadů jsou od občanů přijímány zdarma (hrazeno v rámci poplatku každého občana a úhrady městem Svitavy).

Dále jsou odebírány odpady, jejichž úhrada není součástí poplatku za komunální odpad a které si musí občané hradit sami. Množství těchto odpadů je však pro jednotlivé případy omezeno. V případě větších rekonstrukčních prací je nutno si objednat samostatný kontejner. Jedná se o tyto odpady:

- okna zasklená i bez skel, dveře, zárubně,
- kuchyňské linky,
- stavební sutě (beton, cihly, omítky, střešní krytiny všech druhů apod.),
- zařizovací předměty (umyvadla, záchodové mísy, výlevky apod.),
- asfaltové lepenky, živičné povrchy vozovek a chodníků,
- odpadní potrubí apod..

V rámci provozu sběrného dvora mohou využít jeho služeb i podnikatelské subjekty. Veškeré odpady od nich však jsou přijímány firmou LIKO za úplatu.

Tab. 4.6 Provozní doba sběrného dvora na ulici Olomoucká

Den v týdnu	Otevírací doba
Pondělí	8.00 – 15.30 hod
Úterý	8.00 – 17.30 hod v období letního času 8.00 – 16.30 hod v období zimního
Středa	8.00 – 15.30 hod
Čtvrtek	8.00 – 17.30 hod v období letního času 8.00 – 16.30 hod v období zimního

Zdroj: LIKO SVITAVY a.s.

4.6 ROZVOJ ZPĚTNÉHO ODBĚRU HISTORICKÝCH ELEKTROZAŘÍZENÍ

Elektroodpad je momentálně nejrychleji rostoucím druhem odpadu. Celosvětově nyní tvoří až pět procent hmotnosti pevného domácího odpadu, tedy téměř tolik jako plastové obaly.

Město Svitavy má podepsané smlouvy na zpětný odběr historického elektrozařízení (dále jen „HEZ“) s těmito kolektivními systémy:

ASEKOL s.r.o. Praha pro skupiny:

- 3. zařízení informačních technologií a telekomunikační zařízení
- 4. spotřebitelská zařízení
- 7. hračky, vybavení pro volný čas a sporty
- 8. lékařské přístroje

ELEKTROWIN a.s. Praha pro skupiny:

- 1. velké domácí spotřebiče
- 2. malé domácí spotřebiče
- 6. elektrické a elektronické nástroje

EKOLAMP s.r.o. Praha

- 5. osvětlovací tělesa

Ve městě Svitavy došlo k výraznému zvýšení odevzdaného množství vyřazených elektrozařízení po otevření zrekonstruovaného sběrného dvora v roce 2008. Podstatně se rozšířila otevírací doba sběrného dvora a celkově se zlepšily služby pro občany města.

Ve sběrném dvoře lze odevzdat zdarma veškeré vyřazené kompletní elektrozařízení (spotřebiče) z domácností. Jedná se zejména o počítače, notebooky, tiskárny, monitory, kopírky, kalkulačky, telefony, faxy atd., televizory, rádiové soupravy, videokamery, audiozesilovače, elek. hudební nástroje, elektrické vláčky a závodní autíčka, videohry, chladničky, mrazničky a jejich kombinace, pračky, sušičky, myčky nádobí, sporáky, mikrovlnné trouby, vysavače, žehličky, vrtačky, el. nářadí atd. a o světelné zdroje (zejména zářivky a výbojky) a svítidla.

Před zavedením zpětného odběru elektrozařízení se elektroodpad považoval za nebezpečný odpad a město Svitavy ročně vynakládalo částku cca 40.000,- Kč na jeho odstranění. Při systému zpětného odběru město odevzdává toto HEZ kolektivním systémům zdarma (musí být úplné). Dle jednotlivých druhů HEZ dostává město od příslušných kolektivních systémů odměny za odevzdané množství. Tyto odměny slouží ke krytí části nákladů provozu sběrného dvora.

Tab. 4.7 Přehled odevzdaného množství historického elektrozařízení v období 2008-2014

Druh elektrozařízení	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Chlazení (ledničky, mrazničky)	41,2 tun	89,2 tun	57,81 tun	47,16 tun	46,70 tun	40,86 tun	39,42 tun
Pračky, sporáky, drobné el. spotřebiče	11,4 tun	42,7 tun	25,14 tun	28,24 tun	20,86 tun	20,68 tun	32,08 tun
Televizory, monitory	2.038 ks	2.733 ks	2.933 ks	2.908 ks	2 372 ks	1 937 ks	1 181 ks
Počítače, tiskárny, radia, audio systémy	10,3 tun	13,5 tun	9,6 tun	11,5 tun	6,5 tun	4,4 tun	4,8 tun

Zdroj: LIKO SVITAVY a.s.

Od roku 2010 je postupně realizováno další zefektivnění systému sběru elektrozařízení. Město Svitavy uzavřelo smlouvy s kolektivními systémy ASEKOL s.r.o. Praha a ELEKTROWIN a.s. Praha na dodávku jejich zařízení pro zpětný odběr. Od společnosti ASEKOL to byly dva přístřešky na shromažďování elektrozařízení umístěné na sběrném dvoře. Od společnosti ELEKTROWIN a.s. byly umístěny velkoobjemové kontejnery o objemu 60 m³ pro shromažďování domácích spotřebičů. Tyto kontejnery jsou odváženy po naplnění výměnným způsobem za nové prázdné.

4.7 SBĚR POUŽITÉHO TEXTILU A OBUVI

Město Svitavy ve spolupráci se společností TextilEco a.s., provozovna Boskovice od ledna 2011 zavedlo třídění textilu, oděvů, bot a hraček prostřednictvím speciálních kontejnerů na tento odpad.

Kontejnery bílé barvy o kapacitě cca 2.250 litrů jsou opatřeny popisy, co lze do kontejneru odkládat, a jsou vybaveny vřazovacím otvorem, ze kterého odpad nelze zpět vytáhnout.

Do kontejnerů mohou občané odkládat veškeré oděvy – bavlněné i umělé, veškerý textil - i bytové – záclony, závěsy, ubrusy apod., boty a hračky - plyšové, plastové.

Z takto sesbíraných oděvů a obuvi (jen malé množství) se asi 50% oblečení využívá pro prodej v obchodech s použitým zbožím, dalších cca 35% textilního odpadu se zpracuje pro průmyslové využití (automobilový a stavební průmysl) a zbylých cca 15% je odpad, který se termicky zhodnocuje ve spalovně komunálního odpadu v Brně.

V současné době je ve městě umístěno 7 kontejnerů v lokalitách pro občany obvyklých (u sběrných míst na tříděný odpad) a jeden klecový kontejner na sběrném dvoře na ul. Olomoucká.

Na základě dohody společnost REVENGE a.s. poskytuje městu Svitavy textil, který je dále využit v sociální oblasti. Množství a druh textilu je poskytováno dle aktuálních potřeb města za účelem sociální pomoci občanům využívajících služeb azylových domů, případně občanům bez domova, a to především v zimním období.

Tab. 4.8 Umístění kontejnerů na textilní odpad

Poř. č.	Umístění
1.	sídlíště Družba u prodejny Qanto
2.	sídlíště Lány - Svitavská ulice u Koloniálu
3.	sídlíště Lány - Větrná ulice vedle pošty
4.	ulice U Stadionu před budovou Svitapu
5.	ulice Lázeňská před řadovými patrovými garážemi
6.	ulice Chelčického u č.o. 2
7.	ulice Milady Horákové, parkoviště pod školní jídelnou, vedle trafiky
8.	sběrný dvůr na ulici Olomoucké – klecový kontejner

Zdroj: OŽP MěÚ SV

Za rok 2014 bylo v těchto kontejnerech vytríděno 45,582 tun, zejména textilu, což činí průměr na měsíc 3,798 tun.

4.8 VÝSTAVBA SBĚRNÝCH MÍST V ROCE 2014 A DALŠÍ PLÁNOVANÉ ZÁMĚRY

V roce 2013 město zahájilo III. etapu projektu „Sběrná místa pro separaci odpadů - Svitavy“ s poskytnutím podpory ze Státního fondu životního prostředí ČR v rámci Operačního programu Životní prostředí,

V rámci III. etapy tohoto projektu se jedná o výstavbu sedmi sběrných míst pro separaci komunálního odpadu a současně nákup 39 kontejnerů na vytríděné složky komunálního odpadu (plasty, papír, sklo). Všechna sběrná místa jsou situována v intravilánu města Svitavy v obytné zástavbě.

V roce 2013 byla vypracována projektová dokumentace a podána žádost o poskytnutí podpory.

V červnu roku 2014 obdrželo město Svitavy Rozhodnutí o poskytnutí dotace ze Státního fondu životního prostředí.

Od března roku 2015 probíhá realizace stavebních prací a postupné rozmísťování sběrných nádob tak, aby mohli občané tato sběrná místa již využívat.

Celkové náklady na tuto akci činí celkem 2.732.752,- Kč, přičemž předpokládaná výše dotace činí 2.298.245,- Kč a z vlastních zdrojů město Svitavy uhradí částku 434.507,- Kč.

V roce 2013 bylo zahájeno zpracování návrhu na vybudování nového sběrného místa v lokalitě Malé náměstí. Jedná se o návrh řešení, které umožní v dané lokalitě umístit více sběrných nádob na komunální a separovaný odpad. Nové sběrné místo bude navrženo tak, aby došlo k celkovému rozšíření plochy pro možnost umístění více kontejnerů než je stávající stav. Současně bude navržena úprava stávající trasy chodníku, čímž dojde k celkovému rozšíření lokality pro lepší pohyb svozové techniky a také větší parkovací prostor pro motorová vozidla obyvatel přilehlých panelových domů. V letošním roce by měla být dokončena projektová dokumentace a dalších vytípaných místech. Realizace je plánována na rok 2015-2016, cílem bude i na tyto úpravy získat podporu ze SFŽP.

V době zpracování ročenky město Svitavy navazuje spolupráci se společností EKO-PF s.r.o., která se zabývá sběrem a následnou ekologickou likvidací použitých potravinářských olejů a tuků a která v současné době spolupracuje v této oblasti s více než 80-ti městy a obcemi v rámci celé ČR.

Likvidace použitých potravinářských olejů a tuků ve Svitavách bude realizována prostřednictvím sběrných nádob (zelená plastová popelnice o objemu 240 l). Jejich umístění těchto sběrných nádob bylo navrženo v celkem 13-ti městských lokalitách, vytipovaných s ohledem na největší koncentrací obyvatel (zpravidla sídliště). Sběrné nádoby budou umístěny vždy při již stávajících kontejnerových stáních pro separovaný odpad. Po ověření fungování nového systému likvidace tohoto druhu odpadu bude v budoucnu možné postupné rozšiřování sítě sběrných míst dle potřeb občanů.

4.9 KOMUNITNÍ KOMPOSTÁRNA

Město Svitavy podalo v červnu 2011 (výzva č. 27) žádost na SFŽP ČR žádost v rámci Operačního programu Životní prostředí, Prioritní osa 4 – Zkvalitnění nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží, oblast podpory 4.1 – Zkvalitnění nakládání s odpady na projekt Komunitní kompostárna – Svitavy.

Projekt obsahoval výstavbu komunitní kompostárny v k.ú. Moravský Lačnov (průmyslová zóna Paprsek) o kapacitě 1.800 tun biologicky rozložitelných odpadů pro výrobu kompostu. Odpady mohou být přijímány pouze z údržby městské zeleně, městských lesů a luk a od občanů města. Nelze přijímat po dobu udržitelnosti projektu (5 let) biologicky rozložitelné odpady od podnikatelských subjektů, ani jiných obcí a měst. Vyrobený kompost může být používán pouze pro rozprostření na plochách veřejné zeleně nebo předán zdarma občanům města Svitavy – využití na jejich pozemcích.

V roce 2012 byla zpracována dokumentace pro stavební povolení, vydáno stavební povolení a zpracována dokumentace pro výběr zhotovitele dle nového zákona o zadávání veřejných zakázek

V prosinci 2012 byla tato zadávací dokumentace předána na Státní fond životního prostředí ČR k odsouhlasení.

V listopadu roku 2013 byla uzavřena Smlouva o poskytnutí podpory ze Státního fondu životního prostředí ČR v rámci Operačního programu Životního prostředí.

K zahájení stavebních prací došlo rovněž v měsíci listopadu 2013.

Celkové dokončení stavebních prací proběhlo v září roku 2014. K zahájení provozu komunitní kompostárny, jejíž provoz zajišťuje společnost SPORTES Svitavy s.r.o., došlo v březnu roku 2015.

Celkové náklady na tento projekt činily celkem 11.224.920,- Kč, přičemž výše dotace činila 8.454.654,- Kč a z vlastních zdrojů město Svitavy uhradilo částku 2.770.266,- Kč.

„Ekoznámka 2015“ – 1. místo v kategorii Zvířata kolem nás

Karolína Komínková, ZUŠ Svitavy

5 ZVÍŘATA KOLEM NÁS

5.1 PROBLEMATIKA OPUŠTĚNÝCH PSŮ VE MĚSTĚ

Město Svitavy se snaží řešit problematiku opuštěných psů pohybujících se v katastrálním území města provozem městského útulku pro opuštěné psy. Ten se nachází v Záchrané stanici hendicapovaných zvířat ve Vendolí. Kapacita útulku je omezená počtem 7 kotců.

V roce 2014 bylo v našem útulku umístěno 36 psů. Zhruba polovina těchto psů se vrátí původním majitelům. Psi, o které se nepřihlásí původní majitelé, jsou nabídnuti prostřednictvím webu záchrané stanice k osvojení. Osvojení probíhá podpisem darovací smlouvy. Náhradní majitel obdrží spolu s veterinárně ošetřeným psem i očkovací průkaz, popř. instrukce, jak má o psa pečovat.

Vezme-li si majitel do náhradní péče psa z našeho útulku a má trvalé bydliště ve Svitavách, přihlásí ho do 15 dnů na odboru financí MěÚ Svitavy, je trvale, dle vyhlášky města č. 4/2011 osvobozen od poplatku. Toto osvobození od poplatků bohužel neplatí pro náhradní majitele z jiných měst a obcí.

Záchraná stanice provozuje i svůj vlastní útulek. Do tohoto útulku jsou umisťováni psi zaběhnutí z jiných katastrálních území než mají Svitavy. V posledním období řešíme problémy s osvobozením od poplatku majitele psa (s trvalým bydlištěm ve Svitavách), který si vezme do péče zvíře z tohoto útulku. Bohužel se toto osvobození od poplatku na toto zvíře nevztahuje.

5.2 ZNEČIŠŤOVÁNÍ VEŘEJNÉHO PROSTRANSTVÍ PSÍMI EXKREMENTY

Znečišťování veřejného prostranství psími exkrementy se naše město snaží z části řešit instalací odpadkových košů se zásobníkem papírových sáčků. Zatím je umístěno ve Svitavách 77 košů. Nové koše jsou rozmisťovány především na základě žádostí občanů města, kteří svoje návrhy mohou podat na městském úřadě u odboru životního prostředí. Ty jsou vyváženy a zároveň doplňovány papírovými sáčky 2x týdně společností SPORTEŠ Svitavy s.r.o.. Část nově nakoupených košů také slouží k výměně původních košů, na kterých se podepsalo stáří. Na dodržování čistoty se zaměřují i strážníci městské policie.

Nákup košů je omezen rozpočtem odboru životního prostředí. Každý rok se veškeré finanční prostředky na nákup těchto košů zcela vyčerpají. Snažíme se koše rozmisťovat tak, aby možnost sběru psích exkrementů byla možná ve všech katastrálních území města.

Dále město Svitavy řeší znečišťování veřejného prostranství nákupem sáčků, které jsou bezplatně k dispozici při placení poplatku za psa na odboru financí. Chovatelé si tyto sáčky mohou zdarma vyzvednout i v průběhu roku.

Chtěli bychom požádat občany města, aby zbytečně nevytahovali sáčky ze zásobníků a nepoužívali je k jinému účelům, než k jakému jsou určeny, zároveň aby psí výkaly řádně uklízeli a vytvářeli tak ve městě příjemné prostředí.

5.3 ORNITOLOGICKÉ ZAJÍMAVOSTI SVITAVSKA V ROCE 2014

Zřejmě vlivem relativně teplého konce zimy jsme počátek ornitologické sezóny zaznamenali v tomto roce nezvykle brzy. Projevilo se to nejčasnějšími záznamy prvního jarního výskytu v naší oblasti u několika tažných druhů – pěníce černohlavé, rehka zahradního, konipase bílého, moudivláčka lužního, čejky chocholaté, kulíka zlatého nebo čápa bílého. Budníček menší byl dokonce pozorován v lednu ve Svitavách při přezimování. Začátkem března se u nás ještě zdržel zimní host – sněhule severní. Další průtah migrantů na svá hnízdiště přes Svitavsko byl ve Svitavách, u Vendolí a několikrát u Opatova okořeněn pozorováním jeřábů popelavých nebo ve Svitavách a v Opatově orlovců říčních. Bahnité dno svitavského Lánského rybníka a mokřiny v jeho okolí přilákaly i chřástala kropenatého, lindušky horské a slavíka modráčka, který zde zpíval. V dubnu vodní hladiny ve Svitavách i Opatově oživovaly potáplice malé a potáplice severní, které lovily a odpočívaly při své cestě na sever. Jarní tah ptáků vrcholil v první polovině května. Ve Svitavách u Dolního a Horního rybníka bylo možné v tuto dobu slyšet slavíka obecného a vzácně i slavíka tmavého. Díky mimořádně nižšímu stavu vodní hladiny rybníka Hvězda u Opatova nastaly dobré podmínky pro lov potravy i odpočinek dalších vzácnějších protahujících druhů jako byly koliha malá, lindušky horské nebo jespáci šedí. Naprostou raritou se však stalo pozorování bahňáka jespáčka ploskozobého. Ještě na konci května se zde opakovaně vyskytoval jeřáb popelavý. Nad hladinou našich největších rybníků Svitavska se pak dále objevili na tahu i vzácnější rybáci - bělokřídý, bahenní a velkozobý. Potěšení jsme byli také z přítomnosti samce a samice hýla rudého u Nového rybníka.

V hnízdní době nás zajímal výsledek pobytu čápa bílého, „Ptáka roku“ České společnosti ornitologické. Neúspěšně se pokoušeli čápi hnízdit v Opatově. Úspěšného vyhníždění jsme se dočkali v Opatovci, Radiměři a ve Vendolí, kde kromě páru v ZS Zelené Vendolí se na sloupu elektrického vedení v obci objevil a zahnízdl čáp, kroužkovaný na hnízdě jako mládě v roce 2010 v obci Nepolisy na Královéhradecku. V přírodní rezervaci Psí kuchyně jsme ve zdejších bučinách s radostí objevili zpívajícího samce lejska malého. Ještě více překvapivé bylo zjištění zpěvu samce pěnkavy jikavce u Opatova v polovině května. Neobvyklé pak bylo i pozorování dvou samců hohola severního v počátku června na svitavském rybníku Dolní.

V letních měsících se už na pohnízdnicích potulkách na rybnících ve Svitavách i v Opatově objevili kvakoši noční, na polích u Svitav sokol stěhovavý nebo moták lužní a luňák červený. Bohužel další zajímavé dravce jsme jako v loňském roce nepozorovali.

V podzimním období se některé druhy soustřeďovaly a zastavovaly opět na vodních plochách opatovských rybníků. Šlo například až o 33 volavek bílých, potáplici severní i malou nebo o orlovce říčního. Ve Svitavách se na Horním rybníku vůbec poprvé podařilo v září doložit výskyt tří labutí zpěvných. Z jiného koutu Evropy v tuto dobu přilétlo do Moravského Lačnova lovit potravu 7 mladých poštolek rudonohých, což je vůbec největší zde registrovaný počet těchto sokolovitých dravců.

Ornitologicky překvapivě úspěšné byly i měsíce listopad a prosinec. Na rybnících jsme totiž přivítali ve Svitavách vůbec poprvé severské hoholky lední, dále větší počty hoholů severních, hejnko sýkořic vousatých, mimořádně na dvou lokalitách morčáky bílé a příbuzné morčáky prostřední i velké. Po dlouhých téměř 18 letech jsme na rybníku Hvězda u Opatova sledovali dvě potápky žltorohé. Až do druhé poloviny prosince se zdržoval neobvykle dlouho jeden chřástal vodní v prostoru svitavského Dolního rybníka, který se dopouštěl po výlovu. Moudivláčci lužní a konipasové bílí v Opatově rovněž setrvali nezvykle dlouho před odletem do svých tradičních

zimovišť. To byly patrně poslední ornitologické zajímavosti roku 2014 na Svitavsku, kde se jenom u svitavských rybníků Dolní a Horní podařilo zaznamenat 136 ptačích druhů. V celé oblasti regionu Svitavska to pak bylo minimálně 193 druhů.

6 DODATKY

6.1 ZÁKLADNÍ PŮSOBNOSTI ODBORU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ MĚÚ SVITAVY

Základní působnost odboru životního prostředí MěÚ Svitavy jako obecního úřadu a úřadu obce s rozšířenou působností na úseku životního prostředí a zemědělství je uvedena v následujícím přehledu:

Podle zákona o vodách č. 254/2001 Sb. zejména

- vydává povolení k nakládání s vodami, jeho změnu nebo zrušení (odběr podzemních a povrchových vod, vypouštění odpadních vod do vod podzemních a povrchových, vzdouvání a akumulace vody)
- vydává stavební povolení k vodním dílům
- vydává povolení k některým činnostem (práce v ochranných pásmech vodních toků a vodních zdrojů)
- vydává souhlas podle § 17 a vyjádření podle § 18 ke stavbám, ke kterým nevydává své povolení
- vede vodoprávní evidenci, vyhlašuje ochranná pásma, vyhlašuje zátopová území, činí opatření k ochraně množství a jakosti vod
- vydává opatření k nápravě podle § 42 vodního zákona
- činí opatření v souvislosti s ochranou před povodněmi, povodňovými plány
- je povodňovým orgánem obce a obce s rozšířenou působností
- ukládá pokuty za závažné porušení povinností vyplývajících z vodního zákona

Podle zákona o vodovodech a kanalizacích č. 274/2001 Sb. zejména

- povoluje výjimky z ochranných pásem vodovodů a kanalizací, ukládá povinnosti veřejné služby na svém správním obvodu, ukládá sankce, schvaluje kanalizační řady

Podle zákona o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb., § 76

(1) Obecní úřady

a) s výjimkou území národních parků, národních přírodních rezervací, národních přírodních památek, přírodních rezervací, přírodních památek a ochranných pásem těchto zvláště chráněných území povolují kácení dřevin podle § 8 odst. 1, ukládají náhradní výsadbou podle § 9 a vedou přehled pozemků vhodných k náhradní výsadbě podle § 9 odst. 2,

b) s výjimkou území národních parků a jejich ochranných pásem vedou přehled o veřejně přístupných účelových komunikacích, stezkách a pěšinách podle § 63 odst. 1 ve svém správním obvodu.

(2) Pověřené obecní úřady, s výjimkou území národních parků, chráněných krajinných oblastí, národních přírodních rezervací, přírodních rezervací, národních přírodních památek, přírodních památek a jejich ochranných pásem,

a) vydávají závazná stanoviska k zásahům do registrovaných krajinných prvků podle § 4 odst. 2, pokud se zároveň nejedná o území evropsky významné lokality, a registrují významné krajinné

prvky podle § 6 odst. 1,

b) sjednávají a zrušují smlouvy o smluvně chráněném památném stromu podle § 39 a 45 odst. 2; projednávají záměry na vyhlášení památných stromů podle § 55 odst. 1, vydávají rozhodnutí o vyhlášení památných stromů podle § 46 odst. 1, vymezení jejich ochranných pásem podle § 46 odst. 3 a zrušení ochrany památných stromů podle § 46 odst. 4; předávají dokumentaci o památných stromech a smluvně chráněných památných stromech do ústředního seznamu podle § 47 odst. 1,

c) vydávají souhlasy k ošetřování památných stromů podle § 46 odst. 2, souhlasy ke stanoveným činnostem v ochranných pásmech památných stromů podle § 46 odst. 3, povolují výjimky ze zákazů u památných stromů podle § 56 odst. 1 a uzavírají dohody podle § 56 odst. 5, jde-li o památné stromy,

d) vydávají souhlas ke zřizování nebo rušení veřejně přístupných účelových komunikací, stezek a pěšin mimo zastavěné území obcí podle § 63 odst. 1.

Podle zákona o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb., § 77

(1) Obecní úřady obcí s rozšířenou působností ve svém správním obvodu, nejde-li o zvláště chráněná území nebo jejich ochranná pásma,

a) vydávají závazná stanoviska k zásahům, které by mohly vést k poškození nebo zničení významného krajinného prvku nebo ohrožení či oslabení jeho ekologicko-stabilizační funkce, pokud se nejedná o registrovaný významný krajinný prvek podle § 6 odst. 1 a pokud se zároveň nejedná o území evropsky významné lokality,

b) vydávají závazná stanoviska k odlesňování a zalesňování pozemků nad 0,5 ha a k výstavbě lesních cest a lesních melioračních systémů podle § 4 odst. 3,

c) vydávají opatření obecné povahy, pokud jde o blíže neurčený okruh osob, nebo rozhodují o omezení nebo zákazu rušivé činnosti podle § 5 odst. 1, pokud se nejedná o zvláště chráněné druhy,

d) rozhodují o zajištění či použití prostředků k zabránění nadměrnému úhynu rostlin a zraňování nebo úhynu živočichů nebo ničení jejich biotopů podle § 5 odst. 3, pokud se nejedná o zvláště chráněné druhy,

e) vydávají povolení k rozšiřování geograficky nepůvodních druhů rostlin a živočichů a k rozšiřování kříženců do krajiny podle § 5 odst. 4 a 5,

f) rozhodují o stanovení odchylného postupu při ochraně ptáků podle § 5b odst. 1,

g) ukládají provedení nezbytných zásahů včetně pokácení dřevin podle § 7 odst. 2,

h) přijímají oznámení o kácení dřevin a rozhodují o pozastavení, omezení nebo zákazu kácení dřevin podle § 8 odst. 2 a 4,

i) požadují údaje o paleontologických nálezech a žádají o umožnění přístupu k paleontologickým nálezům podle § 11,

j) vydávají souhlasy k umístování a povolování staveb a k jiným činnostem, které by mohly snížit nebo změnit krajinný ráz podle § 12 odst. 2,

k) rozhodují o vyhlášení přechodně chráněné plochy podle § 13 odst. 1,

l) mohou vyzvat k prokázání zákonného původu zvláště chráněných rostlin, zvláště chráněných živočichů, ptáků nebo rostlin či živočichů chráněných podle mezinárodních úmluv podle § 54 odst. 1 a vyzvat k prokázání totožnosti podle § 54 odst. 2,

m) v případě ptáků chráněných podle § 5a vydávají osvědčení podle § 54 odst. 4 až 11 o tom, že se jedná o živočicha odchovaného v lidské péči, vedou evidenci vydaných osvědčení podle § 54 odst. 4 až 10, ověřují původ a vydávají rozhodnutí, kterým se stanoví výše nákladů v případě potvrzení nezákonného původu živočicha odchovaného v lidské péči podle § 54 odst. 10,

n) v rozsahu své působnosti ukládají podmínky pro výkon činnosti, které by mohly způsobit nedovolenou změnu obecně nebo zvláště chráněných částí přírody nebo takové činnosti zakazují podle § 66,

o) vykonávají státní dozor v ochraně přírody a krajiny podle § 85 odst. 1,

p) rozhodují o možnostech a podmínkách uvedení do původního stavu podle § 86 odst. 1, ukládají provedení přiměřených náhradních opatření podle § 86 odst. 2 a ukládají pokuty za přestupky podle § 87 a za správní delikty podle § 88,

q) uplatňují stanoviska k územním plánům a regulačním plánům z hlediska své přenesené působnosti a dále z hlediska přenesené působnosti obecních úřadu a pověřených obecních úřadu,

(2) Obecní úřad obcí s rozšířenou působností vymezují a hodnotí místní systém ekologické stability podle § 4 odst. 1 mimo území národních parků, chráněných krajinných oblastí a ochranných pásem národních parků.

(3) Obecní úřady obcí s rozšířenou působností dále ve svém správním obvodu, nejde-li o zvláště chráněná území nebo jejich ochranná pásma anebo o vojenské újezdy, vykonávají státní správu v ochraně přírody a krajiny, není-li příslušný jiný orgán ochrany přírody. (Např. povolují odlov geograficky nepůvodních živočichů, sledují stav ptáčích oblastí, evropsky významných druhů a jednotlivých typů evropských stanovišť, zejména evropsky významných lokalit, poskytují informace občanským sdružením, spolupracují s obcemi, poskytují jim požadované podklady, informace a potřebná vysvětlení k zásahům do přírody i způsobům jejich ochrany, zejména pokud takové zásahy mohou nepříznivě ovlivnit prostředí v obci nebo omezit výkon práv jejich obyvatel, vedou přehled informací, zjišťují údaje o stavu a vývoji přírodního prostředí, spolupracují s odborně kvalifikovanými osobami).

Podle zákona o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy č. 115/2000 Sb. § 10

Místně příslušný orgán ochrany přírody po ohlášení škody neprodleně provede místní šetření, sepíše protokol a zajistí vhodným způsobem důkazy. Tyto podklady předá neprodleně příslušnému orgánu ochrany přírody.

Podle zákona o ochraně ZPF č. 334/1992 Sb., § 14

Pověřené obecní úřady:

a) ukládají podle § 2 odst. 3 změnu kultury zemědělské půdy na pozemcích o výměře do 1 ha,

b) ukládají podle § 3 odst. 2 odstranění závad zjištěných při dozorové a kontrolní činnosti,

c) vydávají podle § 11 odst. 2 rozhodnutí o odvodech za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu a povolují podle § 12 odst. 1 odklad lhůty k úhradě těchto odvodů.

d) ukládají podle § 20 pokuty.

Podle zákona o ochraně ZPF č. 334/1992 Sb., § 15

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností:

- a) udělují podle § 2 odst. 2 souhlas ke změně louky nebo pastviny na ornou půdu,
- b) ukládají podle § 2 odst. 3 změnu kultury zemědělské půdy na pozemcích o výměře nad 1 ha,
- c) rozhodují podle § 3 odst. 2 o tom, že pozemek kontaminovaný škodlivými látkami ohrožujícími zdraví nebo život lidí nesmí být používán pro výrobu potravin,
- d) uplatňují podle § 5 odst. 2 stanovisko k regulačním plánům a k návrhům vymezení zastavěného území; stanovisko k regulačnímu plánu musí splňovat náležitosti souhlasu k územnímu rozhodnutí,
- e) udělují podle § 7 odst. 3 souhlas k návrhům tras nadzemních a podzemních vedení, pozemních komunikací, vodních cest a jejich součástí, pokud trasa nepřesahuje správní obvod obce s rozšířenou působností,
- f) udělují podle § 9 odst. 6 souhlas k odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu, má-li být dotčena zemědělská půda a půda dočasně neobdělávaná (§ 1 odst. 2) o výměře do 1 ha; přitom stanoví podmínky k zajištění ochrany zemědělského půdního fondu, schvalují plán rekultivace, popřípadě stanoví zvláštní režim jeho provádění a vymezí, zda a v jaké výši budou předepsány odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu,
- g) usměrňují a sjednocují výkon státní správy na úseku ochrany zemědělského půdního fondu, který zajišťují pověřené obecní úřady na území svého správního obvodu, dozírají, jak tyto orgány ochrany zemědělského půdního fondu plní své úkoly, provádějí kontrolní činnost a dávají jim podněty k tomu, aby uplatnily ve své působnosti opatření k odstranění zjištěných závad,
- h) rozhodují podle § 1 odst. 4 v pochybnostech o tom, že jde o součásti zemědělského půdního fondu,
- i) vykonávají státní správu na úseku ochrany zemědělského půdního fondu, není-li podle tohoto zákona příslušný jiný orgán státní správy,
- j) udělují souhlas podle § 3 odst. 5 k použití sedimentů z rybníků, vodních nádrží a vodních toků a vedou evidenci jejich použití na pozemcích ve svém správním obvodu.

Podle zákona o ochraně ovzduší číslo 201/2012 Sb., § 11

Obecní úřad obce s rozšířenou působností vydává závazné stanovisko k územnímu a stavebnímu řízení a k řízení o vydání kolaudačního souhlasu z hlediska ochrany ovzduší u stacionárních zdrojů neuvedených v příloze č. 2 k zákonu.

Obecní úřad může vydat své vyjádření k řízení podle odstavce závazné stanovisko k umístění stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2, a to do 15 dnů ode dne doručení podkladů ve věci, pokud se s krajským úřadem nedohodne jinak.

Podle zákona o ochraně ovzduší číslo 201/2012 Sb., § 14

Obec ve vyhlášce vymezí území nízkoemisní zóny a emisní kategorie vozidel, které mají dovolen vjezd do této zóny. Obec může dále vyhláškou stanovit, že se omezení vjezdu do nízkoemisní zóny nevztahuje na osoby s trvalým pobytem na území nízkoemisní zóny. Pro případy vzniku smogové situace podle § 10 odst. 1 může obec stanovit zvláštní podmínky provozu nízkoemisní zóny, zejména zpřísnit emisní kategorie vozidel, která mohou vjíždět do nízkoemisní zóny po dobu trvání smogové situace. Na průjezdním úseku dálnice nebo silnice lze nízkoemisní zónu stanovit pouze v případě, že na území obce mimo nízkoemisní zónu anebo mimo zastavěné území téže nebo sousední obce existuje jiná dálnice nebo silnice stejné nebo vyšší třídy, po které je možné zajistit obdobné dopravní spojení.

Obecní úřad může dále na základě žádosti povolit dočasnou nebo trvalou individuální výjimku z důvodu

- a) nemoci, bezmoci nebo jiného postižení osoby, která nesplňuje podmínky pro přiznání označení pro osobu těžce zdravotně postiženou,
- b) pracovní doby žadatele o výjimku neumožňující přepravovat se hromadnou dopravou, nebo
- c) zásadního významu pro podnikání, kde by omezení provozu v nízkoemisní zóně mohlo výrazně ohrozit nebo znemožnit podnikání.

Podle zákona o ochraně ovzduší číslo 201/2012 Sb., § 16

Obec může vyhláškou stanovit podmínky pro spalování suchého rostlinného materiálu v otevřeném ohništi za účelem jeho odstranění nebo jeho spalování zakázat, pokud zajistí jiný způsob pro jeho odstranění podle jiného právního předpisu. Při stanovení podmínek nebo zákazu obec přihlíží zejména ke klimatickým podmínkám, úrovni znečištění ve svém územním obvodu, vegetačnímu období a hustotě zástavby.

Podle zákona o ochraně ovzduší číslo 201/2012 Sb., § 24

Projednává přestupky podle zákona o ochraně ovzduší.

Podle zákona o odpadech č. 185/2001 Sb., § 79

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností

- a) podává návrh ministerstvu na zařazení odpadu podle Katalogu odpadů podle § 5 odst. 2,
- b) uděluje souhlas k nakládání s nebezpečnými odpady podle § 16 odst. 3, nejde-li o případ podle § 78 odst. 2 písm. i); udělení souhlasu může vázat na podmínky,
- c) uděluje souhlas k upuštění od třídění nebo odděleného shromažďování odpadů podle § 16 odst. 2, nejde-li o případ podle § 78 odst. 2 písm. j), udělení souhlasu může vázat na podmínky,
- d) vede a zpracovává evidenci odpadů a způsobů nakládání s nimi, autovraků a způsobů jejich zpracování, typu, množství a způsobu zpracování, využití nebo odstranění elektroodpadu, jím vydaných souhlasů a dalších rozhodnutí podle tohoto zákona a na požádání podává informace žadatelům o sídle zařízení vhodných k odstranění nebo využití jimi vyprodukovaného odpadu

- e) zasílá ministerstvu informace podle § 39 odst. 10
- f) kontroluje, jak jsou právníckými osobami, fyzickými osobami oprávněnými k podnikání a obcemi dodržována ustanovení právních předpisů a rozhodnutí ministerstva a jiných správních úřadů v oblasti odpadového hospodářství a zda pověřené osoby dodržují stanovený způsob hodnocení nebezpečných vlastností odpadů,
- g) hrozí-li poškození lidského zdraví nebo životního prostředí nebo již k němu došlo, může zajistit ochranu lidského zdraví a životního prostředí na náklady odpovědné osoby,
- h) ukládá provozovateli zařízení k odstraňování odpadů v mimořádných případech, je-li to nezbytné z hlediska ochrany životního prostředí, a pokud je to pro provozovatele technicky možné, povinnost odstranit odpad. Náklady vzniklé tímto rozhodnutím hradí obecní úřad obce s rozšířenou působností, který rozhodnutí vydal; náhradu nákladů takto vynaložených je povinna obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností uhradit osoba, která je za tento odpad odpovědná podle tohoto zákona,
- i) ukládá právníckým osobám a fyzickým osobám oprávněným k podnikání pokuty za porušení stanovených povinností podle § 66 odst. 2 a 5; současně může stanovit opatření a lhůty pro zjednání nápravy samostatným rozhodnutím,
- j) může zakázat původci odpadů činnost, která způsobuje vznik odpadů, pokud původce nemá zajištěno využití nebo odstranění odpadů a pokud by odpady vzniklé v důsledku pokračování této činnosti mohly způsobit škodu na životním prostředí,
- k) uplatňuje stanovisko k územním plánům a regulačním plánům,
- l) zajišťuje bezpečné uskladnění odpadu podle § 58 odst. 3,

(2) Obecní úřad obce s rozšířenou působností zruší rozhodnutí o udělení souhlasu, který spadá do jeho kompetence podle odstavce 1 písm. b), v případě, že osoba, které byl souhlas udělen, opakovaně porušuje povinnosti stanovené tímto zákonem nebo opakovaně neplní podmínky, na které je souhlas vázán.

(3) Pokud tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem není stanoveno jinak, je k rozhodování podle odstavce 1 místně příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož obvodu je provozována činnost nebo se nachází věc, které se rozhodnutí týká.

(4) Obecní úřad obce s rozšířenou působností dává vyjádření zejména

- a) ke zřízení zařízení k odstraňování odpadů,
- b) v územním a stavebním řízení z hlediska nakládání s odpady,
- c) k připravovaným změnám výrobního procesu nebo výroby, které mají vliv na nakládání s odpady,
- d) k zavedení nebo rozšíření výroby oxidu titaničitého,
- e) ke zřízení malých zařízení pro biologické zpracování využitelných biologicky rozložitelných odpadů.

Podle zákona o odpadech č. 185/2001 Sb., § 80

(1) Obecní úřad a újezdní úřad

- a) kontroluje, zda právnické osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání využívají systému zavedeného obcí pro nakládání s komunálním odpadem pouze na základě písemné smlouvy s obcí a zda fyzická osoba, která není podnikatelem, se zbavuje odpadu pouze v souladu s tímto zákonem,
- b) ukládá právnickým osobám a fyzickým osobám oprávněným k podnikání pokuty za porušení povinnosti podle § 66 odst. 1; současně může stanovit opatření a lhůty pro zjednání nápravy samostatným rozhodnutím,
- c) ukládá fyzickým osobám pokuty za přestupek uvedený v § 69; současně může stanovit opatření a lhůty pro zjednání nápravy samostatným rozhodnutím,
- d) kontroluje, zda právnické osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání mají zajištěno využití nebo odstranění odpadu v souladu s tímto zákonem,
- e) kontroluje u provozovatele skládky placení poplatků za ukládání odpadů na skládky.

Podle zákona o lesích č. 289/1995 Sb., § 48

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností

(1) Obecní úřady obcí s rozšířenou působností rozhodují o

- a) pochybnostech, zda jde o pozemky určené k plnění funkcí lesa,
- b) prohlášení pozemku za pozemek určený k plnění funkcí lesa,
- c) dělení lesních pozemků, při kterém výměra jednoho dílu klesne pod 1 ha,
- d) odnětí lesních pozemků plnění funkcí lesa do výměry 1 ha nebo o omezení jejich využívání pro plnění funkcí lesa a o výši poplatků za odnětí,
- f) dočasném omezení nebo vyloučení vstupu do lesa, pokud nepřesahují jejich správní obvod,
- g) povolení výjimky ze zákazu některých činností v lese,
- h) stanovení podmínek ke konání organizovaných nebo hromadných sportovních akcí v lese, pokud nepřesahují jejich správní obvod,
- i) uložení opatření k zajištění bezpečnosti osob a majetku před škodami, které by mohly být způsobeny padáním kamenů, sesouváním půdy, pádem stromů a lavinami z lesních pozemků, a o tom, kdo ponese náklady s tím spojené,
- j) uložení opatření v případech mimořádných okolností, pokud nepřesahují jejich správní obvod,
- k) výjimkách ze zákazu provádět mýtní těžbu v lesních porostech mladších než 80 let,
- l) podmínkách lesní dopravy po cizích pozemcích
- m) udělení nebo odnětí licence pro výkon funkce odborného lesního hospodáře,
- n) pověření právnické nebo fyzické osoby výkonem funkce odborného lesního hospodáře,
- o) ukládání pokut (hlava devátá),
- p) uložení opatření k odstranění zjištěných nedostatků, opatření ke zlepšení stavu lesů a plnění jejich funkcí, o zastavení nebo omezení výroby nebo jiné činnosti v lese v případech hrozících škod, pokud nepřesahují jejich správní obvod,
- r) nezbytných opatřeních k odvrácení hrozícího nebezpečí, pokud nepřesahují jejich správní obvod.

(2) Obecní úřady obcí s rozšířenou působností

- a) vedou evidenci nájmu a výpůjček pozemků určených k plnění funkcí lesa ve svém správním obvodu,
- b) uplatňují stanovisko k územně plánovací dokumentaci, pokud není příslušný kraj nebo ministerstvo,
- c) vydávají souhlas k vydání územního rozhodnutí, jímž mají být dotčeny pozemky určené k plnění funkcí lesa do výměry 1 ha, pokud není příslušný kraj, a souhlas k vydání rozhodnutí o umístění stavby nebo využití území do 50 m od okraje lesa,
- d) zajišťují zpracování osnovy,
- e) povolují výjimky ze stanovené velikosti nebo šířky holé seče,
- f) povolují výjimky ze zákonných lhůt pro zalesnění a zajištění kultur,
- g) soustřeďují údaje lesní hospodářské evidence o lesích ve svém správním obvodu a postupují je pověřené organizační složce státu,
- h) vykonávají dozor nad dodržováním tohoto zákona, předpisů vydaných k jeho provedení a rozhodnutí vydaných na jejich základě.

(3) Obecní úřady obcí s rozšířenou působností vykonávají státní správu a povinnosti určené orgánům státní správy lesů podle tohoto zákona a předpisů vydaných na jeho základě ve všech dalších případech, není-li zákonem určen jiný orgán státní správy lesů.

Podle zákona o myslivosti č. 449/2001 Sb.

§ 5 odst. 1 písm. d) – Vydává předchozí souhlas k zavádění dalších druhů zvěře v honitbě

§ 5 odst. 2 – Vydává souhlas s vypouštěním zvěře do honitby

§ 6 odst. 1 – Rozhoduje o konání chovatelské přehlídky trofejí, ustavení hodnotitelské komise, svěřením pořádání myslivecké organizaci

§ 7 odst. 2 – Vydává souhlas k dočasnému držení lišky obecné v zajetí pro účely výcviku psů loveckých plemen, stanovuje podmínky pro výkon této činnosti

§ 9 odst. 2 – Ve sporech rozhoduje o umístění slaniska, napajedla nebo zařízení pro přikrmování zvěře na pozemcích vlastníků

§ 9 odst. 3 – Na žádost uživatele honitby omezuje nebo zakazuje vstup do honitby nebo jejích částí, omezuje jízdu na koni a tažnými psy a jinou zájmovou nebo sportovní činnost

§ 9 odst. 4 – Spolupracuje s dalšími orgány státní správy při povolování hromadných akcí v přírodě, a sděluje těmto orgánům požadavky potřebné k ochraně zvěře a jejích životních podmínek

§ 11 odst. 5 – Rozhoduje o krmení zvěře na náklady uživatele honitby, pokud zjistí, že zvěř trpí hladem, a nezjedná-li uživatel po výzvě okamžitou nápravu

§ 12 odst. 2 – Ustanovuje mysliveckou stráž na období 10 let

§ 13 odst. 2 – Zrušuje ustanovení myslivecké stráže ve stanovených případech

§ 16 odst. 4 – Poskytuje náhradu škody, způsobenou mysliveckou stráží, osobě, která poskytla pomoc myslivecké stráží, nebo způsobené v souvislosti s touto pomocí

§ 17 odst. 3 – Prohlašuje pozemky zpět za honební, pomine-li důvod, pro který byl pozemek prohlášen za nehonební a se souhlasem vlastníka pozemku

§ 18 odst. 1 – Vydává rozhodnutí o uznání honitby, splňuje-li návrh podmínky stanovené v § 17, v rozhodnutí uvádí náležitosti podle § 29 odst. 3

§ 20 – Registruje honební společenstva

§ 25 – Provádí výmaz honebního společenstva

- § 28 odst. 1 – Vede rejstřík honebních společenstev s náležitostmi
- § 28 odst. 2 – Vydává na požádání úřední potvrzení o zápisu do rejstříku honebních společenstev nebo o tom, že zápis není proveden
- § 28 odst. 3 – Zapisuje do rejstříku honebních společenstev předepsané údaje
- § 30 odst. 1 – Rozhoduje o přiřazení honebních pozemků, které netvoří vlastní nebo společenstevní honitbu
- § 30 odst. 2 – Určuje výši náhrady za přiřazené honební pozemky, nedohodnou-li se o tom zúčastněné osoby
- § 31 odst. 1 – Povoluje změnu honitby vyrovnáváním hranic nebo výměnou honebních pozemků, vyžadují-li to zásady řádného mysliveckého hospodaření
- § 31 odst. 4 – Rozhoduje o změně honitby vyplývající ze změn vlastnictví honebních pozemků na žádost vlastníka honebních pozemků
- § 31 odst. 5 – Rozhoduje o změně minimálních nebo normovaných stavů zvěře pro danou honitbu
- § 31 odst. 6 písm. e) – Rozhoduje o zrušení obory ,není-li ohrazení obory funkční a nezjedná-li držitel honitby v přiměřené lhůtě nápravu
- § 33 odst. 6 písm. h) – Rozhoduje o zániku smlouvy o nájmu honitby v případě, kdy porušením dojde k vážnému ohrožení životního prostředí nebo poklesu počtu zvěře pod stanovené minimální stavy
- § 34 odst. 1 – Vede evidenci honiteb a jejich využití
- § 34 odst. 2 – Vede evidenci mysliveckých hospodářů, mysliveckých stráží a loveckých psů
- § 35 odst. 6 – Ustanovuje a odvolává myslivecké hospodáře
- § 36 odst. 1 – Nařizuje nové konečné sčítání zvěře
- § 36 odst. 3 – Rozhoduje o plánu, nedohodne-li se na něm držitel a uživatel honitby, určí jej na návrh některého z nich
- § 36 odst. 4 – Kontroluje plnění plánů mysliveckého hospodaření
- § 36 odst. 5 – Vyjadřuje se k lovu samičích a samčích spárkatých zvěře do stáří 2 let
- § 38 odst. 2 – Zpracovává statistické hlášení o myslivosti za honitby ve své územní působnosti
- § 39 – Povoluje nebo ukládá úpravu stavů zvěře
- § 40 – Povoluje lov zvěře mimo dobu lovu
- § 41 odst. 1 – Povoluje lov na nehonebních pozemcích
- § 45 odst. 2 – Při úpravě stavu zvěře může povolit některé zakázané způsoby lovu
- § 47 odst. 1 – Vydává lovecký lístek
- § 47 odst. 5 – Odebírá lovecký lístek
- § 49 odst. 1 – Vydává zúčtovatelné plomby uživatelům honiteb
- § 54 odst. 1 – Rozhoduje v pochybnostech o tom, která plodina je vysokocenná
- § 61 odst. 2 – Provádí dozor nad dodržováním zákona o myslivosti
- § 63 – Rozhoduje o přestupcích
- § 64 – Rozhoduje o pokutách

Podle zákona o rybářství č. 99/2004

- § 14 vede evidenci všech rybářských stráží ve své působnosti
- § 19 orgány vykonávající státní správu rybářství podle tohoto zákona jsou obecní úřad s rozšířenou působností
- § 20-1 ustanovuje, odvolává či zrušuje rybářskou stráž
- § 20-2 vydává a odebírá rybářské lístky
- § 20-3 projednává přestupky a správní delikty

Podle zákona na ochranu zvířat proti týrání č. 246/1992 Sb., v platném znění

§ 24 Obce

- (1) Obec může zřizovat, provozovat a rušit útulky pro zvířata.
- (2) Obec může obecně závaznou vyhláškou upravit pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství a vymezit prostory pro volné pobíhání psů.

§ 24a Obecní úřady obcí s rozšířenou působností

a) rozhodují o zvláštním opatření, kdy na návrh krajské veterinární správy může obecní úřad obce s rozšířenou působností správním rozhodnutím

- nařídit a zajistit umístění týraného zvířete do náhradní péče, vyžaduje-li to jeho zdravotní stav nebo pokud je opakovaně týráno,
- nařídit chovateli zajistit opatření ke snížení počtu hospodářských zvířat včetně jejich usmrcení v souladu s tímto zákonem, dochází-li k jejich týrání,
- nařídit chovateli pozastavení činnosti, při které dochází k týrání zvířat, a to do doby odstranění závad. Pozastavení činnosti není zákazem činnosti.

b) plní další úkoly v ochraně zvířat stanovené tímto zákonem a zvláštními předpisy, není-li příslušný jiný orgán ochrany zvířat.

Obecní úřad obcí s rozšířenou působností je povinen projednat všechny podněty k projednání přestupků a správních deliktů vyplývajících z porušení povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým nebo právnickým osobám na úseku ochrany zvířat.

6.2 EKOLOGICKÁ KOMISE RADY MĚSTA SVITAVY

Komise je iniciativním a poradním orgánem rady města. Pro potřeby rady města vydává například doporučení k dotacím na ošetření významných dřevin ve městě pro jednotlivé žadatele (občany či firmy) a pro grantový program (dotace z rozpočtu města) v oblasti životního prostředí, kterého se zúčastňují zejména občanská sdružení.

Dále se komise seznamuje s významnými projekty a záměry, týkajícími se životního prostředí, např. investiční akce s dopadem na životní prostředí, protipovodňová opatření města, pěstební opatření, sadové úpravy sídlištní zeleně, sportoviště, dětská hřiště, městský útulek pro opuštěné psy.

Komise byla zřízena usnesením rady města ze dne 29.11.2010. Pracovala v tomto složení:

- předseda - MVDr. Lubomír Horák
- členové - Mgr. Magda Sodomková, Ing. Julius Štaud, Ing. Pavel Lustyk, paní Radka Lacmanová, Ing. Jan Mach, Ing. Pavel Černý, pan Karel Kilian, RNDr. Leoš Štefka, Ing. Marek Antoš a Ing. Renata Karlíková

Na žádost člena komise pana Miroslava Lacmana bylo ukončeno jeho členství v ekologické komisi a radou města byla s účinností od 27.07.2011 nově jmenována paní Radka Lacmanová.

Jednání komise se zároveň zúčastňovala paní Hana Gregorová za odbor životního prostředí, dále Mgr. Jiří Mach za ZO ČSOP „Rybák Svitavy“, pan Radim Klíč za SPORTEŠ Svitavy s.r.o. a pan místostarosta JUDr. Miloš Vízdal. V roce 2014 se komise sešla na 3 pracovních jednáních. Mimo jiné projednala žádosti o poskytnutí dotace z rozpočtu města Svitavy v rámci grantových programů

města za oblast životního prostředí a pro potřeby jednání rady města vydala komise doporučení o výši poskytnutí dotace. Dále projednávala žádosti o příspěvek na ošetření dřevin v rámci programu města na podporu ošetřování významných stromů rostoucích na území města a pro jednání rady navrhla výši příspěvků a zhotovitele provedení odborného ošetření dřevin.

Činnost komise byla ukončena s funkčním obdobím rady města. Na jednání Rady města Svitavy dne 16.12.2014 byla ustanovena pracovní skupina pro životní prostředí ve složení:

- předseda - Mgr. David Šimek
- členové - Ing. Viliam Beke, Ivana Čencová, Ing. Pavel Černý, Radim Klíč, Dagmar Křečková, Radka Lacmanová, Jaromír Lenoč, Ing. Pavel Lustyk, Ing. Jan Mach, Ing. Stanislav Navrátil, Karel Netolický, Ing. Marek Antoš, Ing. Renata Karlíková, Ing. Václav Košnar

6.3 ZELENÁ INFORMACÍM

Město Svitavy se umístilo na sedmém místě v celostátní soutěži **Zelená informacím** o nejzdařilejší prezentaci v oblasti životního prostředí na oficiálních internetových stránkách měst. Hodnocena byla především přehlednost, kvalita, aktuálnost a struktura informací. Soutěž společně pořádají Týmová iniciativa pro místní udržitelný rozvoj (TIMUR), CI2 a Centrum pro otázky životního prostředí Univerzity Karlovy pod záštitou Ministerstva životního prostředí a Svazu měst a obcí České republiky. Ocenění převzal 4. prosince vedoucí odboru životního prostředí MěÚ Svitavy Marek Antoš na slavnostním vyhlášení výsledků v prostorách Karolina University Kalovy v Praze.

6.4 VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

Veřejným zdravím se podle zákona míní zdravotní stav obyvatelstva a jeho skupin, který je významně ovlivňován souhrnem přírodních, životních a pracovních podmínek a způsobem života.

V ochraně veřejného zdraví má základní působnost hygienická služba. V roce 2003 došlo k její reorganizaci, kdy zanikly dřívější okresní hygienické stanice (OHS). Úlohu úředního orgánu ochrany veřejného zdraví nyní plní krajské hygienické stanice (KHS) a jejich územní pracoviště.

K plnění expertizních služeb a programů podpory zdraví byly ve všech krajích zřízeny zdravotní ústavy (ZÚ) se svými pobočkami. ZÚ prošly reorganizací s radikální redukcí počtu zaměstnanců i pracovišť, což vedlo k zániku centra prevence a posléze hygienických laboratoří i ve Svitavách. Snad již konečným stavem je nynější existence pouze dvou ZÚ, a sice se sídlem v Ostravě a v Ústí nad Labem. Pro KHS Pardubického kraje včetně územního pracoviště Svitavy zajišťuje expertizní služby ZÚ se sídlem v Ústí nad Labem s nejbližší laboratoří v Hradci Králové.

Legislativně je náplň činnosti hygienické služby stanovena zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a jeho prováděcími předpisy.

Územní pracoviště KHS ve Svitavách se v lednu 2015 přemístilo, neboť původní budova OHS na Polní ulici u rehabilitace byla navrácena původním majitelům v rámci církevních restitucí. Nyní sídlíme v budově bývalého celního úřadu na Milady Horákové 275/12.

Dále je uveden stručný přehled několika vybraných oblastí činnosti svitavského územního pracoviště Krajské hygienické stanice Pardubického kraje, které se dotýkají ochrany veřejného zdraví ve městě Svitavy.

6.4.1 OCHRANA PŘED INFEKČNÍMI NEMOCEMI

V roce 2014 nedošlo ke změně při hodnocení epidemiologické situace ve výskytu infekčních onemocnění. Nadále evidujeme srovnatelné počty onemocnění jako v předchozích letech.

Postupný nárůst akutních respiračních onemocnění a chřipky (ARI) v okrese Svitavy byl dle očekávání zaznamenán počátkem roku. Nemocnost na ARI se od 4. do 9. kalendářního týdne velmi diskrétně zvyšovala, přičemž zdaleka nebylo dosaženo epidemického prahu (nejvyšší nemocnost v 8. týdnu - 1186 případů /100 000 obyvatel, pro porovnání epidemický práh je při nemocnosti 1700/100 000 obyvatel). Největší specifická nemocnost byla dle očekávání zaznamenána ve věkových skupinách 0-5 letých a 6-14 letých, další věkové kategorie výrazně zasaženy nebyly. Neobvykle příznivá situace přetrvávala i v dalších kalendářních týdnech, ve Svitavách nebyl vykazován žádný závažný případ chřipky.

Jako každoročně se v průběhu roku objevily plané neštovice. Ve Svitavách bylo evidováno 217 případů planých neštovic zejména mezi předškolními a školními dětmi (výskyt v předchozích letech: 2013 - 37, 2012 - 102, 2011 - 215). Je zřejmé kolísání v důsledku dorůstání vnímavé populace v rámci 3letých cyklů.

Zaznamenali jsme ojedinělé případy infekční mononukleózy (2014 - 1, 2013 - 6, 2012 - 4, 2011 - 2). Další sledovaná infekční nemoc, pertuse (černý kašel), nebyla v posledních 3 letech u osoby s trvalým pobytem ve Svitavách diagnostikována.

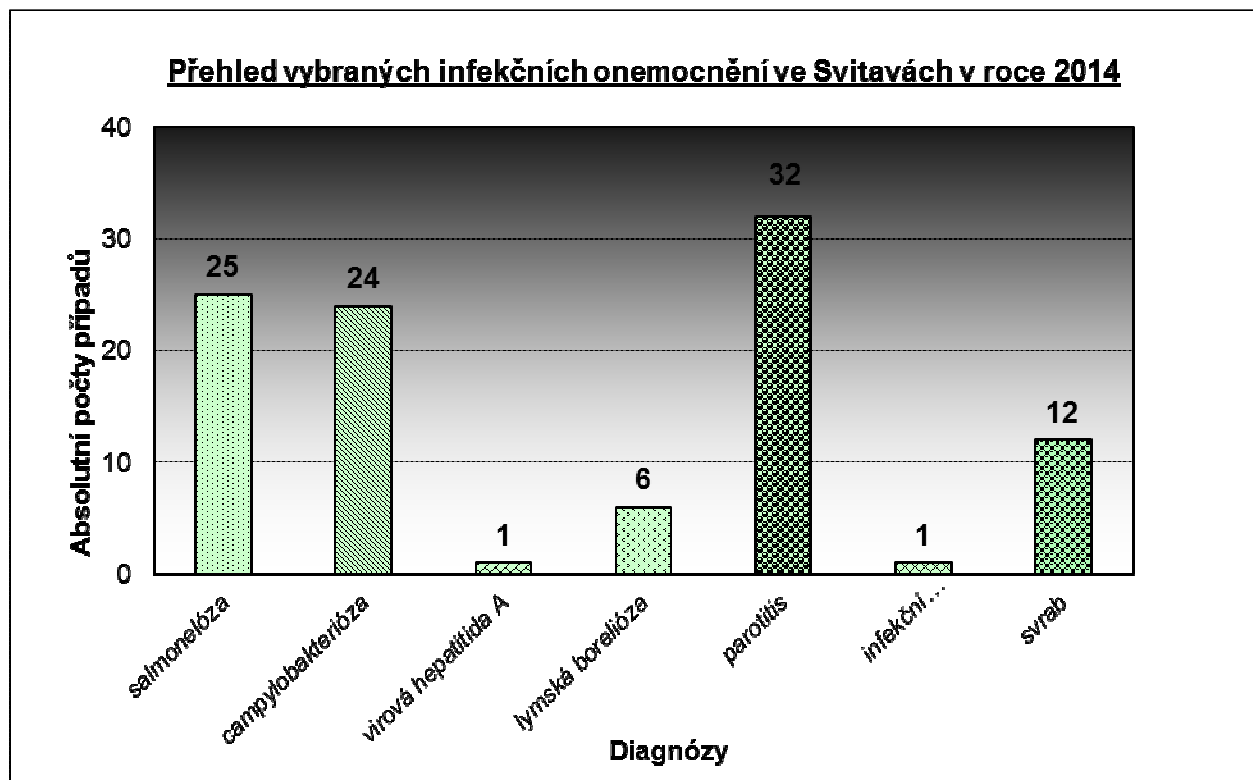
V okrese Svitavy se objevila parotitida (příušnice) zejména u adolescentů. Bylo nahlášeno 37 případů v roce 2014, z toho 32 případy ve Svitavách (2013 - 2, 2012 - 7, 2011 - 4). Výraznější vzestup byl způsobený epidemickým výskytem v kolektivech svitavských středních škol.

Po několika letech poklesu opět dochází k mírnému vzestupu nálezů šířících se alimentární cestou. Výskyt kampylobakteriémie ve Svitavách, která je spojena s konzumací drůbežního masa a stále rostoucí oblíbeností grilování, se mírně snížil oproti minulému roku. Zaznamenaný počet 24 nových případů onemocnění průběhu roku (2013 - 34, 2012 - 14, 2011 - 15) je v roce 2014 srovnatelný s počtem dalšího alimentárního onemocnění – salmonelózy. Veterinární opatření, osvěta a změna návyků vedou v České republice ke snížení výskytu salmonelóz. Ve Svitavách bylo v roce 2014 hlášeno 25 salmonelóz (2013 - 21, 2012 - 9).

Bylo zaznamenáno 1x onemocnění virovou hepatitidou A, která se šíří alimentární cestou či jako „nemoc špinavých rukou“, jednalo se o import z exotické destinace (2013 - 0). Naopak virová hepatitida E, která má obdobný mechanismus přenosu, se zde nevyskytla.

Z nálezů přenášených pomocí vektorů je pozornost věnována zejména lymeské borelióze (2014 - 6, 2013 - 2, 2012 - 2) a klíšťové encefalitidě. V roce 2014 nebyla ve Svitavách diagnostikována klíšťová encefalitida (2013 - 0, 2012 - 2).

Obrázek 6.1 Přehled některých vybraných infekčních onemocnění ve Svitavách v roce 2014 přináší následující graf.

Zdroj: KHS Pardubického kraje, územní pracoviště Svitavy

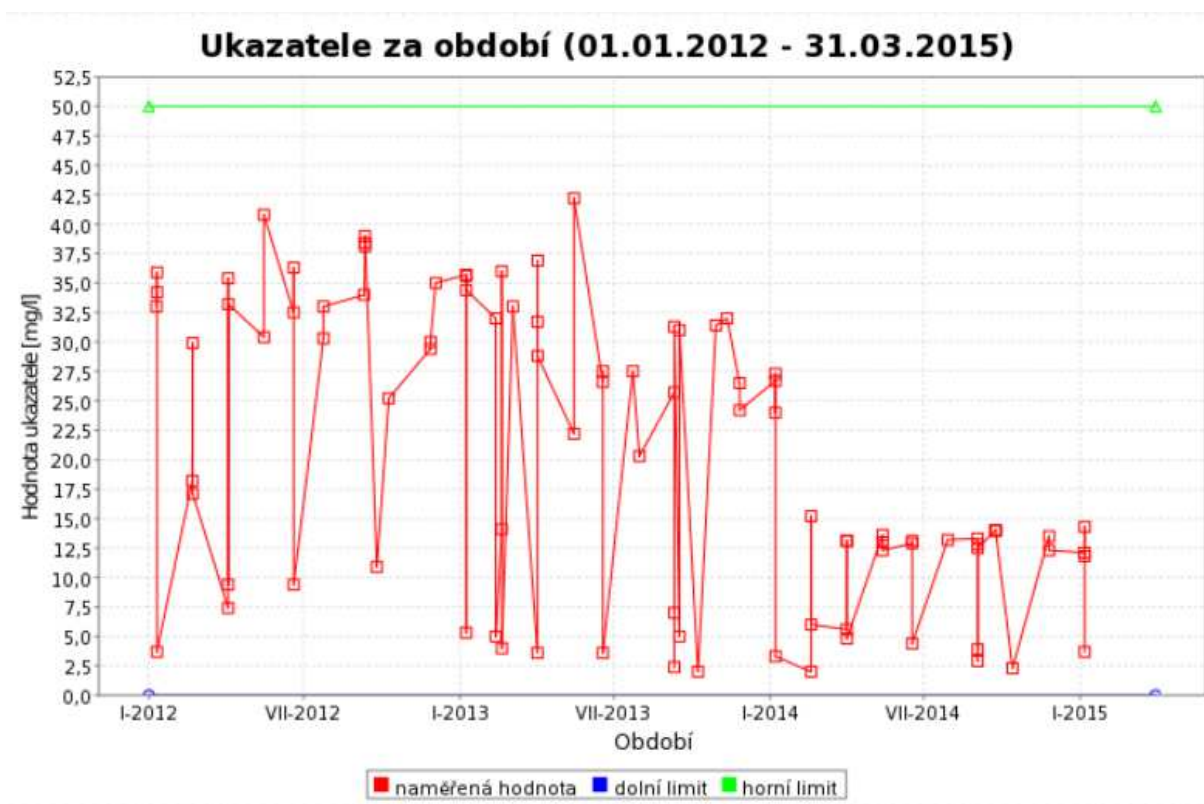
6.4.2 KVALITA PITNÉ VODY

Zdravotní nezávadnost a kvalita pitné vody ze skupinového vodovodu Svitavy podléhá průběžné kontrole provozovatelem vodovodu, který je povinně předává do celostátního elektronického systému pitné vody (Pi-Vo), provozovaného hygienickou službou.

Mimoto má provozovatel vodovodu povinnost zajistit, aby odběratelům dodávané pitné vody byly k dispozici aktuální informace o jakosti dodávané pitné vody.

V roce 2014 se ve Svitavách nevyskytly závažnější problémy s kvalitou pitné vody. Skupinový vodovod Svitavy čerpá vodu z podzemních zdrojů. Jedná se o kvalitní pitnou vodu. Vlivem posilujících vrtů čerpajících vodu z nižší spodnoturonské zvodně se udržuje výrazně nižší obsah dusičnanů, který se v kontrolních rozborech v loňském roce pohyboval podle momentálního poměru čerpání vody z různých zdrojů v rozmezí 2 – 27,3 mg/l s průměrnou hodnotou 11,55 mg/l z 29 vyšetřených vzorků vody (limit je 50 mg/l).

Obrázek 6.2 Vývoj kvality pitné vody u ukazatele dusičnanů:

Zdroj: Informační systém pitné vody Pi-Vo.

Dusičnanům se v současné době již nepřisuzuje takový zdravotní význam jako dříve a jsou spíše celkovým ukazatelem antropogenního ovlivnění vody. Vědecký výzkum staví z hlediska zdravotního rizika z pitné vody do popředí jiné ukazatele, jako jsou vedlejší produkty dezinfekce vody a některé kovy s potenciálním negativním vlivem na vývoj nervového systému a intelektu u dětí, jako je olovo, mangan a arsen.

I z tohoto hlediska je svitavská voda velmi kvalitní a tyto ukazatele v kontrolních rozborech nepřekračují mez stanovitelnosti. Olovo ovšem může představovat závažné zdravotní riziko zejména pro těhotné ženy a malé děti ve starších budovách s původními olověnými rozvody vody, které se budovaly před rokem 1945. U nich by si měl majitel u některé laboratoře nechat ověřit koncentraci olova v ranní neodtočené vodě.

Z hlediska prevence kardiovaskulárních onemocnění se za významný ukazatel považuje tvrdost pitné vody, tedy obsah vápníku a hořčíku. Průměrná hodnota svitavské vody 2,22 mmol/l je v rozmezí, které se považuje za optimální.

6.4.3 KVALITA VODY KE KOUPÁNÍ

Povinné provozní kontrole podléhá i zdravotní nezávadnost a kvalita vody používané obyvateli města ke koupání. V provozu krytého bazénu a venkovního letního koupaliště se v roce 2014 z hlediska kvality a zdravotní nezávadnosti vody nevyskytly problémy.

V letní sezóně KHS pravidelně sleduje kvalitu vody v rybníku Rosnička, zařazeného do celostátního seznamu vodních ploch, využívaných veřejností ke koupání. V posledních letech zde byla voda většinou hodnocena stupněm 3, tedy jako zhoršená jakost vody s mírně zvýšenou pravděpodobností vzniku zdravotních problémů a doporučením se osprchovat po koupání (toto hodnocení sice může některé obyvatele odrazovat, ale je třeba si uvědomit, že zcela bezrizikové není koupání ani v upravované a chlorované vodě umělých bazénů a koupališť).

V loňské teplotně velmi příznivé sezóně bylo nutné v Rosničce podobně jako v mnoha dalších nádržích v ČR omezovat koupání z důvodu pomnožení sinic. Již na začátku srpna byla voda hodnocena stupněm 5, tedy jako voda nebezpečná ke koupání, která neodpovídá hygienickým požadavkům a hrozí akutní poškození zdraví, proto byl vyhlášen zákaz koupání do odvolání. Nálezy sinic a chlorofylu-a v laboratorních rozborech překročily limity III. stupně hodnocení.

Kromě občasných přemnožení sinic je dlouhodobým problémem v kvalitě vody v Rosničce výrazné kolísání ve znečištění bakteriemi fekálního původu, indikující nedostatečné zabezpečení likvidace splaškových odpadních vod v přílehlé oblasti. V lednu 2014 se proto na základě podnětu KHS uskutečnilo jednání Vodoprávního úřadu MěÚ Svitavy a Povodí Moravy, na kterém byla dohodnuta opatření ke zjištění příčin znečišťování vody a uložení nápravných opatření v podobě odběrů vzorků a kontroly likvidace odpadních vod z nemovitostí v přílehlé oblasti.

Aktuální informace o kvalitě vody na Rosničce během letní sezóny budou opět k dispozici na internetových stránkách KHS Pardubického kraje: www.khspce.cz a základní informace budou umístěny i na informační tabuli přímo u Rosničky.

6.4.4 OHROŽENÍ ZDRAVÍ HLUKEM

Mezi faktory životního prostředí, které často znepríjemňují život lidem ve městech, patří hluk.

Hluk je označován jako nechtěný zvuk, jehož účinek závisí na jeho intenzitě, časovém průběhu a vlnové délce. Možnosti právní ochrany před škodlivými účinky hluku jsou kromě jiného definovány v zákoně č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Hygienické limity hluku, uvedené v prováděcím právním předpisu nařízení vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací, jsou primárně stanoveny za účelem ochrany zdraví před závažnými zdravotními účinky dlouhodobé expozice hluku z dopravy nebo technických zdrojů hluku. Jsou proto stanoveny v ekvivalentní hladině akustického tlaku za určitý časový úsek a představují zákonné minimum, které je každý provozovatel zařízení produkujícího hluk povinen dodržovat.

U hluku z provozoven jsou konkrétně stanoveny pro 8 souvislých a na sebe navazujících nejhluchnějších hodin v denní době (6:00-22:00), resp. pro nejhluchnější hodinu v době noční (od 22.00 do 6.00 hodin). Nevztahují se ale na hlasové a jiné akustické projevy hostů přicházejících nebo odcházejících z restauračních zařízení po veřejném prostranství, které bývají hlavní příčinou rušení nočního klidu a podávání stížností.

Provozování hudební produkce je přitom možné pouze v těch zařízeních, která k tomu mají příslušné kolaudační povolení, vydané stavebním úřadem. Případy pořádání hudebních produkcí v zařízeních bez tohoto povolení proto primárně řeší stavební úřady.

Hygienické limity pro hluk vymezené v prováděcím předpise jsou určeny především pro ochranu zdraví před dlouhodobou hlukovou expozicí. Některé, i když obtěžující zdroje hluku, proto nepostihují a zajištění optimální hlukové pohody k bydlení cestou kontroly dodržování hygienických limitů není v řadě případů reálně dosažitelné.

Ve Svitavách v loňském roce KHS řešila dotazy ohledně možností měření hluku a protihlukových opatření v rámci realizace protihlukových opatření (výměna oken) na komunikaci I/43, úsek Svitavy – Lačnov, měření hudebních produkcí a stížnosti na hluk z nevhodného chování sousedů ve společném objektu k bydlení.

Dále pokračuje projektová příprava v rámci modernizace a rekonstrukce stávajícího kina a klubu, umístěného v těsné blízkosti areálu nemocnice a bytového domu. Díky navrženému zabezpečení se předpokládá významné omezení hlučnosti z hudebních akcí, která byla předmětem stížností.

Zatím bez inspekčního měření byla řešena stížnost na hluk z provozu České pošty od obyvatel bytového domu na ul. Větrná, Svitavy. Česká pošta na základě podnětu provedla interní kontroly zaměřené na činnost pracovníků pošty v ranních hodinách, které vyhodnotila a upozornila všechny zainteresované pracovníky na nutnost s větší ohleduplností minimalizovat hlučné činnosti a posunula práce spojené s hlukem na pozdější dobu. Lze předpokládat, že provedená opatření, úprava pracovních činností v ranních hodinách a vzájemná tolerance obou zúčastněných stran snížila negativní dopady hluku z provozu pošty ve venkovním prostoru obytné zástavby. KHS přesto nevyklučuje možnost inspekčního ověření míry hlučnosti provozu v souvislosti s doručováním zásilek (doprava, nakládání, vykládání) v brzkých ranních hodinách.

Závažným problémem je ve Svitavách dopravní hluk, kde jde hlavně o průtah silnice I/43. Reálným řešením je zde až vybudování obchvatu, který je projekčně připraven v úrovni územního rozhodnutí s předpokládaným termínem realizace dle Ředitelství silnic a dálnic ČR v letech 2017 – 2019. Ke snížení hlukové zátěže se u zástavby v blízkosti I/43 ŘSD realizuje alespoň individuální protihluková opatření (výměnu oken).

6.4.5 OCHRANA ZDRAVÍ DĚTÍ A MLÁDEŽE

Důležitou úlohu v ochraně zdraví dětí a mládeže a při formování návyků a postojů ke zdravému životnímu stylu hrají mateřské a základní školy.

Jednou z hlavních náplní kontrol pracovníků oddělení hygieny dětí a mladistvých ve školských zařízeních je sledování dodržování hygienických požadavků na prostorové podmínky, vybavení, provoz, osvětlení, vytápění, mikroklimatické podmínky, zásobování vodou, úklid, vybavení vhodným nábytkem, který zohledňuje rozdílnou tělesnou výšku žáků a možnosti pohybových aktivit dětí jako prevence vzniku vadného držení těla.

V souvislosti s narůstajícím počtem dětí nastupujících do prvních tříd základních škol byla v roce 2014 provedena kontrola dodržování legislativních požadavků na prostorové podmínky a vybavení ergonomicky vhodným nábytkem v učebnách 1. a 2. tříd pěti základních škol ve městě. Všechny kontrolované kmenové učebny měly dostatečnou podlahovou plochu na žáka, závady se objevovaly především v nevhodně zvoleném velikostním typu nábytku nebo v nevhodném nastavení výšky nábytku vzhledem k tělesné výšce žáka.

V rámci krajské prioritní oblasti státního zdravotního dozoru byly provedeny kontroly tělocvičen dvou základních a dvou středních škol, zaměřené především na zajištění režimu úklidu tělocvičen v souvislosti s poskytováním jejich pronájmu třetím osobám. Dále byly provedeny komplexní kontroly dvou mateřských škol, jedné střední školy, jedné školní družiny.

V oblasti školního stravování bylo vykonáno šest kontrol školních jídelen a výdejen jídel – ve dvou případech byly shledány nedostatky, v jednom případě byla uložena bloková pokuta za závady v osobní a provozní hygieně. V rámci celostátních úkolů byly ve Svitavách provedeny kontroly dvou školních kantýn včetně projednání sortimentu nabídky potravin a nápojů z hlediska uplatňování zásad zdravé výživy s provozovateli kantýn a řediteli škol a v jedné mateřské škole vyhodnocen měsíční jídelní lístek z hlediska pestrosti podávaných pokrmů.

V rámci krajského šetření, zaměřeného na ověření přítomnosti starých olovených rozvodů pitné vody ve školských zařízeních, byly vyhodnoceny dva vzorky pitné vody z jedné školní jídelny.

V oblasti preventivního hygienického dozoru byla posuzována projektová dokumentace snížení energetické náročnosti a stavebních úprav mateřských škol, projektová dokumentace ke stavebním úpravám Internátní školní jídelny, ke zřízení učebny pneumatiky na SOU Svitavy a ke změně užívání stavby internátu Střední zdravotnické školy na Středisko volného času a Středisko výchovné péče Svitavska.

6.4.6 HYGIENICKÁ ÚROVEŇ HROMADNÉHO STRAVOVÁNÍ

Do kompetence dozorové činnosti KHS spadají z hlediska dodržování hygienických požadavků a pravidel a tedy minimalizace rizika vzniku alimentárních nákaz provozovny hromadného stravování – restaurace, pohostinství, bufety, bary, závodní kuchyně a výdejny.

Pracovníci oddělení hygieny výživy provedli v loňském roce ve městě Svitavy 61 kontrol stravovacích provozů. Závady, které vedly k uložení pokuty, byly zjištěny v 13 případech, což představuje 21 % z kontrolovaných zařízení.

Uloženo bylo 9 pokut formou tzv. příkazu v celkové výši 33.000,- Kč a rovněž 4 blokové pokuty na místě v celkové výši 7.000,- Kč. Nejčastější nedostatky jsou již tradičně zjišťovány v dodržování lhůt spotřeby a to jak surovin-potravin k výrobě pokrmů, tak především doby výdeje vlastních pokrmů a dále pak v dodržování vyhovujících teplot při úchově a skladování surovin i hotových jídel. V dalších případech byly sankce ukládány také za závady stavebního charakteru a nevyhovující technické vybavení provozoven a stále také za nevypracování a nezavedení kontrolního systému výroby HACCP.

6.4.7 BEZPEČNOST A NEZÁVADNOST PŘEDMĚTŮ BĚŽNÉHO UŽÍVÁNÍ

KHS vykonává dozorovou činnost též nad předměty běžného užívání, v praxi jde o kosmetické výrobky, výrobky přicházející do styku s potravinami a pokrmy, výrobky a hračky pro děti ve věku do tří let. Tyto předměty jsou sledovány především z hlediska možné zátěže populace chemickými látkami, ale i z hlediska mikrobiologické kontaminace – např. u kosmetiky.

V roce 2014 byly ve Svitavách provedeny 2 kontroly u prodejců kosmetických výrobků, 4 kontroly u prodeje výrobků přicházejících do styku s potravinou, dále 2 kontroly u prodejců výrobků pro děti do 3 let (z toho jeden dovozce kojeneckého a dětského oblečení).

Většina kontrol byla bez závažnějších nedostatků. V rámci šetření podle pokynu hlavního hygienika ČR byl u náhodného prodejce předmětu pro styk s potravinami ve Svitavách odebrán vzorek dětského nádobí z melamin-formaldehydové pryskyřice k vyšetření na přítomnost formaldehydu. Jde o rakovinotvornou látku, která se následně může uvolňovat do potravin a způsobovat podráždění pokožky, očí a nosní sliznice nebo alergie. Jednalo se o výrobky, které jsou na trh Evropské Unie dováženy z 3. zemí. Odebraný výrobek nevyhověl svým obsahem formaldehydu evropským normám a byl stažen z dalšího prodeje. Na zdravotní rizika spojená s těmito i jinými výrobky je opakovaně upozorňováno i v mediích (např. časopis D test). Nevyhovující a nebezpečné

výrobky jsou zveřejňovány jak na úřední desce KHS, tak na internetových stránkách ministerstva zdravotnictví a všech hygienických stanic.

6.4.8 OCHRANA ZDRAVÍ PŘI PRÁCI

KHS kontroluje v rámci státního zdravotního dozoru také úroveň pracovního prostředí na pracovištích z pohledu rizikových faktorů pracovních podmínek a zajištění ochrany zdraví pracovníků. Kontroluje též např. skladování a zacházení s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky, plnění povinností výrobců a distributorů biocidních přípravků, používání nanotechnologií a šetří stížnosti na úroveň pracovního prostředí. Provádí v součinnosti s akreditovanými laboratořemi Zdravotního ústavu inspekční měření faktorů pracovního prostředí, ověřuje podmínky pro vznik nemocí z povolání a vydává stanoviska k možnosti vzniku nemoci z povolání.

V rámci tzv. preventivního dozoru jsou na KHS posuzovány projekty nových staveb, rekonstrukcí nebo rozšíření stávajících provozů a změn technologií výroby. V roce 2014 ve Svitavách převažovaly úpravy nebytových i bytových prostor za účelem nového využití, rekonstrukce stávajících objektů a výstavba menších staveb k podnikání (prodejny, kancelářské prostory, dílny pro drobné podnikání, skladové prostory, zařízení ke sběru a využívání odpadů-komunitní kompostárna, autoopravna). U středních a velkých subjektů převažovaly spíše přístavby a rozšíření výrobních, administrativních a skladových prostor (Fibertex Nonwovens a.s., PD-Refractories a.s. - divize 04 Servis Svitavy, Dřevojas VD Svitavy). Celkem bylo v roce 2014 vydáno 12 závazných stanovisek k projektové dokumentaci staveb, poskytnuto 13 konzultací projektantům k zamýšleným stavebním záměrům. K uvedení staveb do provozu bylo vydáno celkem 23 stanovisek, z toho 15 stanovisek bylo ke kolaudaci stavby a 8 stanovisek ke změně v užívání stavby.

V rámci výkonu státního zdravotního dozoru byla pozornost z hlediska celostátních či krajských prioritních oblastí v hygieně práce v roce 2014 ve Svitavách věnována provozovněm s výskytem nemocí z povolání, na kontrolu zaměstnavatelů, kteří nepředložili kategorizaci prací, na kontrolu práce v obchodních řetězcích, na kontrolu provozovatelů s rizikovými pracovišti spojenou se sběrem a aktualizací dat pro celostátní registr karcinogenních látek REGEX, na práci s ručními vibračními nástroji, na provozovny s výrobou plastů a na sběrné dvory, úpravny a třídírny odpadů. Bylo provedeno 34 kontrol u 28 podnikatelských subjektů. Na celkem 47 pracovištích bylo zkontrolováno 95 nerizikových prací se 323 zaměstnanci a 68 rizikových prací se 266 zaměstnanci. Ve 3 případech se jednalo o akreditovaná inspekční měření faktorů pracovních podmínek ve spolupráci se Zdravotním ústavem v souvislosti s ověřováním správnosti zařazení prací do kategorií. V 10 případech bylo vydáno rozhodnutí o rizikové práci, v jednom případě došlo na základě objektivizace parametrů pracovního prostředí rozhodnutím k přeřazení rizika z kategorie 4 do kategorie 3 a ve dvou případech bylo vydáno rozhodnutí o zrušení rizikové práce.

U dvou zaměstnavatelů bylo provedeno šetření z důvodu podezření na vznik nemoci z povolání. V obou případech byla nemoc z povolání uznána – v jednom případě se jednalo o chronický alergický ekzém způsobený precitlivělostí na dezinfekční přípravky, v druhém případě se jednalo o společnou diagnózu astma bronchiale a alergickou rýmu u dělnice ve zpracovatelském průmyslu.

Při komplexních hygienických kontrolách pokračovalo sledování zajištění pracovních lékařských služeb (PLS). U 28 firem ve Svitavách bylo zjištěno, že 57% kontrolovaných subjektů má PLS plně zajištěny, 7% má zajištěny PLS dosud jednotlivými praktickými lékaři, 32% má PLS zajištěny nedostatečně a 4% subjektů je nemá zajištěny vůbec.

6.5 NEZÁVISLÉ EKOLOGICKÉ ORGANIZACE

V následujícím přehledu uvádíme soupis nezávislých ekologických organizací se sídlem nebo působností ve správním obvodu obce s rozšířenou působností města Svitavy. Přehled je řazen v abecedním pořadí.

6.5.1 ASOCIACE BRONTOSAURA SVITAVY

- Hlavní náplň činnost: Svitavský oddíl Asociace Brontosaura je organizací sdružující děti a mládež se zájmem o přírodu, turistiku, cestování a prázdninovou činnost.
- Působnost: Svitavsko
- Adresa: Dimitrovova 25, Svitavy

6.5.2 OBČANSKÉ SDRUŽENÍ LAVITA

- Hlavní náplň činnost: ochrana přírody a krajiny, životního prostředí, zdraví, památek, kulturních hodnot a krajinného rázu urbanizované i neurbanizované krajiny, ochrana zeleně v obcích, zapojení mládeže do veřejně prospěšných aktivit, bezplatná poradenská a informační činnost v oblasti ochrany životního prostředí a ekologicky šetrného hospodaření firem a domácností apod.
- Působnost: sdružení působí na celém území České republiky
- Adresa sdružení: náměstí Míru 61/41, Svitavy

6.5.3 OBČANSKÉ SDRUŽENÍ NAŠE VÝPRACHTICE

- Hlavní náplň činnosti: ochrana přírody a krajiny, podpora prosazování širší účasti veřejnosti v oblasti životního prostředí.
- Působnost: sdružení působí na celém území Pardubického kraje
- Adresa zařízení: Výprachtice 58

6.5.4 VÝCHODOČESKÁ POBOČKA ČESKÉ SPOLEČNOSTI ORNITOLOGICKÉ

- Hlavní náplň činnosti: ochrana přírody a krajiny a životního prostředí, zejména výzkum a ochrana ptáků a jejich prostředí a dále ekologická výchova a vzdělávání vlastních členů a veřejnosti
- Působnost: sdružení působí na celém území České republiky
- Adresa zařízení: Zámek č. 2, 530 02 Pardubice

6.5.5 ZO ČSOP RYBÁK

- Hlavní náplň činnosti: Monitoring rostlin, ptáků, obojživelníků a netopýrů, popřípadě i některých dalších vybraných skupin organismů (motýli). Praktická ochrana rostlin, ptáků, obojživelníků, netopýrů a některých dalších skupin organismů. Managementové zásahy v přírodě ve prospěch ohrožených lokalit a druhů organismů. Realizace záchranného transferu obojživelníků v Hradci nad Svitavou. Péče o zvláště chráněná území přírody na Svitavsku. Pořádání soutěží a terénních akcí pro žáky, studenty a veřejnost (Ptačí festival, Vítání ptačího zpěvu, Uklid'me svět, Setkání s přírodou apod.). Účast ve správních řízeních. Neperiodické vydávání zpravodaje KonSterna.

- Působnost: Anenská Studánka, Banín, Benátky, Bohuňovice, Boršov, Budislav, Bystré, Cerekvice n. Loučnou, Čistá, Dětrichov, Helvíkov, Hradec nad Svitavou, Chmelík, Chotěnov, Chotovice, Janov, Jarošov, Javorník, Jedlová, Kamenná Horka, Karle, Koclířov, Kozlov, Křenov, Kukle, Květná, Lubná, Mikuleč, Mladějov, Muzlov, Nová Sídla, Nová Ves, Opatov, Opatovec, Ostrý Kámen, Pohledy, Poříčí, Příluka, Radiměř, Rohozná, Rychnov, Semanín, Sklené, Strakov, Stašov, Svitavy, Trstěnice, Třebařov, Třebovice, Vendolí a Zrnětín
- Adresa zařízení ZO ČSOP: Dimitrovova 29, Svitavy

6.5.6 ZO ČSOP TŘEBOVKA

- Hlavní náplň činnosti: Péče o krajinu a památky - údržba ekologicky významných nechráněných území a zeleně (včetně ošetřování stromů), péče o handicapované živočichy, ochrana životního prostředí, poradenská činnost a metodická pomoc v oblasti vodního hospodářství za účelem zadržování vody v krajině a zlepšování kvality povrchových vod
- Působnost: Správní území obce OPATOV a dále správní území obce: Anenská Studánka, Dětrichov, Hradec nad Svitavou, Janov, Javorník, Kamenná Horka, Koclířov, Kukle, Mikuleč, Mladějov na Moravě, Opatovec, Semanín, Svitavy, Trpík, Třebovice a Vendolí
- Adresa zařízení ZO ČSOP: 569 12 Opatov 328

6.5.7 ZO ČSOP ZELENÉ VENDOLÍ

- Hlavní náplň činnosti: zajišťuje provoz záchranné stanice pro volně žijící živočichy, péče o handicapované živočichy, pořádání veřejně přístupných osvětových akcí, kampaní a akcí ke Dni Země, provoz informačního centra a ekocentra,
- Působnost: v rámci Národní sítě stanic působí ve třech krajích (Pardubický kraj, část kraje Vysočina, část kraje Jihomoravského)
- Adresa zařízení ZO ČSOP Zelené Vendolí – Záchranná stanice a centrum ekologické výchovy, 569 14 Vendolí čp. 42

6.6 INVESTICE DO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V ROCE 2014

V tabulce 6.1 jsou uvedeny investice do životního prostředí financované z městského rozpočtu nebo rozpočtu organizací městem zřízených.

Tab. 6.1 Investice do životního prostředí v roce 2014

Akce	Výše finančních prostředků (v tis. Kč vč. DPH)	Garant
budování kontejnerových míst na separaci odpadů	348	OŽP
celoplošná deratizace, deratizace kanalizace	318	OŽP, SPORT
ekologická výchova	32,7	OŽP
intenzifikace ČOV Svitavy	38.164	OŽP
likvidace černých skládek	377,1	OŽP
mimořádný svoz plastů a papíru, mytí kontejnerů	610,6	OŽP
myslivost	29,5	OŽP
nákladní automobil IVECO a kontejnery na komunální služby	2.072,4	SPORT

nákup fotopastí a příslušenství	6,7	OŽP
nákup vodoměrů	112,8	SVS
odborná správa měst. lesů	155,6	OŽP
ošetření významných stromů	37,1	OŽP
péče o veřejnou zeleň	7.214	SPORT
pěstební činnost	552,0	OŽP
projektové dokumentace k přípravě rekonstrukce kanalizací	600,5	SPORT
provedení navrtávek vodovodních řadů	46,1	SVS
provoz sběrného dvora	519,3	OŽP
příspěvek vícečlenným domácnostem na úhradu poplatku za komunální odpad	94,9	OŽP
rekonstrukce vodovodního řadu v ul. Slunečná ve Svitavách	3.071	SVS
rekonstrukce vodovodního řadu v ul. Zadní ve Svitavách	3.398,5	SVS
rekonstrukce zahrady MŠ Pražská	1.432,4	OŠ
sanace studny ve Vodárenském lese	191,7	OŽP
stanice pro záchranu volně žijících zvířat	100,0	OŽP
údržba ploch v majetku města	203,2	OŽP
úklid komunikací	6.244	SPORT
útulek pro opuštěné psy	173,0	OŽP
zateplení		ORM
- MŠ Milady Horákové	10.094,9	
- MŠ Pražská Svitavy	6.950,3	
- MŠ Československé armády	412,8	
- MŠ Marie Majerové	299,5	
Finanční prostředky celkem	83.862,6	

Zdroj: OŽP MěÚ Svitavy

Vysvětlivky:

OD – odbor dopravy MěÚ Svitavy

ORM – odbor rozvoje města MěÚ Svitavy

OŽP – odbor životního prostředí MěÚ Svitavy

OŠ - odbor školství MěÚ Svitavy

PD – projektová dokumentace

SPORT - SPORTEŠ Svitavy s.r.o.

SVS – Skupinový vodovod Svitavy, dobrovolný svazek obcí

TSMS – Technické služby města Svitav

MŠ- mateřská škola

6.7 SVITAVY V ČÍSLECH MĚSTSKÉ STATISTIKY

Město a úřad v číslech

- Trvalý pobyt mělo k 31.12.2014 ve Svitavách 17320 obyvatel, z toho 257 cizinců.
- Ve Svitavské nemocnici, a.s. se narodilo 774 miminek, z toho 158 občánků Svitav.
- V roce 2014 se uzavřelo 85 manželství, z toho 5 bylo církevních

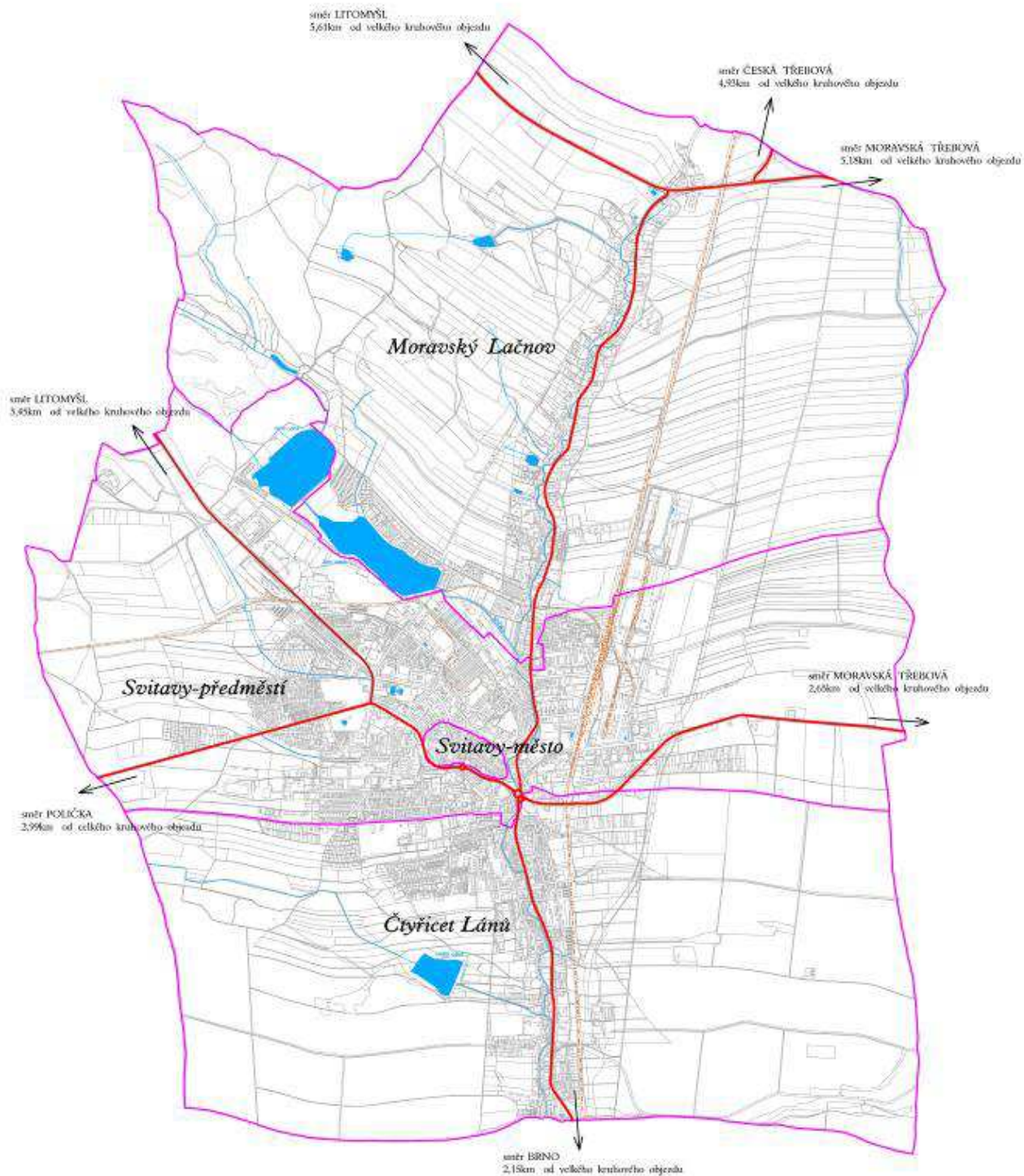
- Navždy odešlo 133 svitavských občanů.
- Do svitavských základních škol nastoupilo v září 1.721 dětí
- Mateřské školy navštěvovalo 665 dětí.
- Přistěhovalo se 328 občanů a pro odstěhování se rozhodlo 296.
- Na odboru financí bylo evidováno cca 1.550 psů a vybráno cca 491 tis. Kč za poplatek za psa.
- Na odboru životního prostředí bylo vybráno 8 560 tis. Kč za poplatek za komunální odpad.
- Na odboru životního prostředí bylo vydáno 91 ks rybářských lístků a **42** ks loveckých lístků, za což bylo vybráno 56.275 Kč
- Ve Svitavách je 3.486 domů a 210 ulic.

6.8 KATASTRÁLNÍ ÚZEMÍ MĚSTA SVITAVY

Město Svitavy se skládá ze čtyř katastrálních území – Svitavy-město, Svitavy-předměstí, Moravský Lačnov a Čtyřicet Lánů. Celková rozloha města je 3.133,32 ha.

Na obrázku 6.1 je znázorněna katastrální mapa města Svitavy.

Obrázek 6.1 Katastrální území města Svitavy

Vypracoval: OI MěÚ Svitavy

7 ZÁVĚR

7.1 ZPRÁVA O STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ VE SVITAVÁCH V ROCE 2014

Cílem této zprávy je popsat změnu životního prostředí ve Svitavách v období 1995 až 2014, analyzovat příčiny dosavadního vývoje a naznačit další vývoj.

7.1.1 VÝVOJ STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ VE SVITAVÁCH V ROCE 2014

V roce 2014 došlo ke zlepšení stavu životního prostředí ve Svitavách i k vytvoření podmínek pro zlepšení tohoto stavu v příštích letech:

- ovzduší

K 1.lednu 2014 byl ukončen provoz měřicí stanice kvality ovzduší, ta byla demontována a zrušena. Z tohoto důvodu nejsou ve Svitavách k dispozici přesné údaje o kvalitě ovzduší.

- pitná voda

V roce 2014 byl zaznamenán další významný pokles obsahu dusičnanů v pitné vodě. Průměrná kvalita vody v tomto ukazateli činila 9,84 mg/l, což představuje proti roku 2013 pokles cca o 7,71 mg/l.

Tento výsledek je důsledkem zprovoznění nových zdrojů pitné vody v prameništi Olomoucká a Lány, které dobrovolný svazek obcí Skupinový vodovod Svitavy zbudoval v rámci investiční akce „Opatření na zlepšení kvality pitné vody a dostavba skupinového vodovodu – II. etapa“.

V roce 2014 byla provedena rekonstrukce vodovodu v ul. Slunečná a části ul. Zadní.

- odpadní voda

S výjimkou vyhnívací nádrže 1. stupně byla ukončena intenzifikace čistírny odpadních vod (dále jen „ČOV“) v květnu 2014. Od 30. června 2014 probíhal zkušební provoz. Provoz ČOV se vyznačoval poměrně vysokou stabilitou procesu a vysokou účinností čištění. Komplikace způsobovala probíhající intenzifikace ČOV. Pozornost byla zaměřena především na odstraňování fosforu a dusíku z vypouštěných odpadních vod.

Rok 2014 byla rokem příprav investiční akce „Kanalizace města Svitavy – III. etapa“, zahrnující rekonstrukci stávajících 17 kanalizačních stok a výstavbu jedné nové kanalizační stoky. Akce byla zahájena v listopadu 2014. Zároveň byla zpracována projektová dokumentace k přípravě rekonstrukcí a výstavby dalších kanalizačních stok ve městě.

- protipovodňová ochrana města

Pro zachycení vody v krajině jsou rozpracovány projektové dokumentace pro zbudování dalších suchých retenčních nádrží, dílčí úpravy vodních toků a revize nejproblematictějších míst se zatápním nemovitostí z městské kanalizace při přívalových srážkách.

- odpady

Celkové množství vyprodukovaných komunálních odpadů občany města Svitavy činilo v roce 2014 celkem 4.250,4 tun, což představuje meziroční pokles o cca 10 t. Přestože je na skládkách ukládáno velké množství komunálního odpadu, 2.912,4 tun, podíl vyříděných a znovu využitelných složek odpadu dosáhl v roce 2014 hodnoty 1.337,9,6 tun, což z celkového množství komunálního odpadu činí 31,5 %. Podíl vyříděných složek (papír, plasty, sklo) se proti roku 2013 zvýšil o cca 391 t.

Trvalý dlouhodobý růst vyříděných složek a snižující se množství komunálního a velkoobjemového odpadu má příznivý vliv na cenu poplatku za komunální odpad, kterou město platí společnosti LIKO SVITAVY a.s. Při rostoucích nákladech na provoz svozu a při zvyšujících se zákonných poplatcích za uložení odpadů na skládkách poplatek od občanů zůstává v podstatě na stejné úrovni.

V roce 2014 se podařilo průběžně likvidovat nově vznikající nepovolené skládky odpadu na pozemcích v majetku města. Z rozpočtu města byla na tuto činnost vynaložena částka ve výši 377,1 tis. Kč.

7.1.2 PŘETRVÁVAJÍCÍ PROBLÉMY V OBLASTI ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ VE SVITAVÁCH

Přes dosažené pozitivní výsledky dosud přetrvávají v oblasti životního prostředí ve Svitavách následující problémy:

- voda

Technický stav části vodovodů a kanalizací ve městě bohužel odpovídá jejich stáří. Vodovody vykazují ztráty vody a netěsné kanalizační stoky způsobují únik odpadních vod do vod podzemních nebo naopak při zvýšené hladině spodních vod způsobují nátok balastních vod na ČOV, což má nepříznivý vliv na technologický proces čištění.

Přes provedená protipovodňová opatření nelze zajistit úplnou a komplexní ochranu před účinky extrémních srážek, dlouhotrvajících srážek a jarního tání sněhu. S ohledem na skutečnost, že se Svitavy nacházejí v horní části povodí, nelze s dostatečnou rezervou reagovat na vznik nepříznivých povětrnostních stavů. Velmi se osvědčila opatření na zachycení vody v krajině, kdy je ve zbudovaných suchých vodních nádržích zachycována voda, které by jinak způsobila rozlití vodních toků ve městě i v obcích níže po toku řeky Svitavy. V současné době jsou vytypovány další vhodné lokality pro zbudování dalších suchých vodních nádrží. Snahou bude zajistit zpracování dalších stupňů projektové přípravy těchto vodních děl tak, aby se město mohlo ucházet o získání prostředků na jejich realizaci z národních a evropských zdrojů.

- odpady

Stále vznikají nové nepovolené skládky odpadů, a to nejčastěji na pozemcích v centru města a sídlištích. Hlavním nešvarem roku 2014 bylo stejně jako v předchozích letech odkládání všech

druhů odpadů na kontejnerových stáních pro tříděný odpad místo toho, aby občané tento odpad odvezli do sběrného dvora. Dalším nešvarem bylo i zakládání černých skládek odpadů z údržby soukromé zeleně v okolí chatových oblastí. V součinnosti s městskou policií se podařilo usvědčit několik viníků, kteří byli řešeni blokovou pokutou či pokutou v přestupkovém řízení.

- příroda a krajina

Živá příroda dosud nestačila ve větším rozsahu pozitivně reagovat na snížení znečištění a na aktivní opatření k její ochraně.

Počet živočišných a rostlinných druhů v různém stupni ohrožení je dosud vysoký. Tento stav se bude pravděpodobně měnit jen pomalu.

- stížnosti obyvatel

Rovněž i v roce 2014 byly řešeny na různých úrovních orgánů státní správy stížnosti, připomínky obyvatel na hluk, zápach a obtěžování prachem. Na různých úrovních proto, že každému orgánu státní správy je svěřena jiná kompetence – např. Krajské hygienické stanici (dále jen „KHS“) problematika týkající se obtěžování hlukem, České inspekci životního prostředí (dále jen „ČIŽP“) provoz vyjmenovaných zdrojů znečišťování ovzduší apod. Stížnosti a připomínky obyvatel se týkaly především těch částí města, kde se dotýká průmyslová část města s obytnou zástavbou a problematiky hluku z dopravy.

Další připomínky obyvatel jsou většinou řešeny odborem životního prostředí MěÚ ve Svitavách nebo městskou policií. To se týká především porušování vyhlášek města, jako např. zakládání černých skládek, znečišťování ovzduší, venčení psů a jejich volný pohyb na veřejných prostranstvích, týrání zvířat a celá řada dalších případů.

7.1.3 OČEKÁVANÝ VÝVOJ

- ovzduší

V nejbližších letech lze očekávat stabilní nízké emise u vyjmenovaných zdrojů zajišťujících výrobu tepla a teplé vody pro byty v panelových domech díky poklesu množství spáleného paliva v návaznosti na snížení ztrát tepla.

Vzhledem k situaci, že se majitelé rodinných domů vrací k vytápění uhlím a především nárůst automobilové dopravy, bude pravděpodobně docházet ke zvýšení koncentrací oxidu siřičitého a polévatého prachu. Zdrojem různých organických škodlivin může být spalování odpadů (především různých druhů plastů) v lokálních topeništích.

- voda

V souvislosti s rozšířením odběru pitné vody ze spodnoturonské zvodně lze očekávat stabilizaci dodávek pitné vody s minimálním obsahem dusičnanů.

Investice do intenzifikace ČOV a realizovaná rekonstrukce kanalizačních řadů a s tím související omezení vypouštění odpadních vod do povrchových toků se projeví postupným zlepšováním kvality vod v řece Svitavě a ostatních tocích ve městě.

Dluh v nedostatečné obnově infrastruktury majetku vodovodů a kanalizací je příliš veliký. Postupná obnova tohoto majetku bude vyžadovat velké finanční prostředky a delší časové období.

Přípravy na dokončení protipovodňových opatření na řece Svitavě a zbudování dalších suchých retenčních nádrží v rámci jednotlivých obcí i pozemkových úprav ve Svitavách a v Hradci nad Svitavou, včetně přístupu správců vodních toků a Státního pozemkového úřadu, dávají předpoklad ke zvýšení ochrany obyvatel města a okolních obcí.

- odpady

Jako nejvýznamnější krok pro zlepšení v oblasti nakládání s odpady je od roku 2008 otevření zrekonstruovaného sběrného dvora. Otevírací doba šest dní v týdnu a možnost odevzdat ve sběrném dvoře veškeré odpady včetně odpadů ze zeleně a historických elektrozařízení částečně omezila vznik nepovolených skládek v katastrálním území města Svitavy a i okolních obcí. Sběrný dvůr je využíván od roku 2010 pro odevzdání všech druhů odpadů včetně odpadů ze zeleně.

Projekty města Svitavy ve spolupráci s Technickými službami města Svitav na rekonstrukci a rozšíření sběrných míst pro separaci odpadů realizovaných v období 2010 a 2014 přinesou další zlepšení v oblasti třídění odpadů, a to zejména ve zvýšení množství vytríděných složek papíru, plastů a skla

- půda a krajina

Snižování zornění zemědělské půdy a její zalesňování či zatravnění povedou v dlouhodobé perspektivě ke snížení vlivu větrné a vodní eroze a zvýšení ekologické stability krajiny.

- příroda

Pokračující snižování znečištění ovzduší a vod povedou k postupné regeneraci živé přírody. Podstatnější změny se však projeví se značnou časovou prodlevou.

7.2 PŘEHLED HLAVNÍCH ZKRATEK

AMS	Automatická měřicí stanice
ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí
ČOV	Čistírna odpadních vod
Hr. n. SY	Hradec nad Svitavou
LIKO	LIKO SVITAVY, a. s.
LHP	Lesní hospodářský plán
LHC	Lesní hospodářský celek
KHS	Krajská hygienická stanice
MěÚ	Městský úřad
OI	Odbor informatiky
OPŽP	Operační program životního prostředí
ORP	Obec s rozšířenou působností
OSM	Odbor správy majetku
OŽP	Odbor životního prostředí
OŽPZ	Odbor životního prostředí a zemědělství
SFŽP	Státní fond životního prostředí
SY	Svitavy
SVS	Skupinový vodovod Svitavy, dobrovolný svazek obcí
SZÚ	Státní zdravotní ústav
TIMUR	Týmová iniciativa pro místní udržitelný rozvoj o.s.
ÚKZÚZ	Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
WHO	Světová zdravotnická organizace
ZPF	Zemědělský půdní fond
ŽP	Životní prostředí
ZÚ	Zdravotní ústav